

לונגסלו

ה'אותה

UTL AT DOWNSVIEW

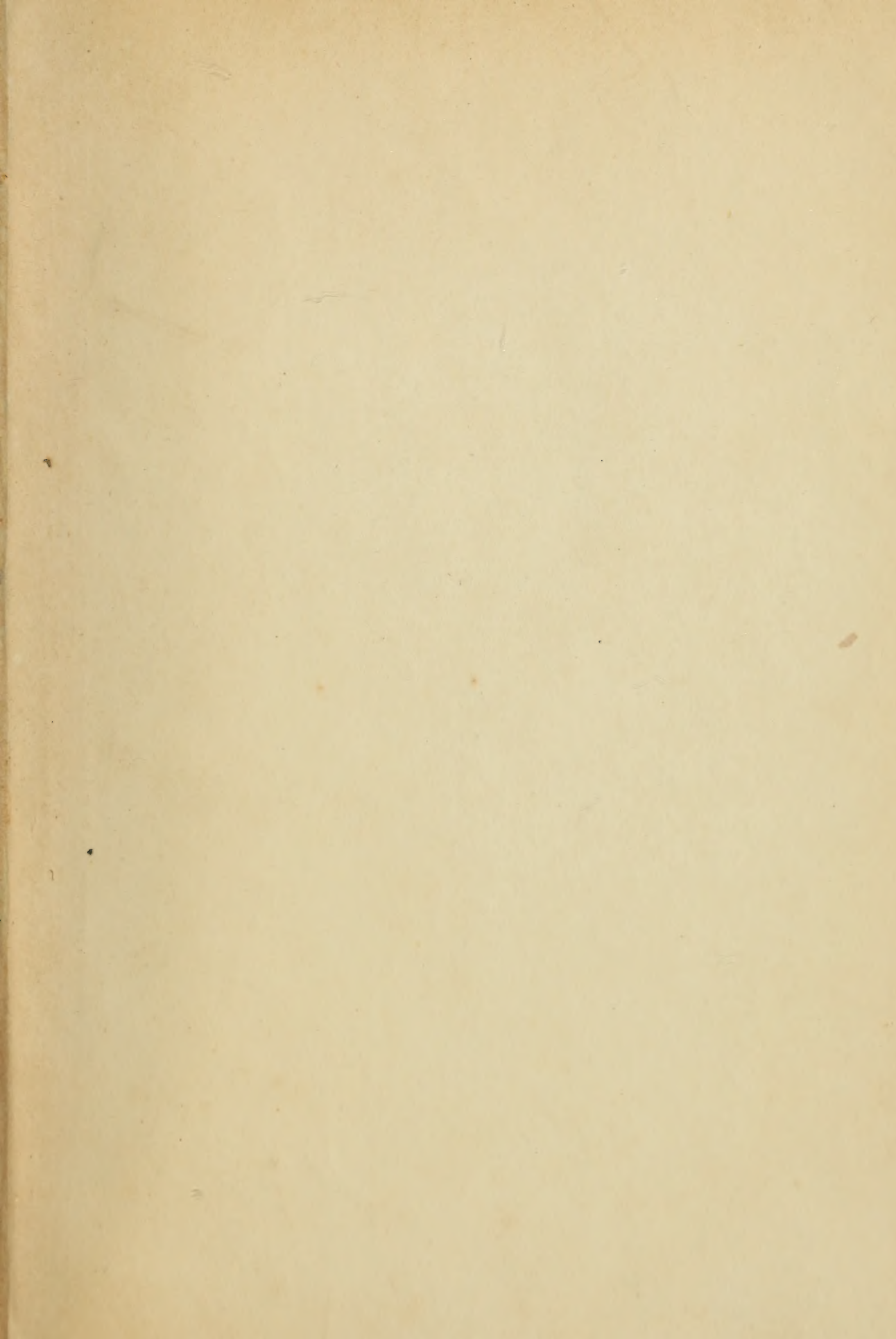

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 17 04 09 005 9

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

ספרי מופת

מספרות העולם

א

ה י א ו ת ה

ה. ו. לזנגפילד.

שירת הַיְאוֹתָה.

תרגום מאנגלית

שאול משרניחובסקי.

מהדורה שניה.

הוצאת "מוריה" ירושלים – ברלין

ברלין תרפ"ב.

Offsetdruck E. Heckendorff, Berlin

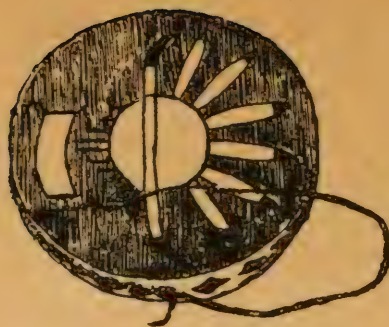

מאת המו"ל.

„את „שירת היאותה“—אומר יוצר שירה זו, גדל משוררי אמריקה; לונגפילו—כתבתי על יסוד האגדות המהלכות בין ההודים שבאמריקה הצפונית. בהן יספר על איש אחר, ומוצאו פלאי, אשר שלחו אלהים אליהם, לפנות את נהרותם ואת אנמיהם ואת יעריהם וללמדם אומנות יד ומלאכת בית. שם האיש ההוא, לפי אחת הנוסחאות, הַיֵּאוֹתָהּ, לאמר: נביא ומורה. בתוך האגדה הזאת שלב שלבתי עוד אגדות הודיות אחרות, מן היפות ביותר.”

וכך נוצרה אחת מן המרגליות בספרות כל העולם, הפואימה הנפלאה „שירת היאותה“. הרושם שעשתה הפואימה ביציאתה אין לשער. ספרות שלמה נכתבה עליה, ועוד בחצי השנה הראשונה להגלותה (היא שנת 1855) נתפשטה במקורה בשלשים מהדורות, מלבד תרגומיה הרבים לכמה לשונות אירופיות. לפרסום כזה זכתה גם בגלל יפי צורתה המיוחד וחדוש תכנה וגם בגלל אותה רוח האהבה והרחמים, התום והטהר, השפוכה עליה מתחלתה ועד סופה. „היופי והטוב“—חותם רוחם ויצירותיהם של כל גדולי האנושיות—הם גם חותמה של פואימה זו והם שעשוה קרובה וחיבה כל כך ללבנו של כל אדם, כקטן כגדול. זוהי שירה זכה, שאדם יוצא מתוכה טהור ומזוכך משהיה. מביאה היא אותו לעולם פלאי של פראי שבטים ומשתפתו בעמל חייהם של אלה, בשמחתם, באהבתם, ביגונם ובצערם, והדברים זולפים בשמים וריחות ערבים ורעננים של בכורי-הרגשות ושיחות-קדם ועולם-כראשית, והם נוגעים עד הנפש ומרעידים את הדקים והענוגים בנימי הלב ביופי הנצחי שבהם, בתום הילדות ועז הנער, והעיקר בזהר הנפשי האצול עליהם מתוך רוח נדיבה ונעלה של יוצר השירה, הפיטן הנפלא והאדם הנעלה.

והפואימה הזאת נתונה עתה ע"י „מוריה“ גם בעברית בתרגום המשורר ש. משרניהובסקי. עתה, לאחר אשר כבר נפוצה בעולם בתרגומים רבים בכל לשונות אירופה, — ואולם יצירות ממין זה אינן בכל תאחר" ויש להן תשלומין כל ימי עולם.

„מוריה“.

מאת המתרגם.

סוף-סוף יגיע תרגומו למשפט הקוראים, ולא אכחד, כי מחכה אני לו בלב מלא הרגשות מעין אלה שמתעוררות בלב איש, בשעה שקוראים לפניו מכתבי האהבה הראשונים שלו.

ילד הייתי, כשבא לידי בפעם הראשונה „היאותה“, או יותר נכון שני השירים שלו הראשונים, שנדפסו כתרגום רוסי ברחון לילדים. נפשי נקשרה בשיר ושמרתי לו את אהבתי זאת עד שהיתה בידי היכולת לקרוא אותו במקורו. מי יתאר את אשר הרגשתי אז בקראי אותו כלו!

ובכית עקד הספרים העירוני שבאודיסה, אשר שם השגתי את כתבי לונגפילד, תרגמתי כמה מקומות על פה לקול קריאות בני השחק, ומאושר הייתי באותו יום שקבלתי את „שירת היאותה“ שלי ובגוף הספר רבו ורבו תרגומי מיום ליום. לא עברו ימים--ובילקוטי כבר נמצאו כמה שירים מתורגמים, אבל אז עוד לא שערתי בנפשי כי אוכל להוציאם, ורק בשביל עצמי ולהנאתי תרגמתי מה שתרגמתי. ייצב ספרותנו אז לא נתן לי כל תקוה לראות כדפוס אותו הספר הנודע רק ליחידים וכתרגומו של איש לא-נודע לקהל.

ואמנם עברו כמה וכמה שנים עד שבא אותו השיר לדפוס. בינתיים יצא תרגומו הרוסי והודרגוני, וקהל קוראינו יודע כבר את טיבו של „היאותה“ בצורה זו או זו. ומקוה אני כי עתה יתן עליו הקהל את דעתו יותר.

על דברים אחדים בתרגומי חפצתי להעיר את הקורא: ברצותי להקל את ההכרה שניתי במקצת את המלות הזרות משפת ההודים שבאו בספר, באין להן אותיות מתאימות בעברית¹. מאד נזהרתי לכלי נמות ככל האפשר מן הסגנון המקורי, והקורא יעמוד בעצמו על המשקל והסגנון המיוחד שבשיר. ומפני שאין בשיר סופי-חרוזים שוים, ורק הריתמוס שליט בו, על-כן דקדקתי באותו הריתמוס גם אני. ומשקל השיר ארבע יתרות של שתים-שתים הברות--שהן ארבעה חוראים במשקל המקובל כעת בשירתנו ובהברה האשכנזית. מי שרוצה להתענג על השיר באמת עליו לדקדק באותו הריתמוס. מצדי אני השתדלתי לתת תרגום מלא ומדויק ככל האפשר והשמטתי ממנו רק מספר שורות--למשל, דברי הכמר...

ויהי רצון שימצאו בו הקוראים אותו העונג שישבעתיו אני בקראי את השיר בפעם הראשונה.

שׂאוֹל טְשֶׁרְנִיחֹבֶסקִי.

1911 טְרִיקִי (מְסֻלְהָה)

¹ (תרגום ובאור למלים זרות אלו ימצא הקורא במלון מסודר עפ"י א"ב בסוף הספר.)

שירת היאותה.

מבוא.

שם שוֹנוֹה־הָאֲנָפָה
יְתוֹר מְרַפּוֹ בֵּין סוּף וְאֲנָמוֹן.
אֲמָסוֹר כִּדְךָ בְּשֵׁם שְׁקִבְלֹתִי
מִפִּי הֲדִי נִנְדָה הִיא
מְנַעִים וּמִירוֹת בְּמַנְגִּינֹת.

כִּי תִשְׁאַלֵנוּ: אֵיפֹה מְצָא
נִנְדָהּ שִׁירֵנוּ אֱלֹהִי,
הָאֲנָדוֹת הַנִּפְלְאוֹת,
שִׁיחוֹת רְזִים מִנִּי קָדָם?
אִז אֲעַנְכֶם, אִז אֲגִידָה:

”בְּתוֹךְ קֵן צְפוֹר נִעְלָסָה,
בְּבִנְיַן־פְּלֵא בְּנֵה בְּבֵר,
בְּאֲשׁוּרֵי־עֲקָבוֹת רַמִּים
וּבְקֵן נֶשֶׁר בְּנִקְרוֹת צוּרִים.
שִׁיר זֶה שָׁרָה בְּמַנְגִּינָה
צְפוֹר־בְּנֵה פְּרֹאת־יָעַר,

וְכִי תִשְׁאַלֵנוּ מֵאֵין
הָאֲנָדוֹת הַנִּפְלְאוֹת,
הַמְסָרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת,
עִם נִיחַח בְּשֵׁמֵי יָעַר,
עִם טֹל אָחוֹ וְרִיחוֹתָיו,
עִם עֶשֶׂן וְיִגְוֵי מַיִם⁽¹⁾ בְּחַל,
עִם קוֹל הַמֵּית נִהְרוֹת־אֵיתָן,
עִם הַשְּׁנוֹת גְּעֵרוֹת בַּת־קוֹל,
תְּכוּפוֹת, חוֹזְרוֹת, קוֹלוֹת פְּרָאִים,
בְּהִמּוֹת רַעַם בְּנֵאוֹת הָרִים?
אִז אֲעַנְכֶם, אִז אֲגִידָה:

”מִנְאוֹת יָעַר, מִן עֲרְבוֹת,
מִנִּי יַמִּים בְּיַרְבְּתֵי־צְפוֹן,
מִנִּי אֶרֶץ הָאוֹנִיבּוֹיִם,
מִנִּי גְבוּלוֹת עִם דְּקוּטָה,
מִן הַהָרִים, בְּצֵאת וְגַבִּים

(1) אהלים. ראה כמלון בסוף הספר.

”שם גם בלה טפחות ימיו
 נודחה רד בשירים,
 שם בנחל טונגטה,
 שם בעמק בננה שאנן.

”שמה שר על היאותה,
 שר את שירת היאותה,
 שר על חידת יום הגלדו,
 עלי חייו הנפלאים,
 איך התפלל, ענה נפשו,
 עמל, נטה שכמו לסבול,
 לאשר בני-האדם בלם,
 למען ינוב עמו סלה!”

אם אהבת רזי-טבע,
 נגהות שמש בירק אחו;
 אם אהבת צללי-יער,
 רוח רך תניע ענף,
 סעת מטר, סופת שלג,
 המית זרמים, נהרות-איתן,
 בינות שדרות עציר-ארן,
 רעם ירעם בנאות הרים
 ברבכות בת-קול חוזרות, כמשק
 אכרות נשר על קן יעיר—
 למסרות פראים האון,
 שמעה שירת-היאנותה.

אם אהבת מסורות אמה,
 לבך אם לאנדות עמים,
 שכמו קולות שנות-קדומים
 יומינוך לעמוד לאזין,
 שדבריהם בשיחות ילד,
 עד כי אף בדי-עמל תבחין.

המקנות באגמים,
 במדמנות העגומות,
 טושיטו בקהשורק שרם,
 מנגהטבלן והשושונה—
 האנפה הכחלחלת,
 אוי-מדבר-ויה שרם
 ושכוי-יער משקודה.”

אך אם ישך מעמיק שאלה:
 ”מי הוא ומאן הגבר
 נודחה רד בשירים?”
 הנני לענות על השאלה,
 מהר אשיב לך אמרי:

”שם בנחל טונגטה,
 בירק עמק, בננה שאנן,
 שם על פלגי מים הזמים
 חי המשורר נודחה.
 שדמות חטה ויקר פרים
 סביב בפר הודים השתרעו,
 ומסגרתם יערות ארן,
 יערות ארן אומרים שירה,
 יברקרים בימי קיץ
 ומכסיפים בימי חרף,
 שלא פסקו משירתם,
 שלא פסקו מאנחתם.

”האפיקים העליונים
 נברו בו בגיא הרענן;
 בימי אביב—ברעש-גלים,
 בסבכי-לוזים—כחם הקיץ,
 בערפלי-לבן—בתור הבציר
 ובסתו—ברצועה שחורה.

אם אהבת עת תנוע
 בירק פרים באשר שמה
 תתפתלנה הדליות
 לפרחי-חמצית העמוסים
 גרגרי שני וארנמן,
 עולות כתל בסוויפטרויות
 לעמוד לחזות בחצר-מות
 שבבר נשבח, וחקרת
 כתבת נמחה ומטשטשת
 פעל יד-לא-אמן הנה,
 דברי תם—אפס כל שרטי,
 מלא תקנה—ואם לב נשבר,
 מלא חם ונעגועים
 אל ההזה ואל העתיד—
 כתבת תמימה זאת תקראה,
 קרא את שירת היאותה.

אם קול דברים או שיר תשמע—
 לאגדת-הודים האון,
 שמעה שירת היאותה.
 אם עוד לבך רענן, תמים,
 מאמין באל ובכל הבריאה,
 מאמין באמונה שלמה
 כי לכל הנברא בצלם
 לב של אדם מן העולם,
 כי יש משאות נפש, ישנם
 גם לפרא געגועים,
 חפץ טוב הנעלם מנו,
 כי ידים רפות, בשלות
 ומגששות באשון-לילה
 ימין אל ימצאו במאפליה,
 יאספו חיל ויתנערו,
 לשיחה תמימה זו האוניה,
 שמעה שירת היאותה.

I.

מקטרת השלום.

ובאצבעו פלג תעלה
מתפתלת בין הכרים,
צַר וַיֹּאמֶר: "פה תזלה!"

מן הכף, שאדמו שניו,
פוצצה ימינו אבן אחת,
ותעשנה ראש מקטרת,
צַר וַיִּפְתַּח בָּהּ פתוחים.
מן הסוף על חוף הנחל
לקח אגמון לה לקנה,
אגמון עומה עלים כהים,
קלפת ערב ידו מלאה,
קלפת-אדם, המקטרת,
נשם, נשף בעבי-יעה.

גִּיטְשִׁימְנִיטָה הנאדר,
אל החיים, ירד מטה
עד להררי הערבות,
עד לנקבת "צורי-קטורה",
על הכף, שאדמו שניו,
נצב קרא לעממים,
קרא אל כל שבטי ארץ.

באשר דרך שם התפרץ
שטף איתו בנה בקר,
חולף תהום רבתי וזרד,
ונגה ככבשביט נגהו,
כִּי שִׁקוּדָה הככב והרו,
גִּיטְשִׁימְנִיטָה שח ארצה

עולה מעלה-מעלה-מעלה,
עד כי נגע השמים,
ובמעטהו כסה ארץ,
וכערפל-השמים...

מני בקעת טוונטה,
מן הגיא הקטן ויאמינה,
מני יערות טוסקלוונה,
מני רחוקים הררי סלע,
מני ימים בירכתי צפון,
ראו שבטי עמים כלם
מתאבדת הפקונה—
היא עשן מקטרת-שלום.

עד כי הדק בו ולוליו
ניבצרו—מאורי זיקות.
על ההרים עמד נצב
גיטשי-מניטה הנאדר,
ועשן מקטרת-שלום
העלה—להיות אות לגוים.

אט ולאט העשן עלה
בין לרוחות בקר שקט:
לראשונה בתם בכה,
אחריו אפל בעננתכלת,
אחריו עב קל, נחפה בסף,
ומתמר בעץ הנער.

נע כמו נצר ערבי-נחל,
מעדנות ביד רומזת,
גיטשי-מניטה הנאדר

חוני עמים אז קראו:
„שורוי-שורוי, הפקונה!
בו, באות במרחק תראו.

ועליהם נטה ימינו
 למען ישה קשי-ערפמו,
 ובנטותו זרע עוו
 אש חמתם בם שכה,
 ובקול גאוונו כי הריע,
 הרעים רעם בנהר איתן,
 עת משבריו יורדים תהומה,
 ובתוכחתו ענה ואמר:

„בני, בני האמללים!
 שמעו, בני, דברי הקמה,
 הטו אזן לדברי-מוסר,
 מפני רוח הנאדר,
 אל החיים, צור בראכם.

„תתי ארץ בה תצודו,
 תתי פלגים בם תדונו,
 תתי דבים לכם ורמים,
 תתי צבאים ונעלות-שדי,
 תתי בקרים ואוני-מדבר;
 צפור פרא תשרץ, תרב
 באנמים ובבצאת,
 נככי נהר מלאים דגה,
 ואתם, בני, מה תרעו,
 איש לאחיו פורש רשת?

„כבר שבעתי ריבותיכם,
 נהרות דם וקרב לא אוכל,
 תפללות נקם לי תועמה,
 ריב ומדנים נשוא נלאיתי,
 אך באחדות ישועתכם;
 ריב ומדנים עש יאכלכם
 עד פלותכם, שובו שובו!

יקרא אליו שבטי עמים,
 הגבורים לסוד-מלחמה!

דרך הערכות באו
 ובנהרות לוחמי-עמים:
 באו מהקים ודלורים,
 באו משוקמים וקומנטשים,
 באו פונים ואמוהים,
 באו מנדנים ודקוטים,
 ההורונים והאג'ונים,
 שחורירי-רגל עם שושונים—
 שכם אחד יחדו באו
 אל גא הרי-הערכות,
 צורי-קטורה האדמים.

ויעמדו על האחו
 בכלי-נשקם ואונם,
 בשלל צבע-פעלי בציר,
 רקמתים—בשמי בקר;
 רשפי ועם בערה עינם,
 על פניהם עז ורהב,
 קודחי אש, שואפי נקם,
 נקמת דורות, נחלת אבות,
 וחמת רשע הגתה רוחם.

גיש שיימיטה הנאדר,
 צור כל עמים ושבטי ארץ,
 הביש במו ברהמים רבים,
 באהבת אב ובחמלה גדולה,
 נהרון אפם ונעמם ראה,
 חרב בנים בקנים היתה,
 איבת-עד בין בנים-בניו.

ובמים רחצו בשרם
מן הדם, מששר-קרבנות.

והמים זפים טהורים,
מי היאור ממעל למו,
מני עקבות אל-החיים;
ומתחתם זרם נעפר
מלא רפש וכתמי שנג
באלו דמים שם נגעו.

מן המים אז גם יעלה
כל איש-חיל הנבשה,
ויצפינו קרדמותם
ואת אונם בחול הנקה.
ג' ט' ש' י' מ' נ' י' ט' ה' הנאדר
ר' א' ה' ב' נ' ו' נ' ה' ר' פ' נ' ו'.

אז יסיע כל איש-חיל
מן הכף שאדמו שניו
אכן יעשה בה מקטרת,
קנה לה מסוף הנקה,
שפנוצות פארוהו,
ואיש לאהלו יפן ילה.

וענן-האפל נקרע,
ויעלם מעין רואים
ג' ט' ש' י' מ' נ' י' ט' ה' הנאדר
בעשן מקטרת-שלום,
בנאות-עשן המתאבכים.

דרשו שלום, הדלו לחם,
וכאחים תשבו יחדו.

וְנִבִּיא אָקִים לָכֶם מִקְרָבְכֶם,
רַב לַגּוֹיִם וּמוֹשִׁיעַ,

הוא יעזרכם וילמדכם,
אתכם יעמול, ייגע, יסבל.
לו פי תשמעו או תצליחו—
ברכת עולם על ראשיכם;
אך אם תמאנו ומריחם
זאת תקללה—חיש תאבדו.

רחצו הנכו במי הנחל,
הסר דם מעל פניכם,
צבעי קרב מעל פניכם,
צור הגרון, התום בלי-נשק!
פוצצו אכן מן הצורים,
קחו מסוף היאור לקנה
ובנוצות פארוה

ועשו מקטרת-שלום,
קטרו יחדו המקטרת,
שבת אחים ורעים תשבו.

על הארץ אז השליכו
כל איש-חיל את כתנתו
ואת אדרתו, אדרות צבאים,
את קרדמו ואת אונו;
ובקהר קפצו כלם,

II.

אַרְבַּע הַרוּחוֹת.

דוֹמֵם קָרֵב בָּא עֲדִיהוּ,
 עַד שֶׁנִּגְעוּ בּוֹ צִפְרָנִי
 הַמִּפְלָצֵת הָאֲדָמוֹת,
 עַד שֶׁרוּחַ אֲפִיּוֹ לוֹהֵט,
 הַחֶם אֶת יַד מֶדְשׁ קִיּוּיִם,
 וְאֶת הָאֲבִנֵּי מְהַר הָעֵבִיר
 עַל פְּנֵי אֲזִנּוֹ הַעֲגֻלוֹת,
 וְאֲזִנּוֹ חֲרָשׁוֹ וְלֹא שָׁמַע;
 עַל פְּנֵי עֵינָיו חוֹרִים קִטְמִיִּם,
 וְעֵינָיו חוֹלְמוֹת וְלֹא רָאָה;
 עַל פְּנֵי אָפוֹ, שֶׁמִּנְחִירָיו
 רוּחַ לוֹהֵט הַחֶם יֵדָיו.
 אִזּוֹ גַם יִנְיָ בִּילְחֵי-קָרֵב לוֹ,
 וְקוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָתוֹ נָתַן,
 וְאֶת הַדָּב, אֶת מִי שֶׁהִמְקִנָהּ.

"כְּבוֹד תִּנּוּ לְמֶדְשׁ קִיּוּיִם!"
 קָרְאוּ לוֹחֲמִים, עָנּוּ וְקָנִים,
 עַתָּה אֵל בֵּיתוֹ שָׁב מִנְצַח
 עִם הַיְמָמוֹת—אֲבִנֵּי קְדוֹשׁ—
 מִנִּי יִרְבְּתִי רוּחַ צְפוֹנִית,
 מִנִּי תַחֲוִים מַלְכוּת וּבִסָּה,
 נוֹף הַשְּׁפָנִים הַמְכַסִּיפִים.
 אֶת הָאֲבִנֵּי, אֶת הַיְמָמוֹת
 גָּזַל מֵאֵת מִי שֶׁהִמְקִנָהּ,
 הוּא הַדָּב הָעֵז וְהַגְּדוֹל,
 שֶׁאֵת וּפְחַד לְעַמְמִים,
 מֵאֵת דָּב הַהָרִים גָּזָלוּ,
 עַתָּה עַל שִׂיא הַהָרִים נִרְדָּם,
 כָּרַע, רִבֵּץ כְּרָגָב סֹלַע,
 כְּרָגָב סֹלַע הַעֲלָה אֲזוּב,
 אֲזוּב חוּם וּבְעֵין הָאֲפֵר.

כְּאֲשֶׁר יִנְפֹץ דִּיג מֵהִיר
אֵת הַקֶּרֶחַ בִּימֵי-חֶרֶף.

בְּכָה גִנַּע מִי שֶׁהִמְקִינָה,
דֹּב הָהָר, הַדֹּב הַגָּדוֹל,
שָׂאת וּפָחַד לְעַמְּמִים.

„כְּבוֹד תִּנְנוּ לַמַּדְשָׁקוּיִם!“—
כָּל הָעַם הִרִיעַ סָבִיב—
„כְּבוֹד תִּנְנוּ לַמַּדְשָׁקוּיִם!
רוּחַ יָם מַעֲתָה יְהִי
מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם;
וּכְמוֹשֵׁל יִרְדֶּה מַעֲתָה
בְּאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם;
לֹא אֵל תִּקְרְאוּ מִדְּשָׁקוּיִם,
כִּי בִּיּוֹן שָׁמוֹ—רוּחַ מַעֲרָב.“

בְּכָה הָיָה מִדְּשָׁקוּיִם
שֶׁר כָּל רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם.
רוּחַ מַעֲרָבִית חָלְקוּ,
וְעַל הָרוּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת
הַפְּקִיד בְּנָיו, שְׁלֹשֶׁת בְּנָיו:
וּבִּזְוֹן—מוֹשֵׁל רוּחַ קָדִים,
לְשׁוֹנֵי דָוִד—רוּחַ תִּימָן,
אֶדְוֶה בְּבוֹנוֹ קֵה חָלְקוּ
סוּפַת צָפוֹן, נַחְשׁוֹל זֹעֵם.

וּבִזְוֹן—רַעֲנָן וּכְלִיל-יָפִי,
יָדָיו הוּא תַעֲרִינָה שַׁחַר,
חֲצִי כֶסֶף לֹא, בָּם יָגִים
צָלְלִים, צָלְלִי גִיא וְהָרִים,
וּבְלַחְתָּיו חֵן הַצְּבִירָה,
סְכָלִיל בְּדָ וּשְׁדֵל-אַרְגָּמוֹן.

הִבֵּה, הָלֶם עַל הַמִּצַּח,
בֵּין שְׁתֵּי עֵינָיו הָךְ בֵּינֵתָיִם.

וּבַחֲרוֹנוֹ מִן הַמִּכָּה
יָקוּם אִזּוֹ הַדֹּב הַגָּדוֹל,
אֶדְוֶה קַרְסָלָיו מְעַדּוֹ תַחְתָּיו,
וּכְאִשָּׁה הִילִיל נְאֻנָּק,
וְהַאֲדִיר מִדְּשָׁקוּיִם
עָמַד נִכְחוֹ מִבְּלֵי מַרְדָּה,
שָׁחַק לוֹ, וּבְלַעֲגֵי-מַעוֹג
בָּזָה לוֹ וְכָה לוֹ עָנָה:

„שְׁמַעְהָ, דֹּב, רַדְד־לְכָב אֶתָּה,
גְּבוּר אֵינְךָ כִּהַתְּפָאֲרָךְ,
לֹאֵל זֹאת אֲנִיחֶךָ טָרֶם
בָּאָה כְּאִשָּׁה בַחֲבָלֶיהָ,
אִיבַת-עַד בֵּין עַמִּי וְעַמְּךָ,
וּמִלְחָמָה לָנוּ תָמִיד,
רְאֵה אֶתָּה כִּי עֲצַמְנוּ—
וּבִיעָרִים חֲשֵׁךְ סִתְרָךְ,
כְּסֵל-עִיר-מְגוּר גַּם תִּסְתַּתֵּר;
לֹא בַקָּרֶב עֲצַמַת מְנִי—
לֹא הַאֲזִנֶּת אֶת אֲנִיחֵתִי,
וְאֶתָּה, דֹּב, בְּנִלְלָךְ תִּשָּׁב,
תִּשְׂאֵה חֲרָפָה עַל שִׁבְטֶךָ,
כְּשֶׁנִּדְוֶה⁽¹⁾ נִבְזָה, נִקְלָה,
כְּאִשָּׁה בָּלָה רַבַּת-לְכָב.“

וְאֵת הַבִּילָף הַנִּיחָה שְׁנִית,
וְאֵת הַדֹּב בּוֹ הִבֵּה שְׁנִית,
הָךְ עַל מִצְחוֹ וּבַתְּוָה,
וְאֵת גְּלִגְלָתוֹ רִצֵּץ, נִפֵּץ

בַּתָּה אֹתָהּ בְּשִׁיר וְאַנְחוֹת,
 בְּהִגָּה לְאֵט בֵּין וְלִזְלוּם,
 בְּקוֹלוֹת רַבִּים, בְּרִיחוֹת נַעַם;
 אֶל לַבְּתוֹ לַחֵץ אֹתָהּ
 וּבְאַדְרַת־הָאַרְגָּמָן,
 בְּאַדְרַתוֹ הַלֵּיט אֹתָהּ
 וַיִּשְׁימְנָה כִּכְבֹּ נִגָּה,
 עַל חֹהוּוֹ הוּא רַעֲדָת.
 עֲלֵי רַחְבֵי הַשָּׁמַיִם
 שְׁנִיחֵם יַחֲדוּ גַם יוֹפִיעוּ —
 וְבוֹן עִם הַבּוֹן-אֲנוּנִי,
 וְבוֹן הוּא וְאַיֶּלֶת-שָׁחַר.

וּבְתַחֲוֹם מַלְכוּת וּפְסָה,
 בְּנוֹף הַשְּׁפָנִים הַמְּכַסִּיפִים,
 וּבְשִׁנִּיר בֵּין הַרִי-קָרַח
 אִים בְּחֶרוֹן-אֶפֶס אֹהֶה
 מְעוֹן לוֹ קַבְּבוֹנוּקָה.
 יָדוֹ הוּא בְּבָצִיר תַּמְשַׁח
 אֶת הָעֲצִים אֲדָם שְׁנִי,
 וְאֶת הָעֲלִים כְּעֵין הַזֹּהָב,
 הוּא הַמְּשַׁלֵּיךְ קָרַחוֹ בְּפִתִּים,
 וּבִיעָרוֹת יִשְׂרוּקֵי יַסְעָר,
 וּבְקָרַח יֶאֱסוּר פְּלָגִים,
 וְאֶת הַטְּבָלָן וְאֶת הַשְּׁחָף
 יַעֲטֵ, גַם יַדִּיחַ נִגְבָּה
 אֶת הַקָּצֵת וְהַאֲנָפָה
 אֶל קַן סוּף וְטִיט־תַּוּוֹן
 שֶׁבְּמִדֵּינֹת שׁוֹנְדֵי זֵי.

וּבִהְיוֹת קַבְּבוֹנוּקָה
 פַּעַם יוֹצֵא מִמְּכוּן-שְׁבָתוֹ
 בְּנֵאוֹת-כְּפוּר וְקַרְחֵי-עוֹלָם,

בְּנַעַם קוֹלוֹ הַעִיר בְּפָרִים,
 קָרָא לְאֵיל וְלַצֵּדָה.

גַּלְמוּד בְּשָׁמַיִם וְבוֹן!
 אִם גַּם רָנוּ לוֹ צְפָרִים,
 אִם גַּם צִיִּצִי־כָר בְּאָחוּ
 לוֹ הַקְּטִירוֹ נַעַם בְּשָׁמַם,
 וְאִם גַּם צָהָלוֹ לְקָרְאָתוֹ
 יַעֲרִיעַד וְנִהְרוֹת אִיתָן —
 לְבוֹ קָרְבוֹ הִנֵּה נִכְאִים,
 יַעַן בּוֹדֵד הִנֵּה וְבוֹן.

וּבְכַקְרֵי-הַשָּׁבָם פַּעַם
 הַבֵּיט, וְהַכְּפָר עוֹד נִרְדָּם,
 וְעַרְפֵּל כְּסָה נֶהָר
 בְּצַלְלֵי-אֶפֶס טָרַם שְׁמֶשׁ,
 וּבְאָחוּ עֲלֵמָה רָאָה
 לְאֵט הוֹלְכֵת וְאִישׁ אִין אֹתָהּ,
 וּבִידֵיהָ קָטְפָה אֲגָמוֹן
 וְאֶת הַסּוּף עַל שִׁפְתֵי הַנְּחָל.

יוֹסִיּוֹם הַבֵּיט וְבוֹן אֲרָצָה,
 וְעִינֵי-תְכַלֵּת בּוֹ מְבִיטוֹת
 אוֹתָן רָאָה לְרֵאשׁוֹנָה,
 כְּשֵׁתִי בְּרַכּוֹת, בְּרַכּוֹת-תְּכַלֵּת,
 נִדְּמוּ לוֹ בְּסוּף מוֹפִיעוֹת,
 וְנִפְשׁוּ נִקְשָׁרָה בְּנַעֲרָה,
 שֶׁנִּלְמוּדָה לוֹ הוֹחִילָה,
 יַעַן שְׁנִיחֵם הָיוּ בּוֹדְדִים;
 הוּא — בְּאָרְץ, וְהוּא — בְּשַׁחְקִים.

וַיִּפְתְּנָה בְּלִטִּיפוֹתָיו,
 וַיִּפְתְּנָה בְּשִׁחוֹק־חֲנוּ,
 וַיִּפְתְּנָה בְּאִמְרֵי-חֲנָף,

אחת-אחת לירחי קרה,
 ודנה רבה לו במזויו,
 ומשכו אצל אשו,
 יושב עלו שחוק על שפתיו,
 והוא שר: "קב בונוקה!
 בן-חלוק במזי אקה".

ובקיות קב בונוקה
 על המפתן, והמבולן,
 ידע באו, יען קר לו,
 יען הרגיש נשמת אפו;
 אך משירו ומשחקו
 אינו עומד, אך עוד עצים
 שם על-גבי אש המוקד,
 ואשו גדלה שבעתים,
 ובני-רשף עוף הגביהו.

ומשער קב בונוקה
 וממצחו אנלי זעה
 ירדו ונתקעו בפיתם,
 עושים בו נקבים-נקבים,
 באשר יטבעו בשלג
 נטפי מים מצנורות
 ומן ענפי עץ, באביב,
 עושים חלולים בשכבת שלג,
 פתאום קם קב בונוקה
 ויתפרץ מן האהל,
 כי לא היה בו עוד רוח,
 ולא נשא את השירים,
 את האש ואת שחוק הפבולן,
 ויתחולל בערבה,
 צעד על אגם ופלגים,
 ואת השלג הוסיף הקשה.

ותלפלי ראשו נפלים
 עלי כתפיו עומסות שלג,
 ומראיהם ביאור שחור,
 נהר שחור בימות-חרף,
 יאור הנגר נגבה בשאין
 דרך בעצת ואנמי-קבת--
 ואת השנגבי והמבולן
 בין הסוף והאמון ראה,
 מושך דגים במכמרת
 על פני בעצת ואנמי-קבת,
 ואף כי שכטו פרש בנפיו
 נגבה אל נאות שונדוני.

"מי זה אשר מלאו לבו--
 הרעים או קב בונוקה--
 לבו לי ופה ישאר,
 עת הונה פרש בנפיו--
 אנמי-מדבר פרשו נגבה,
 והאנפה השוונגה
 עשתה דרקה דרתי תימן?
 הנני בא אל חדרי אהלו
 וירי תכפה להכות-אשו".

ובאשון-הליל יבא
 ועף וטר קב בונוקה,
 ואת האהל כסה שלג,
 ויתחולל בארבה,
 מזעזע יתדות-אהל
 ומתופף על המסד,
 ושנגביז לא חת ממנו,
 ושנגביז בו לו בלבו,
 כי ערמות ארבע הכין
 עץ הסקה לו בקיץ.

ועשן מקטרתו מלא
את האויר אך וערבל
והשמים—רק ונעימות,
ולמים נתן ברק,
ועל גבנונים שפך חנו,
ויהי מביא את הקיץ
לארצותם של ההודים
בברח שלילותיו יפים,
בברח סנדלית-השלו.

שונדוי נרפה, שאנן!
אך צל אחד העיב חינו,
אך חץ אחד פלח לבו,
פעם נשא עיניו לצפון,
משקיף על פני הערבה,
ובשרון ראה נערה
גבוהת-קומה, זקופת-גזרה,
אין איש אתה בערבה,
ובגדיה ירקרקים,
ותלתליה בעין השמש.

יוסיום הביט אל הנערה,
יוסיום נאנח מתנגגע,
יוסיום נכרה בו תשוקתו
אל הנערה בערבה,
עם תלתלים, בעין השמש,
אך עצלותו לא נתנתהו
קחת לבה באמרי-נעם,
לחזור אחרי שובת לבו,
להטות לבה ותלך אחריו,
בה אך הביט ועיניו בלו.

ואת הקרח הוסיף הכבד,
ואל הסבלן קרא, צאנא
ונאבקה על המה,
ונאבקה ערום אתה!

ישנגביו הסבלן יצא
ונאבק כל הלילה,
עם הרוח על הקרח,
ערום כיום הנלדו נאבק,
נלחם עם קבבונקה
עד כי קצרה נשימתו,
נשמת-אף קבבונקה,
עד כי כחו תש בהאבקו,
עד כי סר וישט מעליו,
ואכל נחפוי-ראש ינום
אלי תחום מלכות ופסה,
נוף השפנים המכסיפים,
ובאזניהו שחוק הסבלן,
קול השיר: "קבבונקה!
בן-חלוף כמוני אתה!"

שונדוי שמן ונרפה
ומשכנותיו ירבת-תימן,
נוף בו שמש עכור חולם,
ושרב וקוץ לא יחדלו,
הוא משלח צפורי-ער,
את אפטישי מאדים גרונו,
את אגויה, ירגוץ כחול,
את הסנונית ואת שושו,
שלח אוזי-בר, צפונה,
שלח טבק, אבטיחים
וגפן ענבי-הארזמן.

נמלא פרחי קוץ המדבר.
 ותעלם לעולמים
 זאת הנערה בתלתלים.
 לא עוד הוסיף שונדוי
 ראות הנערה בשערות-זוהב.
 שונדוי, בשוא נתעית!
 לא באשה עינד תתה,
 לא על נערה הרנענעת
 אף "שן-אריה" צץ בערבה
 לו נכספת כל הקוץ,
 לו גם פלוה, הה, עינד,
 פרח פרח בו נשבת,
 ותזרנו לכל רוח.
 מה ארחמך, שונדוי!

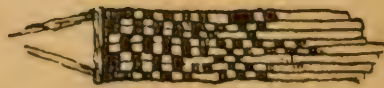
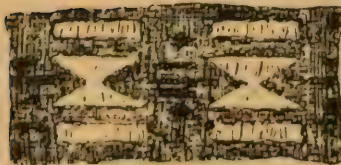
בה התפרדו כל הרוחות
 ואת עמדתם בשמים,
 לארבע רוחות השמים,
 לקחו כל בני מד שקינים;
 רוח ים אף לו לבדו
 מד שקינים לקח חלקו.

יטיב נאנח, מתנענע
 על הנערה בערבה.

פעם השקיף שונדוי
 ושערות ראשה-קנצות זקב-
 ראף-שנו ויכסיפו,
 כאלו השליך קרחו סתו בם.

"אויה, אחי מנכול צפון,
 מני תחום מלכות ו ב פ ה,
 נוף השפנים המכסיפיים,
 יונה לי גולת מני,
 ידך בה העזת שלוח,
 ובאגרות-צפון, אויה,
 גם קנית לביונתי!"

ככה קונן שונדוי,
 נפשו מרה לו, לעלוב,
 סופת נגב להטה שרון
 מאנחותיו הבוערות,
 מנענעי שונדוי,
 ויראה כל האויר
 כאלו נמלא פתי שלג.

III.

יְלָדוֹת הַיְאֻנָּה.

שָׁם בְּמִשְׁקוֹדָה, בְּשָׂרוֹן,
 לְאוֹר יְרֵחַ וְנֶגְהָה, כְּכַב,
 בַּת הַמְּלִיטָה בְּחֻבְלֵיהָ
 אִזְנוֹ קוֹמִים הַיְבֵה־רִפְיָה.
 לָהּ "וְנֶגְהָה" שֵׁם קָרְאוּ—
 לֵאמֹר: "הִיא הַבַּת הַבְּכִירָה".

בְּחֻבְצֵלַת הָעֵרְבוֹת
 בַּת נֹקוּמִים עֲלֵתָהּ, בְּרָחָה,
 גְּבוּהַת־קוֹמָה, וְקוֹפַת־גְּנֻרָה.
 בָּרָה בְּאוֹר יְרֵחַ חֹזֵר,
 נְעִימָה כְּנֶגְהָה מְזוֹר מִבְּהִיק.

רְבוֹת הַתְּרֵתָה בָּהּ נֹקוּמִים
 הוֹכִיחָתָהּ, הַזְהִירָתָה:
 "שְׁמְרֵי נֶפֶשׁ! — מִדְּשִׁקִּינִים
 אֹרֵב לָהּ, לוֹ אֵל גַּא תִּשְׁעֵי,
 אֵל תִּרְבְּצֵי בְּשָׂרוֹנִים,
 תִּסְתַּתְרֵי בְּחֻבְצֵלוֹת,

לִפְנֵי יָמִים, יָמִים רַבִּים,
 לִפְנֵי עֶדֶן וְעֶדְנִים
 בֵּין עַרְבִים מִמְּלֵא־סֶהַר
 נִפְלָה רַבְתִּיהֶן נֹקוּמִים—
 אִשָּׁה אָמְנָם וְאִם עוֹד אֵינָה.

עִם הַנְּשִׁים בְּשִׁחְקָה וְשִׁבָּה,
 מִתְנוּעַעַת עַל הַשׁוֹרֵק;
 מִשְׁנֵאֲתָהּ, מִקְנֵאֲתָהּ
 חֲתָקָה אִזְ צִרְתָּהּ מֵהַר
 אֶת הַשׁוֹרֵק, וַיִּתְפָּרְדּוּ
 הַפְּסָנִים הָאֲחוּזִים.
 וַתִּתְחַלְחַל אִזְ נֹקוּמִים,
 אֶרְצָה נִפְלָה בֵּין הַשְּׂמִשׁוֹת
 אִזְ עַל מִשְׁקוֹדָה הָאֲחוּז,
 עַל קָרְקְעוֹ מִלֵּא־נֶצְנִים,
 —"כְּכַב נֹפֵל—הָעַם קָרְאוּ—
 כְּכַב נֹפֵל מִשְׁמִים!"
 בְּנֵאוֹת דִּשְׂא וְנֶצְנִים,
 וְהַבְּצִלוֹת הַעֵרְבוֹת.

לְנוֹקוּמִים בַּת הַסֵּהר.
 מֵאַחֲרָיו חֲדָשׁ מִצֵּל,
 בּוֹ אֲרָנִים קוֹדְרִים שְׁחוֹרִים,
 בּוֹ אֱלוֹנִים מְרַבֵּי-פְרוֹת;
 וּמִלְפָּנָיו רָעִשׁוּ מִיָּם,
 מִיָּם וּכְיִם כְּעֵין הַשֶּׁמֶשׁ,
 מִיָּם שְׁקוּפִים מִי־אֲנָמִים.
 שֵׁם נוֹקוּמִים, זְקֵנָה, קְמוּטָה,
 כְּלָפְלָה יְלֻדוֹת הַיְאֹוֹתָה,
 הִנִּיעֵתוּ בְּעֶרְשׁ וּסְפוֹן,
 רִפְדָּה כְּמַהִיִּם לּוֹ וְגִמָּא,
 חֲתָלָה אוֹתוֹ כְּמִיתְרֵי-רָמִים
 מְשֻׁדְּלָתוֹ וּמִשְׁתִּיקוֹ:
 „הֵם, הַדָּב הַעָרוּם הַנּוֹ”
 שָׂרָה טָרַם תִּישָׁנֶנּוּ:
 „אֵינָה אֵינָה - קִטּוֹן יִנְשׁוּפִי!
 מִי זֶה יֹאִיר חֲשֵׁכֶת וַיִּגְוֶם
 בְּאוֹר עֵינֵיהוּ גְדוּלוֹת, אוֹרוֹת?
 אֵינָה אֵינָה - קִטּוֹן יִנְשׁוּפִי!”
 רַבּוֹת סִפְרָה לּוֹ נוֹקוּמִים
 עַל כְּכִבִּים בְּשָׁמַיִם,
 לּוֹ אֵת אֲשֶׁר קוֹדָה הִרְאָתָה,
 כְּכִב־שְׁבִיט בְּשַׁעֲרוֹתָיו,
 כְּעֵין גְּהֻלַּת אֵשׁ בּוֹעֶרֶת.
 רוּחוֹת יוֹצְאוֹת בְּמַחֹל־מֹת,
 לוֹחֲמִים נוֹסְעִים יִרְכְּתֵי-צְפוֹן
 עוֹטִים עֲדִים וְאֲזָנִם
 בְּלִילוֹת סָתוּ עִם אוֹר כְּכִבִּים
 לּוֹ הִרְאָתָה אֵת הַמִּסְלָה
 אֵת הַמְדוּקָה מִשְׁמֵת עֵת

וְהִיא לֹא שָׁמְעָה לְתוֹכָהּ,
 לֹא הָאֲוִינָה לְדַבְרֵי-חֲכָמָה,
 וְרוּחַ מְעָרֵב בָּא בְּנִשְׁפָּה,
 בְּהִתְעוֹפְפוֹ לְאֵט בְּעֶרְבָה,
 לְצִיץ וְעָלָה הִנָּה לְאֵט,
 הַשֶּׁח פָּרַחִים וְעִשְׂבוֹת אָחוּ,
 וְאֵת הַנְּאוּה, אֵת וְנוֹנָה,
 בֵּין הַחֲבֻצְלוֹת מְצָא,
 וַיִּפְתְּנָה בְּאֲמָרֵי מִתְקַן
 וַיִּפְתְּנָה בְּלִטְיוֹתָיו:
 בֶּן הַמְּלִיטָה לּוֹ בְּעִצְבוֹנָה,
 בֶּן הָאֲהָבָה וְהַעֲצָב.

כְּכָה נוֹלַד הַיְאֹוֹתָה,
 כְּכָה נוֹלַד בֶּן-הַפְּלָאוֹת.
 אֵךְ הַנְּאוּה, בַּת נוֹקוּמִים,
 אִם הִבֵּן, אִם הַיְאֹוֹתָה,
 הִיא בִּיגוֹנָה יִרְדָּה שְׁאוּלָה,
 כִּי עֲזָבָה מִדְּשִׁקְיָוִים,
 אוֹהֵב כּוֹזֵב וְרַע־מַעֲלָלִים.

וַתִּתְאַבֵּל יָמִים רַבִּים
 מִר נוֹקוּמִים, מִר עַל בַּתָּה
 אֲבָלָה: „לוֹ יִרְדְּתִי שְׁאוּלָה,
 לּוֹ כְּמוֹךְ אֲנֹכִי מִתִּי,
 בַּל יִדְעֵתִי דְאָנָה וְדַמְעָה,
 וְהִנּוּ מִיָּן, וְהִנּוּ מִיָּן!”

עַל אָנִם הַגִּיט שִׁירָנוּ מִי
 עַלִי שִׁפְתַת הַיָּם הַגְּדוֹל,
 קָמִי וְיִשְׁמְעֵנִי מִיָּם נוֹקוּמִים,
 קָמִי וְיִשְׁמְעֵנִי מִיָּם נוֹקוּמִים.

(1) קריאת-עצב אצל ההודים.

ואת הקשת בשמים
 בנגדה בנבול מזרח ראה,
 שאל: "מה זה שם, נוקמים?"
 ונוקמים תעננו:
 "שמי הפרחים רואה אתה,
 ציצי־קר ופרחי־יער
 והבצלות הערבובות
 על הארץ בי יבולון,
 שוב יפרחו בשמים".

בחצות לילה וביער
 שמע צוחת ונשוף ושחקו,
 "מה זאת?" — קרא, ולבו נמס,
 "מה זאת — שאל — מה, נוקמים?"
 ונוקמים תעננו:
 "קול הנישוף ובני ונשוף,
 קול פטפוטם בשפת אדם
 בהתקוטטם ובדיבותם".

והקטן היוצאתה
 און חקר שפת כל צפור,
 שמה גם סתרי־תולדותיה,
 איכה קנה תכן קוץ,
 ובחרף אי תסתתר,
 ובהפגשו דבר אתן,
 קראן: "צפור היוצאתה!"

און חקר שפת כל חיה,
 שמה גם סתרי־תולדותיה,
 איכה יכן ביבר קנו,
 אי פרי־אלון יחביא סנאי,
 למה קלו רגלי צבאים,
 למה יפחד, ירא שפן.

למלא רחב השמים,
 מלאה רוחות, מלאה צללים.

בערב קוץ על הפתח
 והיוצאתה ישב מאזין
 אל הארץ בהאנחו,
 מקשיב רעש מים הומים,
 רנת קסם, אמרי־פלא:
 "מנני ונה" — לאט ארן,
 "מדי־אשקה" — ענו מים.

את תולעת־יוחנא ראה,
 את הוהו־ה־טיו־ערב,
 שבנגוהות ברקיו האיר
 ציצי־קר ופרחים סביב,
 ובשיר את קולו נשא,
 שיר למדתו און נוקמים:
 "נהו־ה־טיו־תולע קטן,
 מנתר קטן, יצור אש לבנה,
 לי האירכה באורך קטן,
 טרם ערשי לי אציע
 טרם אסגר את עפעפי!"

הירח ראה עולה
 מן הים, במים רועד,
 ראה בתמיו ואת הצללים,
 שאל: "מה זה שם, נוקמים?"
 ונוקמים תעננו:

"היו ימים, בחרון אפו
 גבור נערץ את זקנתו
 השמימה זרק לילה
 ישר אל פני הירח,
 ואת הפגור רואה אתה".

שחק בקול ובשחקו מלל:
 "אל תמיתני, היאותה!"
 מן הדרך סר השפן,
 סר הצדה, הרחק ישב,
 על אחוריו ישב, מלל
 אל הצדה, אל הקטן,
 מיתוך שחוק ומתוך פחד:
 "אל תמיתני, היאותה!"

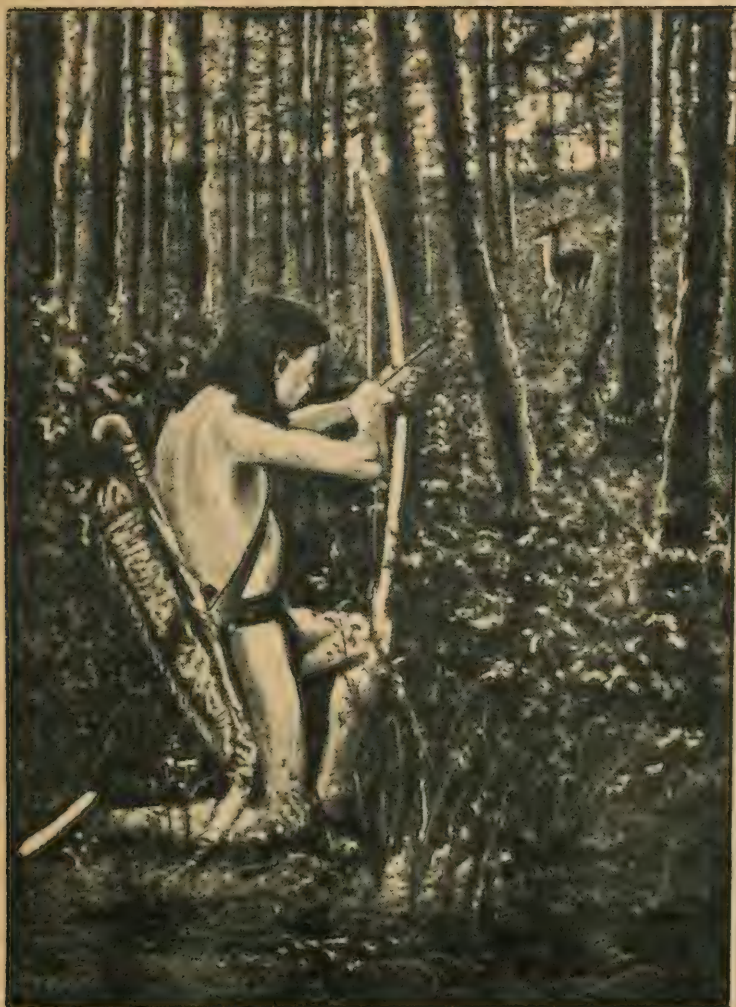
אך הוא אותם גם לא ראה,
 כי מעיניו אך בצבאים,
 עיניו אך ורק ברשמים,
 בעקבותיהם גמזי ממה,
 אל המעבר שבנחל
 אך כחולם הנה הולך.
 תחת לווים הקשיב קשב,
 אורב לו לצבי הקרב,
 מן הסבך עד נגלו קרניו,
 ואת עיניהו ראה ראה,
 ונחיריהו גם הריח.

וצבי בא—במשעול יורה,
 מקום יתלכרו אור וצללים...
 ויתחלחל היאותה,
 ויהי רועד בעלים נעים,
 רוטט בטרפי עץ הלבנה,
 עת הצבי במשעול קרב,
 או על ברכו אחת ברע,
 בוגן חצו את השניו.

ובהפגשו דבר אתם,
 קראם: אחי-היאותה.
 ואותו וגו המתפאר,
 הוא שידע בדי-פלא,
 תיך חרוץ ורע נאמן
 לנוקו מים שזקנה,
 עשה קשת להיאותה.
 והקשת בד עץ מילה⁽¹⁾,
 והחצים ענפי אלון
 וברקעמו בנוצות נשר,
 ואבנים חדות הרביק,
 והיתר—עור האיל.

ויהי דברו להיאותה:
 "רדה נא, בני, בעת היערה,
 באשר ירעו עדרי צבאים,
 ירה בצבי פאר עדרו יהו,
 וקרנים לו ענפות."

והיאותה מהר ירד
 עם הקשת ועם החצים,
 הוא לבדו ולבו רם בו.
 סביבו רנו הצפרים:
 "אל בני תירדה, היאותה!"
 שר אפטי שי—חכליל-גרון;
 שר אויסה—ירגוו-כחל;
 "אל תמיתני, היאותה!"
 על האלון בא מקפץ,
 בא הסנאי אך שידומה

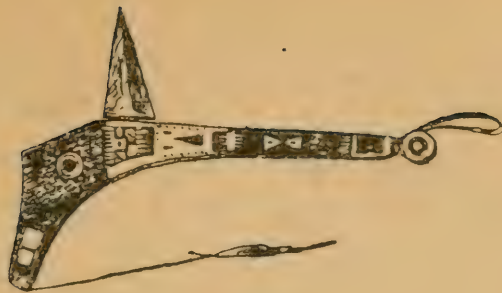
מת הצבי, ביער שכב
 על המעבר שבנחל,
 לא עוד רחב-פחד לבו,
 אך לב הזאתה פעם,
 פחד, עלץ מרב תענוג,
 עת הצבי הפיתה הביא,
 ונזקו מים ויגו שניהם
 מקאו קר-כי באו לקראתו.

אך במעט הניע נצן,
 אך במעט שרגש עליה,
 והצבי בזהירות הביט,
 רקע, הלם בפרסותיו,
 ניסתבל... ורגלו הרים,
 טס בנהפו לקראת הצים.
 והץ המות, חץ-רננות
 ומגם בצרעה ויבואנו!

בל הקרואים הללו צידו,
 להיאותה שם קראו:
 לביגבורים סנד שיטהה,
 לביהטבלן מנגוטיני.

מן העור נוקו מים עשתה
 אדרות-שער להיאותה,
 מן הבשר מן האדם —
 משתה גדול לאהובה.
 וכל הכפר בא אל המשתה.

IV.

הַיְאוֹתָהּ וּמַדְשֵׁקֵינוּם.

עוֹשֶׂה אוֹתָם חוֹל וְאַבְקָה;
 מוֹקְסֵינִים לוֹ נְחַמְדִּים,
 הַעֲשׂוּיִם עֲרוֹת צְבָאִים,
 מוֹקְסֵינִים כְּשָׁפִים בְּמוֹ.
 וּבַעֲטוֹתוֹ אוֹתָם רַגְלָיו,
 קוֹשֵׁר אוֹתָם לְקַרְסְלָיו,
 צֶעֶד צֶעֶד מִהַלֵּךְ פִּרְסָה.

רְבוֹת שָׁאֵל אֶת נוֹקוּמִים
 לְאֲבִיהוּ מַדְשֵׁקֵינוּם.
 וְנוֹקוּמִים לוֹ הַגִּידָה
 מַה נְחַמְדָּה הִיָּתָה אִמּוֹ,
 וְאֲשֶׁר עוֹלָל לָהּ אֲבִיהָ—
 וְלִבּוֹ לֵהֵט בּוֹ נְחָלִים,
 כַּנְחָלֵת אֵשׁ בּוֹעֶרָה.

אַחַר אָמַר הַיְאוֹתָהּ:
 "אֲלֶכָה נָא אֶל מַדְשֵׁינִים,
 אֲלֶכָה נָא וְאֶרְאֶה אֲבִי,
 בְּשַׁעֲרֵי רוּחַ מַעֲרֵבִית,
 בְּשַׁעֲרֵי-נְהַמְּתָה מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ."

וְהַיְאוֹתָהּ. נָעַר, גָּדַל
 וַיִּתְצַב בְּאֲנָשִׁים.
 וּבְצִיד יָדוֹ רַב לוֹ,
 לִבּוֹ מִבֵּין חֲכָמַת וְקָנִים,
 שֶׁשְׂשׂוּעֵי בְּגִידֵי-הַנְּעוּרִים,
 מְלֹאכֶת אִישׁ וְחֵשְׂאוֹת נָבֵר.

קָלוֹ רַגְלֵי הַיְאוֹתָהּ;
 חֵץ כִּי יָרָה, חֵץ מִקְשֶׁת,
 וְאֲחָרָיו יָרוּץ—וַיִּקְרַמְהוּ!
 עֲצָמוֹ וְרַעוֹת הַיְאוֹתָהּ;
 וַעֲשָׂרָה הַצִּים יָרָה,
 חֵץ וְחֵץ—וַיִּמְהַר לִירוֹת:
 מָרַם יָשׁוּב עוֹד הָרֵאשׁוֹן,
 כִּינֹן חֲצוֹ הַעֲשִׂירֵי!

בְּתִיבֵי לוֹ מִנְדֵּי קוּוֹן,
 הַעֲשׂוּיִם עֲרוֹת צְבָאִים,
 בְּתִיבֵי וּכְשָׁפִים בְּמוֹ.
 וּבַעֲטוֹתוֹ אוֹתָם יָדָיו
 עָקַר הָרִים וַיִּדְקֵם,

יָמָה, יָמָה עֲשֵׂה דַרְכּוֹ,
 רַגְלָיו קָלוּ מֵאַיִלוֹת,
 קָלוּ מִנִּי צָבִי וְרַמִּים;
 וְאֵת הַנְּהַר, אֵת הַגְּדוֹל
 מִיַּם פִּי שָׁט וְעָבַר,
 עָבַר הַרְרֵי הָעֲרָבוֹת,
 וְאֵת הַמְּדִינוֹת אֵת הַרְחֻקוֹת,
 אֶרֶץ קָרוּ וְשִׁבְטֵי פּוֹקְסִים;
 אֶרֶץ בְּלִקְפִּיט וְנַחֲלָתָם,
 וַיִּנְיַע עַד הַהָרִים,
 הַר־יִסְלַע—הִיא מַמְלַכַת
 קַרְנַן רוּחַ מְעַרְבִית.

וְעַל הַסְּלָעִים, עַל מְרוֹם שִׂיאָם,
 נֹאוֹת הַנְּשִׁישׁ מִדְּשֵׁי קִיּוּם,
 שׁוֹר כָּל רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם.

מָלֵא הַרְדֹּת־קֹדֶשׁ הַבַּיִת,
 הַיְאוֹתָה בְּאֵבֶיהָ.
 קַנְצוֹת פָּרָא, כְּעֵין הָעֵבִים
 אֶפְפוּהוּ וְעֶטְרוּהוּ,
 בְּרִקְיֵה־שֶׁלֶג לְתַלְתְּלוֹ,
 הַמְּזוּהָרִים כְּכּוֹכְבֵי־שֶׁבֶט,
 כּוֹכְב־שַׁעִיר בְּאֵשׁ תַּלְתְּלוֹ,
 מָלֵא חֲדוּהַ מִדְּשֵׁי קִיּוּם
 לְמִרְאֵה בְּנֵי הַיְאוֹתָה,
 וּבְרֹאוֹתוֹ בְּנֵי לְפָנָיו,
 שָׁבוּ, קָמוּ וַיִּפְרָחוּ
 יַמִּי־עֲלוּמָיו בְּקַסְמֵיהֶם
 וַיִּנְוָה בַּהֲדָרָה.

שָׁלוֹם—קָרָא—הַיְאוֹתָה,
 אַחֲרֵי בָּאתָ בְּצַל־קוֹרְתִי!

מִן הָאֵהָל יֵצֵא יֵצֵא
 הַיְאוֹתָה עוֹטָה עֲדוּיָה,
 בְּגָדֵי צִיד, לְבוּשׁ נוֹסֵעַ;
 כְּתָנוֹת עוֹרוֹת—עוֹרוֹת צְבָאִים,
 מְכַנְסֵי עוֹרוֹת—עוֹרוֹת צְבָאִים,
 זָר לְרֹאשׁוֹ—נִצּוֹת נֶשֶׁר,
 עַל חֲלָצָיו אֲבַנְטִיּוֹ מִפּוֹם,
 נוֹשֵׂא, רוֹמָה קֶשֶׁת־מִלְּהָ,
 שְׂמִיתָרָה עוֹר־קִי־אֵיל,
 בְּנִי־אֲשַׁפְתּוּ בְּדֵי אֵלוֹן,
 כְּתִי־דָדוֹ אֶתִּי לָקַח
 וּמִנְפִּיּוֹ שָׁם עַל רַגְלָיו.

אִז הַעִידָה בּוֹ נֹקוּמִים:
 „אַל נָא תִלֶּךְ, הַיְאוֹתָה,
 אֶל נֹאוֹת רוּחַ מְעַרְבִית
 אֶל מַמְלַכַת מִדְּשֵׁי קִיּוּם,
 וְלֹא יִהְיֶה בְּךָ לְרַעָה
 הַמּוֹן בְּשַׁפְּיוֹ וּבְחֲבָרָיו!”

וְלֹא שָׁעָה הַיְאוֹתָה
 אֶל נֹקוּמִים וְאוֹהֲרָתָה,
 וַיַּעֲלֶם בְּחֶרֶשׁ־מִצַּל,
 צוֹעֵד צַעַד מַהֲלֶךְ פֶּרֶסָה,
 הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
 חֲשָׁבוּ בַעֲדוֹ, עָטוּ קַדְרוֹת;
 נִדְמָה לוֹ הָאֲוִיר לוֹהֵט,
 מָלֵא קִיטוֹר, מָלֵא עֵשָׂן,
 כְּאֲשֶׁר יִהְיֶה עֵת בּוֹעֲרִים
 יַעֲרִיעַד וְרַחֲב־עַרְבוֹת;
 כִּי גַחֲלִים לַהֵט לָבוֹ,
 לָבוֹ קָרְבוֹ אֵשׁ אוֹכְלָה.

ובגאוונו ראה בנו זה
 באזן עלומיו ובתפארתו,
 אחר אמר: "היא אותה!
 האין דבר מנו תירא,
 דבר מנו רע יבואך?"

והיא אותה טרם יענה
 בושש, כאיש החושב דרכו,
 כאיש הנועץ עם לבתו,
 אחר ענה: "דבר אין,
 בלתי אם הגמי הנאדר,
 בלתי אם הגמי אפקנה".

ויתצב מדשקיונים
 ואת הגמי חיש אמר לעקור,
 והיא אותה קרא אליו
 וקולו רועד, כי התחפש:
 "קגו! אל נא תגע, אבי!"
 "טוב—יעננו מדשקיונים—
 בו לא אגע אם חפצת".

כה נסבה זאת שיחתם
 גם על אחי היא אותה:
 רוח תימן—שונדני,
 רוח קדים—ובו, ורוח
 צפונית, הוא קב בונוקה.
 אותם זכרו לראשונה,
 אחר זכרו את ונונה.
 את הנלדה על השרון,
 ואת יום מותה, כאשר ספרה
 אם ונונה היא נוקומים.

פתאם קרא: "מדשקיונים!
 את הנאנה, את ונונה

ימים רבים לך חביתי!
 בני-הנעורים אהבו רעים,
 שבת בודד—מנת הזקנים,
 בני-הנעורים—נפשם תלהט,
 מרבה ימים—מרבה קרה,
 ובבואך תביא אתך
 משוש עלומי, עדין-חרפי
 ואת ונונה, משאת-נפשי".

ימים רבים נדברו יחדו,
 איש-איש שאל, האזין ענה,
 ויתפאר מדשקיונים
 במעלליו ועלילותיו,
 מעשי-תקפו ונבורתו
 עודו נער, עודו עלם.

מחריש ישוב היא אותה.
 מאזין לדברי מדשקיונים;
 שקט האזין, שחזק על שפתיו,
 ולא כגדו בו גם פניו
 גם מדברו, כאשר ישב;
 אך נחלים להט לבו,
 לבו קרבו אש אוכלה.

אחר אמר: "מדשקיונים!
 האין דבר מנו תירא,
 דבר מנו רע יבואך?"
 ויענהו מדשקיונים,
 ויתפאר: "דבר אין,
 בלתי אם הצור השחור,
 בלתי אם הסלעים וביק".

ויתבונן בהיא אותה
 בעיני אהבה, בעיני-חכמה,

כל הנשרים האדירים
על הצורים סביב שתו
ומשקים באברותיהם.

בעץ אדירים נע בפער,
נע ונד הגמי האדיר;

רגבים קשים, רגבי-מגור,
נפלו נפצי צור הונו ביק,
והארץ תחול, תנוט,
ניתחולל סער נוֹרָא
מן השאון, מן המהומה,
ובנאות ההרים געור
קול הרעם: "ב'י סוֹוֹה!"

יָמָה, יָמָה אֵל הַהָרִים
יפוג אָחור מִדְּשֵׁקִינִים,
שְׁלֹשָׁה יָמִים, לֵילוֹת שְׁלֹשָׁה
יפוג אָחור וּבְרָח;

והיאֹנְתָה רוֹדֵף אַחֲרָיו
עֲדֵי שְׁעָרֵי מְבוֹא־הַשָּׁמַשׁ,
עַד נְאוֹת רוּחַ מְעַרְבִית,
עַד קֶצֶה גְבוּל הָאָרֶץ בְּאוֹ,
שָׁם בְּתֵהוֹם הַיְשִׁימוֹן נוֹטָה
שָׁמֶשׁ לָלוּן, בְּזוֹי הַשָּׂדֵי
שָׁב אֵל קִנּוֹ בַּמְדַּמְנוֹת
הַעֲגוּמוֹת כִּבְּאֵ הַשָּׁמֶשׁ.

"רב לך! — קרא מדשקיונים —
רב לך, בני! רב, היאֹנְתָה!
בי עלי לא תצלח יָדְךָ,
בי מי שר עם אל ויובל?
לנפותך אך אמרתי,
לראות אם איש-חיל אָתָּה;
עָתָה שָׂא בְּרַכְתִּי מִנִּי."

הן יִדְקָ אֶתָּה הַרְגוּ
גַם שִׁדְדָתְךָ אֶת יָפְיָהּ
וְאֵת חַיִּיהָ; הֵן קִטְפָתְךָ
הַבְּצֵלֶת-הָעֲרֻבוֹת
וְתִרְמָסְנָה בְּרַגְלֶיךָ.
תוֹדָה תִּנְהַ, בִּי בֵן דְּבַרְתִּי!"

וּבִתְלַת־לֵי מִדְּשֵׁקִינִים
רוּחַ יָם תִּכְנַר הַרְשׁ,
וְרֹאשׁוֹ נִעְנַע מִכְּלֵי אִמְרָה,
נוֹתֵן תוֹדָה, בִּי בֵן דְּבַר.

אִז יתְנַשֵּׂא הַיְאוֹתָהּ
וְיָדוּ תִנְחַת עַל הַסְּלַע,
עַל הַסְּלַע, עַל הַשְּׁחֹרָה,
בְּכַתְיִידָיו מִנְדִּי' קוֹוֹן
עָקַר אֶת הַצּוּר וַיִּדְקָ,
וְאֵת הַרְגְּבִים הַשְּׁלִיף, הַמְטִיר
בְּפָנַי מִדְּשֵׁקִינִים אֲבִיו;
בִּי גַחְלִים לַהֵט לְבוֹ,
לְבוֹ קָרְבוֹ אִשׁ אוֹכְלָהּ.

וְרוּחַ מְעַרְבִית יַפַּח
בְּרוּחַ אָפוֹ בְּאַבְנִים,
וְתִשְׁכְּנָה הָאַבְנִים,
רַגְבֵי-צוּר, עַל הַמְשֻׁלֵּיכָן.
וְאֵת הַגְּמִי חִישׁ עָקַר, שִׁרְשׁ
עַל שְׂרָשָׁיו וְעַל יוֹנְקוֹתָיו
מִן הַחוּמָה, מִמְּקוֹם מְטָעוֹ,
מִן הָאָחוּ אוֹתוֹ נִסָּה,
וְהַיְאוֹנְתָה שִׁחַק עָלָיו.

וּלְמָנוֹת אוֹ לַחַיִּים
יָרְדוּ אִז לַקָּרֵב הַשָּׁנִים.

„שוב אל ביתך, שוב אל עמך,
והיה בעבודה אתו.
העבר שד ופיר מארץ,
נקה את היאור והמצולה,
הכהר את כל הכשפים,
את הנפילים והענקים,
את הנחשים - הקינג ביק,
כאשר עשתה ידי אני
לדב-ההר, למי שהמקוה“.

„וכי יקרב יומך למות,
ועינך ראה עיני פוגוק
המכריקות במאפליה,
או אחלקה את מלכותי,
או אשימך שר של רוח,
או אמליכך על קינדין -
רוח צפונית-מערבית,
רוח תשב גבול ארצך“.

הוא הקרב, הוא קרב ענקים,
בימי ששה הנוראים,
בימי קדם כבר נגזוה,
בממלכת רוח מערב.
עוד ביום עקבותיו נראים
על הנקעות ובנחלים:
גמי נאדרי, גמי פורח
על יאור ועל אשדות נהר;
ורגבי-סלע, צורים שחורים,
פזורים, נפוצים בגאות.

והואותה ישוב ביתה.
סביבו עמטה גיל הארץ
נירגו השמים.

כי מלבו נמחה חלונו,
כי חמתו כבר שככה.
בלתי אם אך פעם אחת
עמד היאותה בלכתו
לקנות חצים, ראשי-חצים,
אצל שב העושה-חצים,
הרחק בארץ הדקומים,
אצל אשדות מינהם,
מקום המים יורדים, נופלים
ומכריקים בין אלונים.

שם חי זקן עושה-חצים,
עושה ראשי-חצים באבן,
אבני ישפה וכלצידון,
אבני-גיר ואבני-נפץ;
ראשים חדים וממרטים,
קשים, עזים ויקרי-ערך.

ולזקן בת, ועיניה
שחרות, מלאות אור וצללים
מתוך שחוק ומתוך רגזה,
קלת-רגל, ביאר נגד;
תלת-ליה לה בגלים,
כמנגינה שחוק מפיה,
כשם היאר הנאנה קרא
לה, כי חפץ בן אביה,
מינהם „מיכל שוחק“.

הבשכיל החצים החזיל
הואותה בדקו מה?
הבאשר כי חצים בקש,
ראשי-חצים אבני ישפה,
ראשים אבני-גיר וכלצידון?

מי זה מְנֵה שְׁעָפֵי עֶלְם
 ומשְׁכִּיזֵת לֵב הַנְּעָר?
 מי זה ימְנֵה הַלּוּמֹת אֲרוֹת?
 קָנְנוּ בְּלִבָּת הַיְּאוֹתָה?
 הַבַּל הַגִּיד לְנוּ קוֹ מֵיָם,
 בּוּ בְּעָרֵב שָׁב הַבִּיטָה,
 אֵת הַפְּנִשׁוֹ עִם אָכִיחוּ,
 אֵת הַקָּרֵב עִם מִדַּשׁ קִיּוּיָם;
 אֵךְ בְּדַבֵּר הַחֲרִישׁ,
 אֵךְ בְּדַבֵּר הַנְּעָרָה הַחֲרִישׁ!

אוּ כִי חֲפִץ רְאוֹת הַנְּעָרָה,
 לַחֲזוֹת בְּפָנַי מִיָּנְהָה,
 הַנִּבְשֵׁת בְּעֵינַי עֲרָמָה
 מֵאַחֲרַי מִסְדֵּי־הָאֵהָל,
 וּמִזְחִירָה בְּמִיָּנְהָה,
 עַת תּוֹפִיעַ בֵּין שְׂרִיגִים?
 אוּ מְרֻצוֹתוֹ לְאִוִּין רַעֲשׁ
 שְׂאוֹן בְּגִדֶיהָ מִמֶּדְרָקִים,
 כִּשְׂאוֹן אֲשֵׁדוֹת מִיכַל שׁוֹחֲקִים,
 תַּחַת בְּדִים שִׁיאֲפִילוּם?

V.

צוֹם הַיְאֹוֹתָהָ.

בְּתוֹר הָאֲבִיב, בְּתוֹר הַפְּרָחִים,
בְּיַרְח הַנְּצָנִים" בְּנֶהָ,
וּבְחַיִּינֹת עֵנָה נִפְשׁוּ
שִׁבְעָה יָמִים, לֵילֹת שִׁבְעָה.

וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן לְצוּמוֹ
וְהוּא מִתְהַלֵּךְ בְּחֶרֶשׁ מִצֵּל;
וְאֵת הַצְּבִי בַחֹרֶשֶׁה רָאָה,
אֵת הַשֶּׁפָּן בְּמֵאֲרָתוֹ,
שָׁמַע קוֹל הַפְּסִיזֹן - בִּינֶהָ,
שָׁמַע אֵת הַסְּנָאִי מִקְשָׁקֵשׁ
בְּפִדְי אֵלֶּן בְּנֶהְלָלִים,

הָאֲוִינוֹ אִיךָ הַתְּפִלָּל
וְעֵנָה נִפְשׁוּ הַיְאֹוֹתָהָ:
לֹא כִי יְהִי גְבוּר־צִיד,
לֹא כִי יִשְׁכִּיל בְּדוּגוֹ דָּגָה,
לֹא כִי יִדְבֵר אֲוִיבוֹ תַחֲתָיו,
לֹא כִי יִנְחַל יָשִׁים גְּבוּרִים -
אִךְ בְּשָׁלוֹם הָעַם הַתְּפִלָּל,
אִךְ עַל אֲשֶׁר בְּנִי־הָאָדָם.

וְיִהְיֶה רֵאשִׁית דְּרִכּוֹ - בְּנֶהָ
אֶחָל יָצוּם בּוֹ בַיָּעַר,
אֶעֱלֶה מִיַּחֲזִים הַקְּדוֹל

ועניו ראו את היונה,
המקוננת בארנים,
סיעות אונים פורשות כנף
אל מדמנות ירבת-צפון,
נושאות קולן ברומי-שקקים,
"אל-החיים!" — קרא נוגה —
"האליהם נשברה?"

וביום הרביעי לצומו
והוא שוכב באפס-כח
תוך אהל על יצועיו,
מצע זמרות וטרפיי-עצים,
וחלומות בדים סביב
וחיונות שיתו עליו,
ושמרותיו במעט סגרו,
אך עודנו ראה, נבט
על הכפר עוטה ארות,
על המים המבריקים
ועל השמש ברדתו ימה,
ובנהות בין-השמשות
ראה עלם בא ונגש,
לבוש כתמים וירקרקים,
נוצות-ירק עטרו מצחו,
וקוצותיו קוצות-זקב,
ובפתח עמד דומם
ומתבונן בהיאותה.

מעיו המו לו לנער,
כי עצמותיו שפו ראה,
באנחות רוח-נגב תהגה
בין העצים, נשא קולו,
וקולו נעים: "היאותה!
גיט שימניטה הנאדר
שמע קולך ותפלח.
לא כתפלת כל האדם.

ועניו ראו את היונה,
המקוננת בארנים,
סיעות אונים פורשות כנף
אל מדמנות ירבת-צפון,
נושאות קולן ברומי-שקקים,
"אל-החיים!" — קרא נוגה —
"האליהם נשברה?"

וביום השני לצומו
והוא מתהלך על שפת נחל,
עלי משקודה-האחו
ועניו ראו את הארו,
ארו-כר הוא מנומוני,
ראה גר-גרי-האדמה,
ראה ענבי-הברקנים,
ואת הגפן הוא ביימנוט
תלפות לונים באשכולותיה
וניחח לה וריחות,
"אל-החיים!" — קרא נוגה —
"האליהם נשברה?"

וביום השלישי לצומו
והוא יושב על הנקר
ושקוע במחשבותיו,
והשבוטה-נמה ראה,
נוער סביבו אנלי-קצף,
המבריקים פחרו-פנינים,
ואת האקונס הצהב,
לו דמות קר-דאר במים;
עניו ראו זאבי-המים,
ואבי-המים ב-שקנותה
את החילק-אוקהיים.

ובשחוק מוֹנֵד מִיַּן עֵנָה:
 „עֲתָה רַב לָךְ, הַיְאוּתָה!
 מִחֵר כְּבוֹא הַשָּׁמֶשׁ אָשׁוּב
 לְנַפּוֹתֶךָ וְלִהְאֹבֶק!
 וַיַּעֲלֵם מַעֲיַן רוּאִים.
 הַכְּעֻלוֹת עָרְפֶּל עָלָה,
 אוֹ כִנְפוֹל הַגֶּשֶׁם יָרַד?
 הַיְאוּתָה טָרֵם יָדַע,
 הוּא אֵךְ יָדַע כִּי אֵינְנִי,
 כִּי לְבַדּוֹ פִּתְאוֹם נִשְׁאַר
 בְּאֶפְסֵי-כַחַת, תַּחַת רִגְלָיו
 יָם הַמַּיִם בְּעָרְפֶּל,
 וְאוֹר כּוֹכָבִים לֹא מִמָּעַל.

ובעֵרוֹב הַיּוֹם לְמִחֵר
 עֵת הַשָּׁמֶשׁ נוֹטָה יָמָה,
 וְמוֹכֵעַ בְּגִלֵּי מַעֲרָב,
 כַּנְחַלֵּת אֵשׁ בּוֹעֶרֶת
 מִנֵּי אֵח, אֵחַ אֶל-הַרוּחוֹת,
 כָּא הוֹפִיעַ גַּם מוֹנֵד מִיַּן
 אֶל הַקָּרֵב כָּא וְאֶל הַמַּסָּה;
 שְׁפִי כָּא כִנְפוֹל טַל עָרַב,
 מִן הָאֲוִיר כָּא וְנִגְלָה
 וְאֶל הָאֲוִיר שָׁב וְנַעֲלָם,
 כְּטַל הַיּוֹרֵד וּמִתְגַּלֵּם
 אַחֲרָי נִנְעוּ בְּאֶדְמָה,
 וְאֵינוֹ נִרְאֶה לְעֵינַיִם,
 כְּאֲשֶׁר יָרַד וְכְאֲשֶׁר יָעַל.

שְׁלֹשׁ פְּעָמִים כֹּה גִאֲבָקוּ
 בְּאֶדְסִיִּם, בְּדַמִּי וּמִי־עָרַב
 עַד הַיּוֹת הַחֹשֶׁךְ סָבִיב,

לֹא כִי תִהְיֶה גְבוּר־צִיד,
 לֹא כִי תִשְׁכִּיל בְּדוֹנָה דָּגָה,
 לֹא כִי תִדְבֵּר אוֹיֵב תַּחֲתֶךָ,
 לֹא כִי תִנְחַל שָׁם גְּבוּרִים—
 אֵךְ בְּשָׁלוֹם הָעַם תִּפְלֹתֶךָ,
 אֵךְ עַל אֲשֶׁר בְּנִי-הָאָדָם.”

„וְאֵנִי—מוֹנֵד מִיַּן, רַע
 בְּנִי-הָאָדָם, שְׁלַח אוֹתִי
 גִּיטֵי שִׁימְנֵי טָה אֵלֶיךָ
 לְהוֹרוֹתֶךָ אֶת הַחֲרָד
 תִּמְצָא כֹּה מִשְׁאֵלוֹתֶיךָ
 בְּעִבּוּדָה, וּבִינִיעָה רַבָּה
 קוֹם, הַנֶּעַר, מִיְצוּעֶיךָ,
 קוֹם וְהִאֲבִקָה אֶת מוֹנֵד מִיַּן!”

וַיִּתְפָּרֵץ הַיְאוּתָה
 מִן אֶפֶל הַוַּיגוֹם, פָּרֵץ
 אֶל הָאוֹר, אוֹר בֵּין-הַשָּׁמְשׁוֹת,
 וְאִם יִנְעַע בְּאֶפְסֵי-כַחַת,
 וַיִּאֲבֹק עִם מוֹנֵד מִיַּן,
 וּבְנִגּוּעַ כּוֹ הַנֶּעַר
 שָׁבָה רוּחוֹ, אָסַף כָּחוֹ,
 וּבִנְגַהוֹת הָעָרְבִים
 גִּאֲבַק עִמּוֹ כָּל הָעָרַב,
 וּמִדֵּי הִאֲבִקָם וַיִּגְבֵּר,
 וְכֵן יֵאֱמָץ הַיְאוּתָה,
 וְהִשְׁכָּה הָיְתָה סָבִיב,
 וְהִאֲנַפָּה הַשּׁוֹשׁוּנָה,
 הַמִּקְהֶנֶת בְּאֶדְנִים,
 נְתָנָה קוֹלָהּ, גִּאֲבָתָה
 וַעֲקַת צַעֲרָה אֲנַקַת רָעִב.

הַתּוֹלְעִים וְהַקְּמָשׁוּנִים,
אֵף לֹא קָנְנִי הָעוֹרֵב.
אַתָּה סִלְעִי וְאַתָּה סִתְרִי
עַד אֶקוּמָה מִן הַקָּבֶר,
עַד אֲשׁוּבָה רְאוֹת בְּאוֹר שֶׁמֶשׁ.

בְּכָה עָנָה—וַיַּעֲלֵם,
וְהַיְאוֹתָהּ עָרְבָה שְׁנָתוֹ,
יַעַן עָיַף, וּבִשְׁנָתוֹ
שָׁמַע רִנַּת וַיִּגִּיסָה—
דְּרוֹר הַלֵּיל—מִתְנַפֵּחַ
עָרְעָר, גִּלְמוּד עַל סִכְתּוֹ,
שָׁמַע שִׁירַת סִבּוּי שֶׁהָ
עֵינַיִם הַנְּעֵר, הַמִּתְלַחֵשׁ
עִם מִטְעֵי חֲרָשׁ-מִצַּל,
שָׁמַע אֲנָחוֹת הָעֲנָפִים,
הַמִּתְנוּעְעִים בְּרוּחַ,
רוּחַ הַחֹלְלֶת לְאַטָּה.
כָּל זֹאת שָׁמַע, כְּאֲשֶׁר יִשְׁמַע
אִישׁ הַנֶּם אֶת שְׁנָתוֹ לַיְלָה,
אֵךְ הַמּוֹלָה, הַגָּה רָפָה—
וְהַיְאוֹתָהּ עָרְבָה שְׁנָתוֹ.

וּבַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי לְצוּמוֹ
בְּאוֹר הַיּוֹם נוֹקוּמִים בָּאָה
וּבִינְדִיָּה צָדָה עֲשֵׂתָהּ
וַיִּסְעַד לְבֹו הַיְאוֹתָהּ.
בּוֹכָה בָּאָה, כִּי יֵרָאֶה,
כִּן עוֹד תִּהְיֶה כּוֹ לְרַעָה
יַד הַרְעֵב, יַעַן אִם הוּא.

וְלֹא נָנַע הַיְאוֹתָהּ
אֶל הַלֶּחֶם וְאֶל הַצָּדָה,

וְהַאֲנָפָה—הַשּׁוֹשׁוּנָה,
הַמְּקַנְנָת בְּאָרְנִים
נִתְנָה קוֹלָהּ, גְּאֻקְתָּהּ—
יַעַן הַצִּיּוֹק לָהּ הַרְעֵב.

וּמִן דְּמִין עָמַד מְאֻזִּין
מִהֶאֱבָקוֹ, רֶם-הַקּוּמָה
וַיַּפְהֵת-תָּאֵר, עוֹטָה לְבוֹשׁוֹ,
בְּגָדִים כְּתָמִים וַיִּרְקַרְקוּם,
וַיִּנְוְעוּ נִצּוֹת נִוְרוֹ,
וַיִּבְרִיקוּ אֲגִלְיֹעָה
עַל מָרוֹם מִצְחוֹ וְעַל כָּל פְּנָיו,
כְּאֲגִלְיֹטְלִים טָרֵם בְּקָר.

וַיִּרְעֵ: „הַיְאוֹתָהּ!
כְּאֲמִיץ-לֵב וּכְגִבּוֹר-חַיִּל
גְּאֻבְקָתָּ, וְאֶל-הַחַיִּים
יֵאֱמָץ יָדְךָ וּנְקִרְתָּ.”

וּבַהֲאִירוֹ פְּנָיו אָמַר:
„מָחָר קִין לְצוּם וּלְמִסָּה,
קִין לְקָרֵב וּלְנִפְתּוּלִים,
וּבְקָרֵב עָלִי תִתְנַבֵּר;
וְחִפְרָתָּ בּוֹר לִיצוּעֵי,
וַיִּרְטִיבוּנִי גְשָׁמֵי-כְרָכָה,
וְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ יָהַל עָלָיו.
וּפְרָקְתָּ אֶת עֲדָנֵי,
בְּגָדִים כְּתָמִים וַיִּרְקַרְקוּם,
וּפְרָקְתָּ אֶת נוֹצוֹתַי
וּשְׁחַקְתָּ וּרְבַכְתָּ
הָאֲדָמָה עַל פְּנֵי קִבְרִי.”

„אֶל יַעֲרִנֵי אִישׁ מִשְׁנָתִי,
אֶל יָבֹאוּ לְהַרְגִּינִי

וּלְבוּ לֵב אֲדִירִים קָרְבוּ
 נָדָה יִתְפַּרְפֵּר, פֶּאֶשֶׁר יַעֲשֶׂה
 דָּג הַנְּאֻחֹו בַּמַּכְמֶרֶת.

וּכְמַבְעַת־אֵשׁ סְכִיבוֹתָיו
 אֲרוֹה רָעְמוֹ פְּנֵי שָׁמַיִם,
 כְּאֵלוֹ מְאוֹת שְׁמִשּׁוֹת עֹמְדוֹת
 וּמְסַתְּפֵלוֹת בְּהִלְחָמוֹ.

בְּתֵאוֹם עָמַד הַיְּאוֹנֶהָ
 כְּדָד עַל תְּכָר הַיְרוֹק,
 עוֹדוֹ רוֹעֵד מֵהֶאֱבִקוֹ,
 עוֹדוֹ חֲרָד מִנְּפִתוֹלָיו.
 וְהַעֲלֵם שׁוֹכֵב לְרַגְלָיו
 וְרוּחַ אֵין בּוֹ נִפְשׁוֹ יִצְאָה,
 וּקְוֹצוֹתָיו סְבוּכוֹת, פְּרִיעוֹת,
 נִזְרוֹ נִקְרַע, כְּגִדּוֹ פְּרוּמִים,
 שׁוֹכֵב מֵת בְּדַמְדוּמֵי־עֶרֶב.

וַיִּקְבְּרֵהוּ הַיְּאוֹנֶהָ,
 כְּפֶאֶשֶׁר צָוָה לוֹ הַנְּעֵר.
 מַעֲטָהוּ הַסִּיר מִנּוֹ
 וְאֵת הַזֶּר וְהַנוּצוֹת פִּרְקוּ,
 וְאֵל הַקְּבֵר הוֹרִידָהוּ;
 וְאֵת אֲדָמָתוֹ רִבְדָּה עָלָיו.
 וְהֶאֱנִיפָה—הַשׁוֹשׁוּנָה
 נִתְנָה קוֹל מִמְדַּמְנָתָהּ,
 וְעַקְת־שֶׁבֶר, אֲנִקְת־צָעֵר.

וְאֵל אֶהְלָה שֶׁל נֹזְקוֹ מִיָּם
 עֲתָה יָשׁוּב הַיְּאוֹנֶהָ.
 וַיִּמְלְאוּ שִׁבְעָה יָמִים,
 שִׁבְעָה יָמִים, יַמֵּי־צוּמָה;
 וְלֹא שָׁכַח אֶת הַמְּקוֹם

וְלֹנֹקוֹ מִיָּם אָמַר: „שׁוֹכֵב,
 כְּפֶאֶשֶׁר יַעֲרֵב הַיּוֹם לָנוּ,
 כְּפֶאֶשֶׁר יִקְרָא הַשׁוֹשׁוּנָה
 מִקְנֵהוּ בַּמְדַּמְנָה,
 אוֹת כִּי פְּנֵי הַיּוֹם כְּכֹה פָּנּוּ“.

מִתְנַפַּחַת תְּשׁוּב בֵּיתָהּ
 אִזְנוֹ נֹזְקוֹ מִיָּם, כִּי יִרְאֶה
 כִּן עוֹד יִכְשַׁל כַּח גְּבֻדָּה,
 כִּן עוֹד תִּהְיֶה בּוֹ לְרַעָה
 יַד הַרְעֵב, יַעַן צָם הוּא.

וְהַיְּאוֹנֶהָ יוֹשֵׁב מִחֶבֶה,
 לְקִרְיַת בַּא מוֹנֵד מִיַּן חֶבֶה,
 עַד נִפְשׁוֹ צִלְלֵי־עֶרֶב
 וַיִּאֲפִילוּ כָר וָעֵר,
 עַד נְטוֹת הַשָּׁמַשׁ יָמָה,
 נִשָּׂא שָׁפִי עַל הַמַּיִם,
 כְּעֵלָה אָדוֹם בִּימֵי חֲרָף,
 כָּא וְנִשָּׂא עַל פְּנֵי מַיִם,
 כָּא וְצוֹלֵל תוֹךְ הַמַּיִם.

וּמוֹנֵד מִיַּן כָּא וְעוֹמֵד
 עַל הַפֶּתַח, נַעֲנַע בְּרֹאשׁוֹ,
 וּקְוֹצוֹתָיו רַבּוֹת מְאִירוֹת,
 לְכוּשׁ בְּתַמִּים וִירְקִרְקִים,
 נְצוֹת־נִזְרוֹ לוֹ אֲרַבּוֹת;
 וְכַעֲשֶׂה מִתּוֹךְ שָׁנְתוֹ
 חוֹר, חֶלֶשׁ וְאֵם לֹא יִהְיֶה,
 קָם הַתְּנַעֵר הַיְּאוֹנֶהָ
 וַיִּאֲבֵק עִם מוֹנֵד מִיַּן.

סְכִיבוֹ תַחֲוֵג הָאֲדָמָה,
 יַעַר וְשָׁמַיִם נַעֲוֶה

וְלִנְדוּקוֹ מֵיִם זָקְנָה קָרָא,
 לָהּ וְלִנְדוּקוֹ הַמֶּתֶפֶאֶר,
 וְאֵת הָאָרֶז הִרְאָה לָמוֹ,
 וְאֵת הַמֶּרְאָה—מִחֹה פְּלֹאוֹת—
 גְּלָהּ לָמוֹ, סִפֵּר לָמוֹ,
 אֵת הָאֲבָקוֹ וְאֵת נִצְחוֹנוֹ;
 וְאֵת הַטֶּרֶף הִרְאָה לָמוֹ,
 מִתְּנַת יוֹצֵרִים לָמוֹ לְאֶכְלָה
 מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם.
 וּבִהְיוֹת הַסֵּתוֹ בְּאֶרֶץ
 וְכָל הָעֵלִים הִפְכוּ צָהָב,
 וְחַנְרְעִינִים כָּל הַרְפִּים
 הִפְכוּ, הָיוּ בְּתַמִּים, קָשִׁים,
 בְּאֶשֶׁר יִהְיוּ פְּנִינֵי וַמְּפֹסִים,
 קִטְפָה אֵת הַמְּלִילוֹת בְּשִׁלּוֹ—
 וְחַתּוּלֵיהֶן, מַעֲטִיָּהן
 בְּרַק, הַסִּיר מִעֲלֵיהֶן,
 בְּאֶשֶׁר הַסִּיר מִן הַנֶּעֱר,
 בְּהֶאֱבָקוֹ. — וַיְכִינֵנו
 אֵת הַמִּשְׁתָּה, חֲגִדְמוֹ נְדָ מִיִּן
 לְרֵאשׁוֹנָה עַל הָאֶרֶץ.
 אִזְּנֵי הַחֵל דַּעַת אָדָם
 אֵת הָאָרֶז, לֶחֶם הַדִּשׁ,
 טֶרֶף נָתַן לוֹ הַבוֹרֵא.

עָלָיו גָּאֲבַק עִם מוֹנְדָ מִיִּן;
 וְלֹא שָׁכַח אֶף לֹא נָטַשׁ
 מְקוֹם הַמִּבְרָךְ בּוֹ מוֹנְדָ מִיִּן,
 נִזְרוּ, בְּנִדְיוֹ, בְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ
 וְגִשְׁמֵי־בְרָכָה יִרְטִיבוּהָ.

יוֹסִדִּיּוֹם יָבֵא הַיְצוּתָהּ
 לְשִׁמּוֹר לוֹ וְלִסְכּוֹךְ עָלָיו,
 רִכְדָ עָלָיו הָאֲדָמָה,
 וַיִּנְקָה מִן הַרְמִשׁ
 מִקְמִשׁוֹנִים אֲשֶׁר עָלָיו;
 וּבִקְרִיאוֹת וּבְשִׁרְיוֹת
 יֵשֵׁב, יָנִים אֵת הָעוֹרֵב
 קִנְיָנִי — הוּא שֵׁר הָעוֹרְבִים.

וַיִּבְקַע לְאַחֲרֵינָה
 נִצְוֹן קָטָן, עֲלֵה יְרוּק,
 וְאַחֲרָיו שָׁנִי, וְאַחֲרָיו שְׁלִישִׁי.
 טָרַם כָּלָה חֵם הַקּוֹץ,
 וְהָאָרֶז צָץ בְּהַדְרָו
 עוֹמָה עֲדָיו, שְׁלַל מַעֲטָהּ,
 וְקוֹצוֹתָיו רַכּוֹת, מְאִירוֹת,
 וַיִּרְעֵה הַיְצוּתָהּ;
 «הִנֵּה, הִנֵּה הוּא מוֹנְדָ מִיִּן!
 הִנֵּה רַע בְּנִי־הָאָדָם!»

VI.

רעי היאותה.

והמשורר טשי ביא בוס
יפה ונעים אך בילד,
עליון על מטיבינגן.
עליון על מנעימיזמה,
רוח איש בו וענות אישה,
רף פאנמון וכערבה,
ולצבי המקרייןקרן
דמתה זאת קומתו וקופה.
עת הוא שר, הכפר לו האוין,
הגבורים סביבו שתו,
כל הנשים באו לקשיב,
וכרצותו הלהיב נפשמ,
בהמונירחמים לבם המס.
מן הסוף הנביב עשה
חלילים, שהנעימו זמר,
עד ששכח את מלמילו
עין-הער סביב ושה
עד שגאלם רן צפרים.

שנים לקח היאותה
ממידעיו לו לרעים,
הם גאמנים עמו היו
ואת כל לבו נתן למו,
גם בשמחתו גם בצר לו.
טשי ביא בוס—הוא המשורר,
קווינד גבור גערין—שני.
הרף אחת נצה הלכו,
שלא עלו בה קמשונים;
רודפי שקר, מפייחי קוב;
רוקמי מדון, הולכי רכיל,
אוןקשב לא מצאו.
כעצת האחד עשו,
ולבם ערום נגד רעם,
רבות פעלו, רבות השבו
איד ואשרו בני-האדם.
אך בעדין טשי ביא בוס
דבק יותר היאותה.

על־הַאִיִּים הַמְּאֻשְׁרִים
שָׁם בְּתַחוּם מְלָכוֹת פְּנִימָה!¹
בְּעוֹלָם הַבָּא בְּגוֹן־הָעֶדֶן.

יִבְעֲדִין טְשִׁיבֵי אַבּוּם
נִקְשְׁרָה גֶפֶשׁ הַיְּאוֹתָה,
בוֹ, בְּעֲלִיּוֹן עַל הַמְּנַנְנִים,
בוֹ, בְּנָעִים מִן הַמְּשׁוֹרְרִים;
כִּי שְׁאֲרֵרוּחַ לוֹ אֶהְבּוּ,
יַעַן קֶסֶם אֲדִיר בְּשִׁירָיו.

גַּם בְּגִבּוֹר נִעְרָץ— קַוֵּי נִיגֵד
נִקְשְׁרָה גֶפֶשׁ הַיְּאוֹתָה,
בוֹ, בְּאִמִּיץ בְּבִנְיַת־תְּמוֹתָה,
בוֹ, בְּאֲדִיר מִבְּנֵי־אָדָם,
יַעַן כַּח לוֹ אֶהְבּוּ,
יַעַן חֶרֶן עוֹ וְטוֹב־לֵב בוֹ.

וּבְנִעֻרָיו הִנֵּה קַוֵּי נִיגֵד
נִרְדָּם, נִרְפָּה וְחוֹלֵם תְּמִיד,
גַּם לֹא כָּא לְשִׁחּוֹק הַרְעִים,
גַּם לֹא צָד, לֹא הַשְׁלִיךְ חֶכְמָה,
וַיִּגְדַּל מִבְּנֵי־גִילוֹ,
אֶךְ רָאוּהוּ יִיָּק לְחַשׁ,
שׁוֹפֵךְ שִׁיחוֹ אֶל יַמֵּי טָהָה
לְפָנֵי רוּחַ— אֶל מְנַנְנוֹ.

"קַוֵּי נִיגֵד נִרְפָּה! — אֲמָרָה אִמּוֹ—
אֵינְךָ עוֹזֵר לִי כַעֲבוּדָה,
תוֹר הַקִּנֵּץ תִּלְךָ בְּטַל
בְּנְאוֹת שְׂדֵי וּבְאֶחָיו,
וּבְחֶרֶף תַּחֲבֹשׁ סֶפְסֵל,

וּמִצְחָקוֹ עַל הָאֵלּוֹן,
עַל הַבַּד הַסְּנָאִי שְׂבֵת,
וְהַיּוֹבֵסָה— הוּא הַשֶּׁפֶן
יֵשֶׁב בּוֹ, גַּם הַבֵּיט, הַקְּשִׁיב.
כֵּן! הַיּוֹבֵל שִׂכְחָה מִלְּמַל
וַיִּשְׁתָּאֵה: "טְשִׁיבֵי אַבּוּם,
הֵה, לְמַדְנִי לְהַנְעִים זָרֵם
וְחֵמוֹן גְּלִי יִמְלֵא צִלְצֵל,
בְּחֵמוֹן שִׁירֶיךָ אֲתָה!"

כֵּן! אֲוִיֶּסָה— יִרְגֹנוּ כָּחַל
בְּקִנְאָתוֹ מִלֵּל וְעֵנָה:
"הֵה, לְמַדְנִי שִׁירֵי־זָעֵם,
אֶת שִׁירֶיךָ מְלֵאִים דְּמִיוֹן!"

כֵּן! אֶפְטֵי שִׁי חִכְלִיל גְּרוֹן—
עַל־זֵ קָרָא: "טְשִׁיבֵי אַבּוּם,
הֵה, לְמַדְנִי שִׁיר עֲדָנִים,
אֶת שִׁירֶיךָ הַעֲלִיזִים!"

כֵּן! הַרְזֵר־לִיל— וַוִּיֶּסָה
נִעָה בְּכִבּוּי: "טְשִׁיבֵי אַבּוּם,
הֵה, לְמַדְנִי שִׁיר קְשִׁירוֹת,
שִׁירֶיךָ מְלֵא דְאֲבוּן־נֶפֶשׁ!"

וְתָהִי רֵנַת טְשִׁיבֵי אַבּוּם
מְקוֹר כָּל שִׁירָה וּמְנַנְיָה,
לְכָל הַיְקוּם וְלְבְרוּאִים וְחֶדָיו,
בְּקֶסֶם שִׁירָיו הַמֵּם לְכָב,
כִּי הוּא שָׁר עַל הַרְזֵר וְשָׁלוֹם,
אֶהְבֶּה, יוֹפִי וְנִעְגוּשִׁים,
שָׁר עַל מוֹת וְחַיֵּי־עוֹלָם,

(¹) חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

כי העין משרשו געקרי,
ומסכיב שׁת עלימו,
ועליהם סגר דרדו.

„נישוב נא על עקבותינו—
אמר אז הוקן—אמנם
פה גם פֿרד יט, בל יעבור,
ואין הסנאי מטפס ועולה“.
ואת מקטרתו הוציא לאטו,
הבעיר, ישב, קטר, חשב;
אך עוד טרם גלה להקטיר
את מקטרתו עד היסוד פה,
שור, הדרדו בכר התבוננה.
את הגזעים והשרשים
הרים קווינד וצעמידם
נד מימינם ומשמאלם;
פחין קל השליך את הארץ,
וכרמה את הארץ.

„קווינד נרפה!—קרא פֿרחה—
על הפר בשחוק גבורים—
למה תביט עצל, חולם
בהשענך אל הסלע?
קום האבקה פה אתנו,
באבך קלע גם נתהרה“.

מאום לא ענה למו קווינד
ניתאפק מתביעתם.
הוא אך קם, אך לאטו פנה,
צָרר רגב סלע מדות,
ויסיעו ממושבו.
רגע קט הניעו באוויר,

תחמוד אש אה המכערת.
ובסתו עלי לנפץ
את הקרבה לצרכי דוגי,
אינד שׁת לב למכמרת,
על הפתח תשאירנה
תלויה, ניטפה, קביצת קרחה,
קום, שׁטחנה, נגבונני!
מול השמש תנבשנה“.

מן האה קם קווינד לאטו,
מאום לא העיד על גדל פעסו.
מבלי אמר יצא היצה
והמכמרות את הנוטפות,
את התלויות על הפתח
לקח, שחט פֿעמר תבן,
והרען פֿעמר תבן.
הרען— פֿכה יעשה תמיד,
יען עצמו מאד זרעותיו.

„קווינד נרפה—אמר אביו—
אינד עוזר לי בצידו,
פודק אפה כל קשתומי,
בני-אשפתי תדק תשבר,
לך נא אל הנער אתי,
אפה צידי תביא ביתה“.

וילכו בנקיק סלע,
באשר שמה נהם מעין,
באשר עקבות צבי וראמים
נראו תוף הטיט המרכרך,
פתאם ראו כי בקצה
אבד משעול, בו ידרכו,

כל מרעיו מאד נבְהלו,
 קראו: "שְׁלוֹם, שְׁלוֹם, קוֹנֵינְךָ!
 לא עוד נשוב ראותך לעולם!"
 ומנצח או הופיע
 קוֹנֵינְךָ ועלי כתפיו נשא
 את הבקר ורוח אין בו.

שנים אלה, בן אמרתי,
 היו רעי היאותה:
 טשיבואפוס הוא המסורר,
 הוא עם קוֹנֵינְךָ גבור נערץ.
 שלשתם היו בשלום יחדו,
 לב איש ערום נגד רעו,
 רבות היסבו, רבות פעלו,
 למען אשר בני־האדם.

ונשליכו היש בשטף,
 במים עזים מיד־פּוֹטֵין.
 עד היום הזה בקיץ
 נראה סלע זה במים.
 ובנסע פעם קוֹנֵינְךָ
 את מרעיו על השטף
 במים עזים לִפְּוֹטֵין,
 ובשטף בכר ראה
 את אהמיק—הוא שר הבָּקָרִים,
 בהאבקו עם הנרם
 ובהתהוללו שם במים—
 מבלי חשוב ומבלי הגד
 קפיץ קוֹנֵינְךָ לשבלת,
 בשבלת דלק אחרו
 האהמיק בין איים רדפו,
 ובמים שָׁהוּ, עד כי

VII.

מסע היוֹאֵתָה.

כָּכָה קָרָא הַיּוֹאֵתָה
בְּצֵל הַסֶּבֶךְ בְּעֵבֶר הַנֶּעַר,
עַל אֲפִיקוֹ טָקוּ מַיִנו,
וְהַצִּפְרִים אוֹמְרִים שִׁירָה
וְהַתּוֹר הַעֲלִים "אֵן בְּאֶרֶץ,
וּמִשְׁנֵתוֹ קָם הַשָּׁמַשׁ,
עֲלֵה, קְרָא: "בִּי הַבֵּיטוּ,
הַנְּנִי דְשִׁיזִים, שְׁמִישׁ נֶאֱדָר!"
יְבַהֲמִין שְׁלַחְתּוֹ יָרֵעַשׁ
אֵן הַלְבָּנָה בְּעֵנֶן-בְּקָר,
וּבַהֲאֲנָחוֹ מַר לוֹ נֶעְנָה:
"קַח אַנְדְרֵתִי, הַיּוֹאֵתָה!"
וּבְשִׁבִין הַתָּדָה סָבִיב,
עַג מִסָּבִיב עַל שְׂרָשׁוֹ,

"אֵת קַלְפֶּתֶךָ תִּנְהַ, הַצִּהֲבָה,
אֵת קַלְפֶּתֶךָ תִּנְהַ לוֹ לְבָנָה,
עַץ פּוֹרַח עַל אֲפִיקוֹם
וְגִזְעָה מֵהַ יָדָה בְּעֵמֶק,
הַוְגִית קִלְהָ אַחַפּוּץ אֲבָנָה,
טִישִׁי מִיּוֹן צָרָה חִישׁ עַל מְוִם;
וּבְזֶרֶם יִדְאָה, יִשׁוּט,
בְּעֵלָה צָהֵב בְּתִיר הַבְּצִיר,
פַּחֲבָצֶלֶת-מִים צִהֲבָה.
נָא, הַסִּירָה אֵת אַנְדְרֶתֶךָ
לְבוֹד־מַעֲלֶדֶךָ מִעֲלִיד
תּוֹר הַקּוֹץ כִּי הַגִּיעַ,
שְׁמִישׁ לוֹהֵט בְּשָׁמַים
לְקִיָּה לָהּ לְבוֹד־אַנְדְרֶתֶךָ."

עג סביב בדיו התחתונים,
 עד שנבע לו עסיכו;
 ואת הקלפה שפע שפע
 מפותרתה עד הארץ,
 וביתר אותה פצל
 שלמה בלה מן הגוע.
 "ארז, תן לי את בדיך
 החזקים וקלים לכה,
 גם אחזק אניתי
 למען תשאני בטח."
 ובין ענפי ראש הארז
 קם אז שאון והמולה,
 וירעשו וילונגו,
 וינעו ויתלחשו:
 "קחה את בדי, היאותה!"
 ובגרון נדע בדיו
 ויעשמו שלד סירה,
 קשתות שתים שנצמדו
 אשה אל אחותה חברו.
 "שרשיך תני לי, אלה!
 שרשיך בעל-גידים,
 כמו אליט אניתי,
 כל ינתקו האגדות,
 כל יבאו בה המים,
 כל ימוגוני מים זדים."
 אז נמוגו גידי אלה,
 חיל ורעדה אחותם,
 וילפתו רבבות בדים,
 ותאנה מר ותעז:
 "קחם כלם, היאותה!"
 ותיאותה שלף הוציא
 מן המרקע כל הגידים;
 קלע אותם מעשה-עבת,
 מעשה-עבת סביב השלד.
 "את הצרי תן לי, הארץ!
 תן הצרי לי וחמון כפרה,
 כמו אכפר את הדבקים,
 כל יבואוני מים זדים,
 כל ימוגוני מים רבים."
 מרה נאנח הארץ,
 ארץ זקוף עוטה-קדרות,
 בתמות ים בין אגן גהם,
 בככי מר קול נשא ואמר:
 "קח הכפר, היאותה!"
 ואת הצרי ואת הכפר
 לקח, כמו כפר היטב
 את הנקיקים ואת הבקיעים,
 ואת הפרצים סתם היטב.
 "כל מחטיך תן לי, קפור,
 קג הקפור, תן מחטיך!
 לי ענק אנכי אעשה,
 אבנט יפה ליפתי,
 בשחרונים אפארנה."
 ואת עיניהו, עיניו חלמות,
 שם הקפור בו מן עצו,
 וכחצים סמר מחטיו
 יבקול ועף ענה ואמר:
 "קח המחטים, היאותה!"
 מן העור המחטים מרט,
 מחטים קטנים כהציד-הספר,

עג סביב בדיו התחתונים,
 עד שנבע לו עסיכו;
 ואת הקלפה שפע שפע
 מפותרתה עד הארץ,
 וביתר אותה פצל
 שלמה בלה מן הגוע.
 "ארז, תן לי את בדיך
 החזקים וקלים לכה,
 גם אחזק אניתי
 למען תשאני בטח."
 ובין ענפי ראש הארז
 קם אז שאון והמולה,
 וירעשו וילונגו,
 וינעו ויתלחשו:
 "קחה את בדי, היאותה!"
 ובגרון נדע בדיו
 ויעשמו שלד סירה,
 קשתות שתים שנצמדו
 אשה אל אחותה חברו.
 "שרשיך תני לי, אלה!
 שרשיך בעל-גידים,
 כמו אליט אניתי,
 כל ינתקו האגדות,
 כל יבאו בה המים,
 כל ימוגוני מים זדים."
 אז נמוגו גידי אלה,
 חיל ורעדה אחותם,
 וילפתו רבבות בדים,
 ותאנה מר ותעז:
 "קחם כלם, היאותה!"

אבנט מכהיק, מרהיב עין,
 גם ככבוש-שחרונים.
 קכה עשה היאותה
 את הסירה עצי לבנה,
 שם בעמק על הנקר.

ובפשר משה אותם,
 במיין של נהרים ורתמים
 כתם, תכלת וארנמן,
 וישאם אל הסירה,
 ונעשמו סביב הדוגית

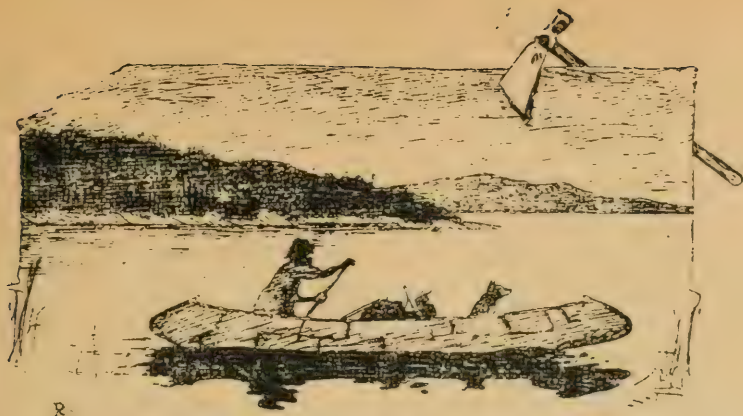
ומחשבותיו לו משומיו,
 וקשיר-צונו לו להגה,
 וברצותו מהר, פגה,
 הימין, השמאל באשר חפץ.
 אז אל קווינד רעו קרא
 רעו קווינד גבור גערץ,
 אומר: "גכה את הנקר
 מן החול והעץ הנשקע".
 וביאר אז מהר לקפוזן
 קווינד, כאלו קיה תנין.

בסתר יער, ובסירה
 גאצרו כל חיי-היער,
 תעלמותיו והמון קסמיו,
 קלות לבנה, עו הארו,
 כם גידים שקאלה,
 ותנשא על המים,
 בעלה צהב בעדן בציר,
 כחכצלת-מים צהקה.
 והאותה משוטים אין לו,
 לו לא היו, כם לא חפץ.

קוֹיִנְדִּי שָׁחָה בְּאֲשֶׁר עִמָּקִי
 חָצָה בְּאֲשֶׁר שָׁם מִי־שָׁחוּ
 וּבִנְהָר עָלוּ וַיָּרְדוּ,
 וַיִּחַתְרוּ בֵּין הָאֲיִים,
 חוּל הַסִּידוֹ וְהַשְּׂרָשִׁים,
 נִיּוֹצִיאוּ גִזְעִים רְקוּבִים,
 וַתִּתְכַּוֵּן תְּעַלֶּת־שֶׁטֶף
 דָּרָד־שָׁם לַגּוֹיִם נְתִיב,
 מִמְעֵינֹת שְׂבָהָרִים
 עַד אֲפִיקֵי הַכּוֹסִיָּן,
 עַד לְמַפְרָצֵי טַקוֹמִינוֹ.

צָלַל בְּאֵלוֹ הָיָה בְּבָר,
 עַד חֲלָצִיו עָמַד בְּמַיִם,
 עַד אֲזוּרְעוֹתָיו — בְּשֶׁטֶף,
 שָׁחָה, נָתַן קוֹל בְּזָרִים,
 הוֹצִיא גִזְעֵי־עֵץ וְשִׁקְעִים,
 דָּלָה חוּל בְּשֶׁתִּי כַּבּוֹתָיו,
 טִיט וְרָבֵשׁ בְּשֶׁתִּי רַגְלָיו.
 וּבִנְחַל טַקוֹמִינוֹ
 עָלָה וַיָּרַד הַיְאֹתָה,
 בְּבָר כָּל נִפְתּוּלֵי נְהָר,
 כָּל הַמְּצָלוֹת וְהַשְּׂרָטוּנִים.

VIII.

צִיד הַדְּגָיִם.

אֶת הַחֶכֶה בִּידָהוּ,
 וַיִּנְיְעוּ רוּחוֹת-בְּקָר,
 אֶת עַדֵי הַנוּצוֹת עָלָיו,
 בְּנוֹעַ עֲנָפֵי עֵץ בַּיַּעַר.
 וְאֶת הַסְּנַאִי אֲדָשִׁירוּמָה
 הוֹשִׁיב, שָׁם עַל רֹאשׁ סִרְתוֹ,
 וַיִּנְיְעוּ רוּחוֹת נְעוֹת
 שַׁעַר הַסְּנַאִי אֲדָשִׁירוּמָה,
 בְּנוֹעַ עֲשָׂבוֹת-הָעֲרָבוֹת.
 עַל הַחֹל הַצֶּה לַמֶּרְקַע
 פָּרַע, שִׁכַּב מִי שֶׁהִנֵּמָה,
 מִי שֶׁהִנֵּמָה הַשְּׂבוּטָה,
 פָּרַע מֶלֶךְ דְּגַת הַמַּיִם.
 וַיִּגְיֵה גַל אֶל לַחְיָיו,
 וַיִּנְיַע בַּסְּנַפִּירָיו
 וַיִּבְנְכוּ הַכָּה גְלִים.
 שָׁם פִּהְדָר גְּאוֹנוֹ שִׁכַּב,
 וּמִימִינוֹ, וּמִשְׂמָאלוֹ
 נַעַל מְרוֹם-מִצְחוֹ שֶׁרִיזוֹן-דְּרָמָה;

עַל פְּנֵי מֵי הַיָּם הַגָּדוֹל,
 מִי הַגִּיט שִׁיגוֹ מִי אֲרוֹ,
 תוֹךְ סִרְתוֹ הַיְּאוֹתָהּ
 עָלָיו יָבֵא וְאִישׁ אֵין אֲתוֹ.
 יָדָיו אֲחֻזוּ פְתִיל הַחֶכֶה
 כְּלוֹ עֲשׂוֹי קְלַפְת־אָרוֹ,
 קְלַפְת־אָרוֹ מַעֲשֵׂה-עֵבֶת.
 יוֹצֵא לְצוּד כָּה אֶת נִמָּה,
 נִמָּה הַשְּׂבוּטָה, אוֹתוֹ
 מֶלֶךְ עַל כָּל דְּגַת הַמַּיִם.
 בַּמַּעֲמָקִים וּבַמְּצוּלָה
 רָאָה אֶת הַדְּגָיִם שְׂטִים;
 אֶת הָאֲקוּנִים הַצֶּהב,
 כְּקָרְן אוֹר בַּמַּיִם דְּמוֹת לוֹ;
 אֶת הַשׁוֹנֵי-הַסְּרָטוֹן,
 לוֹ דְּמוֹת שְׂמָמִית עַל הַמֶּרְקַע,
 עַל הַחֹל הַצֶּה וְהַבְּהוֹר.
 עַל אַחֲרֵי הָאֲנִיָּה
 הַיְּאוֹתָהּ יָשֵׁב מְחֻזָּק

ובין אצבעות היאותה
 תט החכה ותכופר,
 ויעלנה בחמת-פת,
 ותתנווד האניה,
 כפאשר ינוט גזע-לבנה
 בין המים, והסנאי
 עולה, רוקד על כותרתו.

מלא חמה היאותה
 ראה את הדג העולה,
 ואבי-המים—מס קנויה,
 ויריע על המים:
 "איה, איה! בוש, הפלם!
 מה נדרשת ללא קראוך?
 ואבי-המים אתה אתה,
 אינך מלך דגת-המים!"

נכלם ישוב ואבי-המים
 אל התהום, אל חול הפרקע,
 ותנאדר מישהי-נמה
 נשא לאוגדוש אמרתו,
 אוגדוש הוא "דג השמש":
 "קרע הפתיל ורעץ החכה!"

בירח בתוך המים,
 עלה דג-השמש מעלה,
 לאטו עלה מבהיק, מזהיר
 ויתלה על החכה.
 חגר כל מאמציו-כחו,
 שם המים במרקקה,
 ובמעגל הלה, סבב
 את הדוגיה—וירומו
 המשפרים כמעגלים,

שכמו, גבו וצלעותיו
 עוטים פהים, פחית-גרמים;
 פניו משוהים בצבעי קרבות:
 פתם, תכלת וארגמן,
 נקדות-חומות, נקדות שחורות,
 ועל הפרקע קרע, שכב
 וסנפירי הארגמן
 שם במים גם הניע.

ובהגיע היאותה
 עד המקום עם סירתו
 ועם החכה על פתיל-ארו,
 קרא לו: "אחוז בחכה!
 קום, עלה מן השבלת,
 נראה מי משנינו יאמץ!"
 ובמים צחו השליך
 את חכתו על פתיל-ארו,
 אך שוא חכה כי יעגנו.

ובחכותו כי יעגנו,
 קרא לו וקולו גדל:
 "קום, אחוז, הוי, שר-הדגים!"
 שקט שכב מישהי-נמה,

ובים הניע ונבו,
 ויתבונן בהיאותה,
 שמע קול צוחתו עולה,
 את השאון וההמולה.

אחר כי לא נשא שאונו,
 נשא קולו אל קנויה—
 ואבי-המים מס קנויה:
 "קום, אחוז בפתיל הנבל,
 קרע הפתיל, ושבור החכה!"

סביבו היתה המאפליה,
באפס-תקנה היה מגיש,
פתאם הרגיש לב אדירים
נד בכת במחשבים;
ובחרונו הקה, הלם
באגרופו לב הנמה.

ויתחלחל שר-הדגים,
ויתפלץ, וילפת;
והמים סביבו המו,
בהתפרפרו בכת,
חש בלבבו, עיף, חלש.

והואותה מהר העמיד
את הסירה לרחב לועו,
מיראתו פן בחרונו
יקיאנה ותשבר.

ובהיותו נכהל, נחפו,
חשבה נפישו רדת שחת,
לולא חש הסנאי לבא
ובמלאכתו עזרהו
עד השלם העבודה.

או ידבר הואותה:
"שמעה, סנאי, רע קסן!
בעבודה עזרתני,
ואסירתודה לך הנני,
גם שם חדש לך יקרא,
ומעתה ועד העולם
יקראוך בני-הנעורים
"אדשידומה מרים-זנבו".

ויתפררו ויגיעו
עד החוף, שחול בסהו,
ויגיעו ויחוגו
אגמון, כפה וסוף-המים.

והואותה כי ראהו
עולה לאטו תוך המים,
בלעג-מעוג קרא וענה:
"אנה, אנה! בוש והבלם!
דג-השמש אתה אתה,
מה נדרשת ללא קראוך?
אינך מלך דגת-המים!"

ובמצולה צלל לאטו
דג-השמש מבריק, מזהיר.

ובמצולה שמע נמה
שוב הקול הקרא אליו,
ההמולה והשאון,
את קול הואותה ברעו.

ובחרונו בלו רועד
קם הדג מחול הקרקע,
ויגיעו כל פלי-נשקו,
ויופיעו צבעי-קרב לו,
ויתפרץ מן המים
מבריק, מזהיר באור השמש,
פער פיו ויבלע חיים
את האיש ואת אניתו.

ואל התהום האפל יפול
הואותה מלא-קומתו,
בנפול גוע בזרם עכור
ובמצולה יטבע.

וַיִּזְדַּעַע שְׁנִית נַמָּה,
 וַיִּתְפַּרְפֵּר בְּתוֹךְ הַמַּיִם,
 וְאַחַר דָּמְמָה... הַנְּבִשָּׂה
 חָתַר אֹז הַדָּג וַיִּנְהַ
 עַל הַחוּף, עַל הָאֲבָנִים,
 וַתִּרְעַשְׁנָה הָאֲבָנִים.
 אֹז גַּם יָדַע הַיְּאוֹתָה
 כִּי מַת נַמָּה שְׂרֵי-הַדָּגִים.

וְאַחַר שָׁמַע קוֹל הַמּוֹלָה,
 בְּקוֹל בְּנָפִים הַמְּשִׁיקוֹת;
 וְאַחַר הָאֲזִיז קָרַב וַצֹּחָה,
 בְּקוֹל צִפְרֵי-טָרֶף בְּרָעַם;
 וְקָרַן-אוֹר חוֹדְרַת רְאָה,
 בְּהַפְרִיזָה צִלְעוֹת נַמָּה,
 וְעֵינֵי צִפּוֹר, עֵינֵי שְׁחָף,
 שְׁחָרְיָם בּוֹ יִתְבּוֹנְנוּ,
 וְאֵת בְּגִי-שְׁחָף בְּדַבָּרִם שָׁמַע:
 "הֵן אֲחִינוּ הַיְּאוֹתָה!"

וּבְגִיל אֹז נָתַן קוֹלוֹ,
 מִמַּעַמְמָקִים קָרָא לָמוֹ:
 "הוֹי, בְּגִי-שְׁחָף, שְׁחָף יַמִּים,
 הַשְּׁבוּטָה הֵן הַמַּתִּי.
 נָא הִרְחִיבוּ בְּמִקְוֵיכֶם
 אֵת הַחוּר וְשִׁפְת הַפֶּתַח,
 פְּדוּנֵי חַיִּש מִכּוֹר-צִלְמֹנֹת,
 וּמַעֲתָה וְעַד הָעוֹלָם
 בַּל יִשְׁכְּחוּ מֵעַלְלֵיכֶם,
 וְלָבֶם כִּי שָׁק יִקְרָא,
 לֵאמֹר: מְנַקְרִים מְכַבְּדִים!"
 וַיִּרְעֵוּ בְּגִי-הַשְּׁחָף,

וַיִּרְחִיבוּ פְּנֵי הַחוּרִים
 בֵּין הַצִּלְעוֹת הַנְּאֻכְרוֹת;
 וַיִּנְאֵל הַיְּאוֹתָה
 מִן הַמַּצַּר, מִן הַשָּׂבִי,
 מִן הַפֶּגֶר-פֶּגֶר נַמָּה,
 מִן הַמַּיִם הַיּוֹדוּנִים.

אֹז עַל יַד אֶחָלוּ יַעֲמַד,
 עַל הַחוּף, עַל שִׁפְת הַמַּיִם,
 וְאֵל נֹקוּמִים וְקָנָה יִקְרָא,
 הִרְאָה לָהּ אֵת הַשְּׁבוּטָה
 מַתָּה עַל פְּנֵי הָאֲבָנִים
 וּבְגִי-שְׁחָף אוֹכְלִים בְּשֶׁרָה.

"הַשְּׁבוּטָה הֵן הַמַּתִּי,
 אוֹתָה, מְלַכַּת דְּגַת-הַמַּיִם —
 רְאֵי כִי מֵאֲכַל הִיא לְשְׁחָף,
 לְכִי שָׁק הַשְּׁחָפִים אָחִי,
 אֵל תִּגְרַשְׁמוּ נָא, נֹקוּמִים!
 כִּי מַצָּרָה הֵם חִלְצוּנֵי,
 מִחַתָּת, מִמַּעַי הַנַּמָּה.

"עַד דִּי-שָׁבְעַם יֵאָכְלוּ תַּחְכִּי,
 עַד יִמְלְאוּ מִרְאוֹתָמוּ
 מִן הַבְּשָׂר, וַיִּשׁוּבוּ
 כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ אֵל קִנְיָהֶם
 בְּאֲנָמִים וּבְמַדְמָנוֹת;
 אַחֲר-וּמְלֹאת בְּשֶׁמֶן
 סוּר וּפְרוּר וְקַלְחַת,
 שֶׁמֶן זָךְ לִימוֹת הַחֶרֶף."

עַל הַחוּף נֹקוּמִים חִבְתָּה,
 עַד נָמוֹת הַשֶּׁמֶשׁ חִבְתָּה.
 וַיּוֹפִיעַ הַיְּרֵחַ,

וישובו בני השחק
מקניהם על האיים
רעבים, תרים אחרו טרף.

שלשה ימים, שלשה לילות
לקטו חליפות בשר הנמה
בגיההשחק ונוקומים.
וידיחו המשפרים
את צלעותיו, ולא יסף
בא השחק, ולא נשאר
על החורף אף שלד נמה.

שמש-לילה על המים,
ויריעו בגיההשחק,
וירמו, ויעופו
אל קניהם בסתר אגמון,
ובדמדומי השמים
נראו אף בנביהם בעופם.

לישון יגן היאותה,
אף נוקומים-לעבודתה.
והיא עמלה כל הלילה
עד כי פנה הירח
את מקומו לאור החמה.

IX.

הַיְאוֹתָהּ וְנוֹצַת-הַפְּנִינִים.

בְּעֵקְבוֹת דָּם לְשֶׁמֶשׁ יֵצֵא,
בְּכַרְךָ קָרַב זֹאת הַלֹּהֲמֹת,
אַחֲרָיו בָּא וּפְנָיו אָרוּ.

אִז נֹקוּמִים שְׂבַעַת-שָׁנִים
יָדָה שְׁלָחָה אֶפְסֵי-מַעֲרָב
וְכֹה אָמְרָה לְהַיְאוֹתָהּ:
"שׁוּר, שָׁם יָנְהָ מֶדֶד וַיִּסְנְוּ—
"נוֹצַת-פְּנִינִים" לוֹ יִקְרָאוּ.
הוּא הַמָּג הַעֵז וְהַנּוֹרָא,
שֶׁר הָאֲשֶׁר וְהָאוֹצְרוֹת.
שׁוֹמְרִים לוֹ תַנְיִינֵי-לֵהָב,
וְנִהְרֵי-זִפְתֵי יִקְפוּהוּ.
וּבְמִים, אִם יֵשׁ נִפְשָׁה,
נְחֹשֶׁת-לֵהָב בְּשִׁחְקוֹ תִרְאֶה,
הוּא הַנְּחֹשׁ—הוּא קִיגְבִי קִ;
וְאֵת הַנְּהָרוֹת נִהְרֵי-זִפְתֵי

עַל הַחוּף, חוּף גִּיטְשֵׁי-גוּמִי,
חוּף הַיָּם, הַיָּם הַגְּדוֹל,
שָׁם נֹקוּמִים עָמוּד עֲמֻדָה
וְאֵת יְמִינָה פָרְשָׁה יָמָה,
מוֹרָה בְּאַצְבַּע עַל גְּבוּל מַעֲרָב,
עַל הַמַּיִם וְעַל הַעֲבִים,
עֲבִידָם, כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ.

לְהָבִים לְהַטּוֹ פְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ,
לְהַבּוֹת-זַעַם, בְּרִדְתוֹ יָמָה,
וַיֵּצִיתוּ בְּנֵי-שִׁחְקִים,
וְדַרְכּוֹ אַחֲרָיו בְּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת
כְּאֲשֶׁר יֵעָשׂוּ אֲנֹשֵׁי-חֵיל,
בְּהַעֲלוֹתָם מַעַל אוֹיְבֵם—
הָעַרְבָה בְּאֵשׁ שְׁלָחָה,
פְּתָאם קָם מִמְּאָרְכוֹ
הִירָח, שֶׁמֶשׁ-לִילָה,

הוגית-לבנה, שומי ימה,
באשר תראי את הנחשים
באשר תראי בהר-הנזפת!

ובקול-גיל הסירה שטה;
והיאנחה נשא קולו,
שירת קרב, שיר עז ופרא;
והנשר מרחף עליו,
הוא קניו הוא נשר-קרבות,
שר העופות בעל-כנף,
בא צורה בשמים.

ויגיע עד הנחשים,
עד הנחשים, עד הגדולים,
המתעקלים ומתרכסים
ומברקים באי-ברקלתם;
אש וקיטור עלה באפם,
סוגרים דרך—עד אין לעבור.

והיאנחה טרם וחת,
קולו נשא וכה אמר:
"הוי, פננים, פני דרך,
אל תעצרוני עד עברתי!"
והפננים שרקו, אפעו
מתוך ערפלי-אש לו ענו:
"נוסה, מלטה נפשך, ורא
ברך-לכב, שוב אל נוקמים!"

ובדרגו היאנחה
דרך קשתו, קשת-מילה,
שם עליה חין-אדירים,
וישלקנו בלב הנחשים,

תראה נוגעים עד העבים,
עבידם, כי בא השמש.

"והוא את אבי הבה נפש
בהמון כשפיו וכרב קסמיו,
באשר ירד משמים
ובארץ דרש אחריו.
הוא הנורא בפשמים,
ומידיו הקדחת,
ומידיו ערפלי-קטב,
ומידיו אדיר-על,
ומידיו אדיר-מנה,
ומידיו—חלי-מות.

"קחה את קשתך, היאנחה,
קח החצים, כל חציה,
ואת אונך תקח אתך,
בתי ידך מי נדו קונו
ואת סירתך, סירת-לבנה,
ואת השמן, שמן-מה
בו גם תמשה האנחה,
ובכהר-הנזפת כחיש:
זמיתת את הכסף,
ובערף הקדחת,
השופעת מן הבצות
ונקמת את דמי-אבי".

והיאנחה מהר לשום,
כלי-מלחמתו שת עליהו,
ואת הסירה שם במים,
ובשמן משה אותה,
וכה לה ענה: "הוי, סירתך,

ומסביב לו הריעו
 כל בנייתוש שירת-קרבות ;
 ותולעיו-חנא ארו,
 להתעותו מן הדבד ;
 וד ה י נ ד ה - הצפרדע
 הוציא ראשו מן המים
 אל האור הנתך סביב,
 ואת עינהו עיני-ארות
 שם בו, ובהאנחו קרה,
 שב ויטבל בשבלת ;
 ואלפי שריקות ענו סביב
 לצפרדע במדמנה
 והאנפה השו שונה
 בשדה את בא היאותה
 על החוף, על שפתו אדמה.

ככה יעשה דרכו ימה
 אל ממלכת מדוי סגנון,
 אל נאותים, נאות נוצת-פנינים,
 עד יופיע הירח
 דל ורד ובפניו הביט,
 מאחוריו בא השמש,
 בא ונד עלי שתי כתפיו
 וברמה נכחו ראה
 את האהל, אהל ננה,
 הוא אהל של מניטה,
 הוא הנאדר בכשפים.

ועל הסירה העביר ידו,
 ויריע לה: "קדימה!"

ויהי קול המיתר ברעו
 קיל ענות, קול אנקת-חלל ;
 נהי קול החץ במעופו
 שיר המות לפנינים. י ס ע י
 וכןהר הדמים מתים .
 עוד התרכסו הפנינים,
 וביניהם עבר בטח
 היאותה ויריע :
 "הוי, סירתי, שוטי הלאה,
 הלאה עד נהרות-הנפת!"
 ומשמן נמה לקח
 ואת הקירות ואת המסד
 משה בו בשמן, למען
 בטח יעבר נהרות-הנפת.

כל הלילה עשה דרכו
 היאותה על המים,
 והמים שחורים, מלאים
 אנמון קמל ועלים נובלים
 ומיט-הגון מגיעולם.
 והמים לו מסביב
 הדליריים, קודרים, נוגים,
 והלילה אור מסהר,
 אור מארות מתעים לילה,
 שניציתום נפשות מתים,
 בעשותן דרכן לילה.

והיאותה עושה דרכו,
 והלילה אור מסהר,
 ועבורי-אל המים,

ותתחלחל זאת סירתו,
 ותתעודר ותבקיע
 בין הסוף ובין האגמון,
 בין החכצלות פרצה
 אל החוף, והיאותה
 נצב בטח בהרבה.

ידו שלח היאותה
 אל הקשת ויכוננה
 בחול החוף, ובכרפו להצה
 את הקשת במפורו,
 דרך קשתו הנאמנה,
 בזנן חצו לו ראשי־שפה
 וישלחנו אל האהל,
 במלאך־דרך, הבא לפניו
 וכמבשר, המשמיע
 את קריאתו ואת תביעתו:
 "צא מביתך, מדוי־סגון,
 היאותה לה מחכה!"

מן אהלו, ויגוס־ננה,
 מהר לצאת מדוי־סגון,
 רס־הקומה, רחב־כתפיים,
 ומראהו נורא, זעף,
 כל עדי הוֹמֵם עליו,
 תליו, קשתו ואזנו;
 פניו משוחים במשחת־צבע
 תבלת, פתם וארגמן,
 רקמתים בשמי־בקר,
 ועדי־ראשו נצות־גשר,

המתנוססות ברוח.
 "יבעתיך, היאותה!—
 נתן קולו, קול־הרעם—
 סורה מני, שגדיה!
 שובה אל הנשים, פחדן,
 אל נוקמיס בלתה שובה,
 סורה, מן אגבה נפש,
 מן אורידך אל אביה!"

והיאותה יעגנו,
 כי לא ירא, כי לא פחד:
 —"לא בכח גרון־קרכות
 כח נאצה, כח נבלה;
 פצעי־יתר על תקשת
 נוֹאֶשׁוּ מדבר־יעֶתֶק,
 לעגי־שפה, ניב־התולים
 בהו מן החק, בן־אשפה;
 טבו פעלים מאמרות
 ומעללים—מהתהלל".

ותתלקח המלחמה,
 טרם ראה שמש פמותה,
 נשרי־קרכות—ויערבנה,
 כל היום ההוא נאבקו
 מן הבקר עד הערב;
 חצי היאותה כלם
 התמוללו על הצנה,
 היקם שבו מהלמותיו,
 מהלמות בתי־ידיו;

ובאשפתו שלשה חצים,
 שלשה חצים לא יועילו.
 ויגוים פחת ארץ,
 ארץ עתיק, מעלה בְּמַהִים,
 ופטריות חתולתו.

פתאם שמע קול רְהֻמָה,
 שירת מַמָּה על הבדים:
 "היאותה, בונן הצָדָה
 אֵל הָרֵאשׁ, ראש מְדוֹ' יִסְגָּוִן.

שׂוֹא בכילוף גם הכהו.
 ממכותיו נתצו צורים,
 אף לא עצרו כח לנתוץ
 את הצנה, צנת-בְּשָׁפִים.

ובערב היאותה
 נשען צִרְף על הקשת
 ופצוץ באַפֶּס תקנה.
 כילוף-קרב לו הודק, נשבר,
 בְּתִירְדוֹ פְרוּמִים, קרועים.

פגע בשער תלת-ליראשו,
פגע בשרשי מחלפותיו,
כי משם אך תבא כנו".

זהו מדו' יסגן למה
לצור-אבן, אבן-מהות,
והיא-תה בוגן חצו
עומה נצות וחדו ישפה,
וסחן כגור פגע,
בתלתלים הארקים,
וכראם פצוע יחוג
ונגוע אז הפשרה,
כאשר יעשה ראם בערבה
שכבת שלג כי תכספה.

והחץ השני מהר
מן הראשון כה בדרך,
העמיק שחת מן הראשון;
וכסוף בהיות הפער
מעדו ברבי מדו' יסגן,
כאמון-נחל לפני סופה.

אך החץ השלישי מהר
מן השנים, ובמכתו
העמיק שחת מן השנים.
והגאדר מדו' יסגן
רצה עיני-אש של פוגוק,
רצה עיני מלאך-מותו,
וקולו קרא לו בחשך;
והגאדר בפשפים
כרע, קרם ורום אין בו
מת לרגלי ה'אונתה.
אז אל ממה רעו וקרא

היא-תה גומל-חסד,
קרא לו מבין הנצרים,
נצרי ארן אדיר, קודר,
להיות נמול על חסדו אתו,
משה צרור נצותיו לראשו
כדם הכסף-כל הנצות.
עוד כיום על ראש רחמה
צרור הנצות המאדימות,
להיות אות כי טוב יעשה.
ומפגר מדו' יסגן
כרק, הסיר את הצנה
לזכרון כי בו גלחם,
להיות אות כי ידו רמה,
על החוף הפגר נשאר,
הציוטה ביאור וחציו
על החוף, הראש במים,
כשכבת חול מנחות רגליו;
וממעל לו צורה
כא הנשר, גשר-קרבות,
ובמעגלים הולכים וצרים
הקורף אותו קרב, קרב.

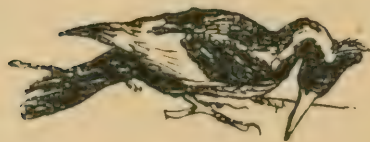
מני אהל מדו' יסגן
היא-תה הוציא טובו:
כלי-תפארה—וערות תנה,
ערות רמים וערות בפר,
ערות חלד וערות תחש,
פתילים, רבידים ותגורות,
תלי ואשפה ברקמת-פנינים,
מלאים חצים, חצים רבים,
חצים ראשי-קסוף למו.
והיא-תה ישוב ביתה

על הנאָר בכּשפּים,
שמיִדֵי הקדחת,
ואדֵי־קטב מִפּדמנות,
החֵלֵאִים והמִנִּית׃

ולא שִׁכַּח הַיְאֻנָּה
אֶת הַמָּה וְאֶת עֲצָתוֹ,
וּלְזַכְרוֹן וּלְאִתְדַבְּרִיתוֹ
שֶׁם צָרוּר נִצּוֹת הַרְחֵמָה
הַמְאֲדִימוֹת עַל הַקְּנָה,
קִנְיֵה־מְקַטְרֵתוֹ לְתַבְּאֶרֶת;
אֲךָ אֶת אֲצֵרוֹת מִדֵּוֹ יִסְגְּרוּ,
כָּל הַשְּׁלָל, שְׁלַל־מְלַחְמָתוֹ,
אוֹתוֹ חֵלֶק בֵּין בְּנֵי־עַמּוֹ,
חֵלֶק בְּחֵלְקוֹ הוּא לְקַחוּ.

בֵּין הַנְּקֻרוֹת נְהֻרוֹת־זִפְתָּה,
בֵּין הַנְּחָשִׁים הַמִּתְרַבְּסִים;
שְׁלַל הָאוֹיֵב אֶתוֹ נָשָׂא,
וּבְשִׁיר אֶת קוֹלוֹ נָשָׂא.

עַל הַחוּף נִקְוּמִים חֲבָתָה,
עַל הַחוּף לֹא חָפָה קְנוּי־גֵד
אִישֵׁי־הַהֵיל וְטָשׁוּ בְּיַאֲבוּס.
וּמְרַחוֹק אֲוָנִים שָׁמְעָה
תַּרְעוֹת־גִּיל לְהַיְאֻנָּה,
קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָתוֹ שָׁמְעוּ.
מִן הַבְּפֹר לְקִרְאָתוֹ יָצְאוּ
בַּמְּנִינּוֹת וּבַמַּחְלוֹת,
זָבְחוּ זָבַח וַיְרִיעוּ:
״הִבּוּ גֵד לְהַיְאֻנָּה!
יְדוּ רָמָה עַל הַבְּשָׂה,

X.

הַיְאוֹנֶה מִתְחַתֵּן.

אל תימינה אל תשמאילה
אל בת-נכר לא ידענו.
כאש שתוקד בכירים —
בת שכנו, בת שבטנו;
כאור ככבים, כאור ירח —
גם היפה בבנות-נכר.

בן המתיקה סוד נוקמים,
והיאונתה ענה ככה:
„הוי, נוקמים, אם אהבתי!
מתוקה אמנם אש-כירים,
אך אהבתי אור-ככבים,
כאור-ירח תבחר נפשי“.

בכבד-ראש נוקמים ענתה:

„כחוט היתר על הקשת,
בן האשה אל הנכר:
היא תפנו — והוא כה ימשול,
תמשכנו — ואחריו תלך,
ואין טוב היותם איש לברו“.

ככה חשב היאונתה.
נפשו קלתה, לבו פחד,
כל מעשיו — וחלמותיו
אך בנאנה „מיכל שוחק“.
ניהו שונה במינהם
הרחק בארץ הדקוטים.

„מבנות עמך נערה קחה-נא,
תזהרנו או נוקמים —

ארץ שנשיה יפות,
 נשא רגליו היאותה,
 עושה דרכו בין ערבות,
 בנאות נשא ואגמים,
 ביערי-יער, בילל-דומיה,
 בכם מוסיף יפלאות
 צעד צעד מהלך פרסה,
 אך הדרך ארקה מאד לו,
 כי לבבו רץ ונעבור,
 ויהי עושה דרכו נכחו,
 עד בא באוניו רעש מים,
 רעם אשדות מיגהה,
 לו יקראו מן הדממה;
 והוא דובב: "הוי צליל נעים!
 הוה מה ערב קול הקורא!"

ובסבך על שפת היער,
 מקום יתלכדו אור וצללים,
 עדרי צבאים היו רועים,
 אך לא ראו את הנער,
 הוא לקשת שח: "אל תחמיא!"
 שח לחץ: "אל תסוג אחור!"
 וישלחהו המטרה,
 חץ רגנות בלב הצביה,
 עלי כתפיו שם את צידו
 ויהי גחפו דרכו הלאה.

על הפתח, פתח אהלו,
 הרחק בארץ הדקוטים
 שם השב העושה חצים
 ישב עושה ראשי חצים,
 ראשי חצים—אבני ישפה,
 ראשים אבני הפלצידון.

"אל, בני, תביא נערה נרפה,
 אל נא אשה אין בה חפץ,
 נערה שידיה לאות,
 אשה שרגליה כבדות;
 הבא נערה קלת-רגל,
 האוהבת את המלאכה".

בשחוק קל סה היאותה:
 "ישנה בארץ הדקוטים
 בת השב העושה חצים,
 מיגהה—מיכל שחוק".
 זאת היפה בבנות-אדם
 האהלה אביאנה,
 קלת-רגל למשמעתך
 היא לך תהי, אור-ככבים,
 זהר-סהר, אש-כידים,
 לבני עמי ננהחמה".

אך נוקוטים תעננו:
 "אל תביאה האהלה
 בת עס-נכר, בת דקוטה!
 אכזר מאד לב הדקוטים,
 רבות אתם גם נלחמנו,
 קרבות ישנם טרם שבחנום,
 פצעים טרם עוד נרפאו".

בשחוק קל סה היאותה:
 "ולו אך יען זאת לקחתי
 את הנאנה בת דקוטה;
 כי שבטינו יתאחרו,
 כי ישכחו קרבות-קדם,
 כי ירפאו פצעי-עולם".

ואל פני ארץ הדקוטים,

אתו ישָׁבָה כְּלִיל־תְּיָבִיָּה
הַנְּחַמְדָּה מִיְגָה הִיא
כִּתּוּ הִיא, הִיא „מִיכַל שׁוֹחֵק“,
וּמִחֲצֵלֶת קָנִים עֲשֵׂתָה,
וְהִשָּׁב בְּעֵבֶר הַנָּה,
רְוִיעֵתִיד הַלְמָה בִּתּוּ.

זְכוּר זְכוּר הוּא יְמִירְקָדָם,
עַתָּה גַם הוּא בְּחֲצִים יֵצֵא,
דָּלֵק אַחֲרָי צְבִי וּרְאֵמִים
בְּעֵרְבוֹת וּבְנִחְלִים,

זָרָה בְּאוּוֹי־מִדְבָּר—וַיְהִי,
שֶׁבְהַמּוֹלָה פָּרְשׁוּ נִגְבָּה;
זְכוּר וְדוּדֵי לִוְחָמִים אֵלֶּה,
שֶׁאֵךְ אֵצְלוֹ קָנוּ חֲצִים,
בְּלַעֲדֵיהֶם לְחוּם לֹא עֲצָרוּ.
הַגְּבוּרִים הָעֲדִינִים
אֶפְסוּ הֵם בְּכָר מִן הָאָרֶץ!
עֲתָה נִבְרַח נִדְמָה לְאִשָּׁה,
אֵךְ בְּלִשׁוֹנוֹ יִתְגַּר לְחָם.

מִעֲנִיָּה הִיא בְּצִיד,
בֶּן עֶסֶר־כָּבֵד וְאָרֶץ זָרָה,
נֶעַר זְקוּף בָּלוּ גְחָמָה,
כָּא אֵךְ פֵּעַם אֵל אָבִיָּה
בְּבִקָּר אָבִיב לְקִנּוֹת חֲצִים.
אֲחֵר שִׁבְתָּ תוֹךְ אֲהָלָם,
הַרְבָּה לְעִמּוּד עַל הַשְּׂתָח,
וּכְשֶׁחֲלַף שָׁנָה אַחֲרָיו,
וְאָבִיָּה הִלְלָהוּ.
הַרְבָּה הִלַּל רֹב חֲבָמָתוֹ,
הַרְבָּה הִלַּל אִמְץ לְבוּ.

הַעוֹד יָשׁוּב לְקִנּוֹת חֲצִיו
אֵצֶל אֲשֵׁדוֹת מִיְגָה?
יָדָה נָחָה עַל מַחְצֵלְתָהּ,
וְחוֹלְמָת עֵינָה נִשְׂאָה.

וּבְהַגִּיוֹנִם שְׁנִיָּהם פְּתָאם
שָׁמְעוּ קוֹל בָּא רַעַשׁ עֲלִים,
וַיּוֹפִיעַ לְעֵינֵיהֶם
הַיְאֻוְתָה מִן הַנֶּעַר.
שְׁלַל־אֲרָגְמָן אֲדָמָה לְחִיו,
וְהַצְבִּיָּה עַל פְּנֵי שְׂכָמוֹ.

וְהִשָּׁב הָעוֹשֶׂה חֲצִים
מִהָר קוּם וּבְכַבֵּד־רָאשׁוֹ
הַבֵּיט אֵל הַבָּא הַנֶּעַר,
הַשְּׁלִיךְ חֲצוֹ מִרָם כְּלָה,
הַכְּצִיר בּוֹ כִּי יִסּוּר אֵלָיו,
אָמַר בְּקוּמוֹ קָדָם פָּנָיו:
„שְׁלוֹם תְּבֹא, הַיְאֻוְתָה!“

וּמִשְׂכָּמוֹ הַיְאֻוְתָה
הוֹרִיד צִידוֹ עַל הָאָרֶץ,
אֵל פְּנֵי רִגְלֵי מִיְגָה הִיא.
וְתַתְּבוֹנֵן בּוֹ הַנֶּעַרָה
מִמַּחְצֵלְתָהּ־קָנִים רַבּוֹת,
נִשְׂאָה קוֹלָהּ חוֹדֵר לְכַב:
„שְׁלוֹם תְּבֹא, הַיְאֻוְתָה!“

וְהֵאֱהָל תִּיהָ גְדוּל
וּמְאֹד נִרְחַב, עָשׂוּי בְּלוֹ
עֲרוֹת צְבָאִים מְלֻבָּנִים;
וְעַל הַיְרִיעוֹת מַעֲשֵׂה תְּכֵנִית
כָּל אֵלִילֵי עִם דְּקוֹ מָה.
וְכֵה רָם הַשְּׂתָח—עַד כִּי

ובין שבט הדקוטים—
 ככה אמר היאותה,
 בשפה רפה הוסיף ככה:—
 "למען יגוב שלום-עולמים
 ויחזק חוט זה המקשרנו,
 לאשה תנה לי זאת הנערה,
 מיגהה—"מיכל שוחק",
 היא יפת בנות הדקוטים".

והשב העושה הצים
 שעה שעה טרם יענה,
 הוסיף עשן, בושש לענות;
 בנאון הביט בהיאותה,
 באהבה הביט "מיכל שוחק".
 בהדרת פניו ענה ככה:
 "בן! אם יש לב מיגהה,
 גלי לבך, מיגהה!"

והנאה מיגהה
 רגע עמדה והיא נבוכה,
 ופירשבע תיף הנערה
 בצניעותה, במבוכתה;
 בושש נגשה אל הנער,
 שפי ישבה אז על ידו,
 ושפתותיה נעות, רפות:
 "בן! אחרך אלה, אישי!"

בן התחמן היאותה,
 ככה ארש לו לאשה
 בת השב העושה הצים,
 יושב ארץ הדקומים,
 מן הויגום יצא יצא

היאותה. טרם יבא
 השח אך מעט את ראשו,
 אך במעט נוצותיו-נשר
 בו נגעו טרם יבא.

אז גם תקום מן הרצפה
 מיגהה—"מיכל שוחק",
 את מחצלתה היש הניחה,
 ונתון לאכול לפניהם.
 מים נתנה, מי-מעינים,
 שמה אכל בכלי-חרס,
 שמה מים בספל וספון,
 ותתצב מאוינה
 את כל דברי היאותה
 ואשר יענה לו אביה;
 אך לא פצתה שפתותיה,
 ואת דבריה לא השמיעה.

בהלמת האוינה
 אל כל דברי היאותה,
 באשר תאר את נוקומים,
 שבילדותו כלכלה אותו;
 באשר תאר את מרעיו,
 את המשורר טשי ביאבום
 ואת האיש החסון קניגה,
 ואת הטוב ואת כל האשר
 בארץ חמדה, בארץ שקטה,
 הן היא ארץ האג'בונים.

"בתם הקרב ותשאות לחם,
 ירחיקרוב וישיבת דמים,
 יפרה שלום בין אנ'בונים

עם הנאנה „מיכל-שוחק“,
 שלוֹבֵי-זֶרַע הַתְּהַלְכוּ
 בְּנֵאֵי-יִשְׂרָאֵל וּבְאֶחָיו,
 וַיִּיטָר גַּלְמוֹד, עֲרֵעַר
 פֶּתַח אֶהְלוֹ הַזֶּקֶן.

מִמְרַחֲקִים בָּא בְּאוֹנֵיהֶם
 קוֹל מִי־אַשְׁדּוֹת מִיְגֵהָה:
 „שָׁלוֹם, שָׁלוֹם, מִיְגֵהָה!“

וְהָשִׁב הָעוֹשֶׂה הַצִּים
 שָׁב לְמִלְאֲכָתּוֹ אֶל הַחֲצִים,
 עַל הַפֶּתַח יָשָׁב גַּלְמוֹד,
 אֶל לְבָתּוֹ דּוֹבֵב, הוֹנֵה:
 „בֶּן תִּשְׁבּוּנוֹ, הֵה בְּנוֹתֵינוּ
 הַנְּחַמְדוֹת, הַנְּאֻהָבוֹת,
 כָּתֵם כַּחֲנוּ כִי זָקְנוּ;
 נָעַר בָּא בְּכָפָר מִתְהַלֵּךְ,

זֶר בְּחִלְלֵי בָּא מְרִיעַ,
 עוֹמָה עֲדִיו נִצּוֹת נִשְׂרָ,
 וּמִכְנּוֹת הַכְּפָר לִיָּפָה
 יִרְמוּ—אֲחֲרָיו הִיא הוֹלֶכֶת,
 בְּאַהֲבַת זֶר זֶה הַכֹּל תִּעֹב.“

הֵה, מָה עָלוּ הָיָה דְרָכָם
 בֵּין יַעֲרֹת הַסְּרִי-גְבוּלִים,
 בֵּין הַהָרִים וְהַכְּרִים,
 בְּגִיאֹיוֹת וּבְנִהְרוֹת,
 קָלוּ בְּנִפְי־זָמָן לְנָעַר,
 וְאִם הַתְּנַהֲלוּ לְאַטָם,
 וְאַף אִם בְּגַר הִנְאוּתָה
 לְבִלִי תִישַׁף מִיְגֵהָה.

עַל כַּפּוֹתָיו אֶת הָעֶלְמָה
 נָשָׂא דְרָךְ גְּהֵרוֹת אִיתָן,
 בְּנוֹצָה קָלָה לוֹ גַּחְשָׁבָה,

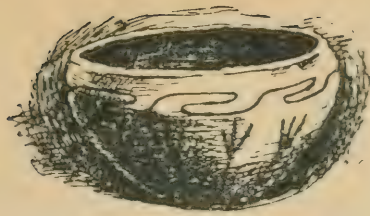
שָׁר: "אֲשֶׁרִיד, מִיָּגֵהָ!
 חֲלָקֶךָ טוֹב בְּעֵדֵי אִישׁךָ."
 מִשְׁמִים הַבַּיִת בָּמוֹ
 שָׁמַשׁ נִהְדָּר וְכֹה עָנָה:
 "אֶהְבֶּת־רַעִים—נָגַה שָׁמַשׁ,
 צִלְלֵי חֶשֶׁךְ—שִׁנְאַת־חָנָם.
 וְהַחַיִּים—אוֹר וְצִלְלִים
 בָּם מִשְׁמָשִׁים בְּעֶרְבוּבָה.
 בְּאַהֲבָה תִּמְשַׁל, הַיְאוּתָה!"
 מִשְׁמִים הַבַּיִת בָּמוֹ
 הִיָּרַח וְנָגַה קָסָם
 מִלֹּא מְלוֹנָם וְכֹה עָנָה:
 "הַיּוֹם נִתֵּן לְעִבּוּדָה,
 וְהַלִּילָה תוֹר הַמְּנוּחָה.
 עוֹ הָאִישׁ, הָאִשָּׁה רַפְּהָ;
 בְּאַרְד־אֶפֶה תִּמְשַׁל אִשָּׁה."
 בָּכָה שָׁבוּ הֵם הַבַּיִתָּה,
 בָּכָה הַבִּיָּא הַיְאוּתָה
 הָאֶהְלָה לְנוֹקוֹ מִיָּם
 אוֹר־יָרַח, אוֹר־כְּכָבִים,
 אוֹר־אֵשׁ תוֹקֵד בְּפִירִים,
 נָגַה־חֶמָּה לְבָנֵי עֲמוֹ
 אֶת הַנְּאוּה מִיָּגֵהָ,
 אֶת הַיָּפֶה בְּבִנוֹת־אָדָם,
 בְּבִנוֹת אֶרֶץ הַדְּקוּטִים,
 אֶרֶץ שְׁנֵי הַיָּמִים יָפוּת.

בְּנוֹצַת גֶּשֶׁר בְּעֵדֵי רֵאשׁוֹ.
 בְּעִבְרֵי־הַיָּעַר פָּנָה
 מִשְׁעוֹל לָהּ בַּל תִּגּוֹף רַגְלָהּ,
 עֲנֵפֵי עֲצִים כְּפַף סָבִיב,
 עָשָׂה בָּמוֹ מְלוֹן־עֲנָפִים,
 מִשְׁכַּב וּרְפִידָתוֹ עֲלִים;
 וּבִפְתַח הַבְּעִיר מְדוּרָה
 פָּרִי אֲלוֹנִים, בְּרֵי אֱלֹהֵי.

רוּחוֹת רַבּוֹת אֶרְחוּ אַתָּם
 בְּנִיאוֹת וּבִיעֵרוֹת;
 כְּכִבְרֵי־נֶשֶׁף מְמָרוֹם־שְׂכָתָם
 כָּל הַלִּילָה שָׁמְרוּ לְרֵאשָׁם;
 אֲדָשִׁי דוֹ מָה, הוּא הַסְּנָאִי
 הַבַּיִת בָּמוֹ, בְּנֵאֲהָבִים,
 מִמּוֹשָׁבוֹ בְּעֵץ הָאֲלוֹן;
 וְהַשָּׁפָן מֵהַר לָנוֹם
 מִן הַדְּרֹךְ בָּהּ דָּרְכוּ,
 עַל אַחֲרֵיוֹ לֵיד מְאוּדָתוֹ
 יֹשֵׁב, הַבַּיִת בְּנֵאֲהָבִים.

וְמָה עָלוּ דְרָכָם בַּיִתָּה!
 בְּעִלְי־כְּנָף שִׁיר הַרִיעוּ,
 שִׁירֵי־אֶשֶׁר, שִׁירֵי־פֶלֶא,
 הָאֲוִיָּסִים—יִרְגְּזוּ בְּחַל
 שָׁר: "אֲשֶׁרִיד, הַיְאוּתָה!
 מָה טוֹב חֲלָקֶךָ בְּמִיָּגֵהָ."
 הָאֶרֶץ שִׁי—חֲכִלִּיל־גְּרוֹן

XI.

משֶׁתֶּה חֲתַנְתָּ הַיְּאוֹתָהּ.

וַיָּבֹאוּ כָּל הַקְּרוֹאִים,
שְׂמֵחִים בָּאוּ אֶל הַמִּשְׁתֶּה,
בְּבִגְדֵיהֶם, בְּגִדֵי־חַמּוּדוֹת,
בְּתַנּוֹת־עוֹר וְעֵדִי־מִפּוֹם,
וּמִקְשָׁטִים בְּפוּךְ וְנוֹצוֹת,
בְּרִקְמוֹת פְּנִינִים וְזוּגֻגִיּוֹת.
וַיֹּאכְלוּ לִרְאשׁוֹנָה
בְּשֵׁר שֶׁבּוֹטָה וְזַאב־מֵיִם,
יְדֵי נֹקוּמִים בְּשָׁלוֹ אוֹתָם,
אַחַר פִּי־מִי־קֵן⁽¹⁾, גֵּב פְּרִים,
מִחַ רֵאֵם וּבְשֵׁר הַצְּבָאִים,
וְעִגּוֹת אֲרוֹת־רְמִית צְהַבּוֹת,
וְאֲרוֹז־בָּר הַצֵּץ בִּיעֲרוֹת.
אֵךְ הִנְהַדְּרָה הַיְּאוֹתָהּ,
וְהִנְעִימָה מִיָּגָה
וְנוֹקוּמִים בַּת־הַחֵיֶל
הֵם לֹא טָעְמוּ מִן הַבָּרָה,
הֵם אֵךְ שָׂרְתוּ אֶת הַבָּאִים,
אֶת הַמְּסָבִים וַיִּדּוּמוּ.
וּבְכַלּוֹת הַקְּרוֹאִים לֶאֱכֹל
מִהֲרֵי־חַיִּשׁ נֹקוּמִים תּוֹצִיא
מִן הַשֶּׁק, שֶׁק עוֹרוֹת זָמַר,

עֵתָה שָׁמְעוּ אִיכָּה יֵצֵא
בְּמַחְלוֹתָיו פוֹר־פּוֹק־קוּיִם
בַּיּוֹם חֲתַנְתָּ הַיְּאוֹתָהּ;
אִיכָּה שׁוֹרֵר טְשִׁיב־יָאֲבוֹם,
הוּא הַעֲלִיזוֹן עַל הַמְּשׁוֹרְרִים,
שִׁירֵי אֶהְבֶּה וְנַעֲנוּעִים;
אִיכָּה סֵפֶר יְגוֹ זֶקֶן
אֶת סְפוּרָיו הַמְּפֹלְאִים,
לְמַעַן יִרְבֶּה גֵּיל הַחֲתָנָה,
לְמַעַן יִשְׂמְחוּ הַקְּרוֹאִים,
לְמַעַן תִּעַרְבֵם לְמוֹ עֵתָם.

וְהַשְׂמָחָה מַה נִּהְדָּרָה
בַּיּוֹם חֲתַנְתָּ הַיְּאוֹתָהּ!
כָּל כְּלוּי־שֶׁרֶת—עֵץ הָאֱלֹהִים,
לְבָנִים וּמְמַרְטִים הַיָּטֵב,
הַמְּזַלְגוֹת—קֶרְנֵי־רְמִים,
שְׁחוּרִים וּמְחַטְבִּים הַיָּטֵב,
וּמִלְאָכִים קָלִים שְׁלֵחָה,
בְּכָל הַכֶּפֶר נֹקוּמִים שְׁלֵחָה
וּבִידֵיהֶם עֲנִפ־עֲבוֹת,
לְהִיּוֹת אוֹת לְבֹא הַקְּרוֹאִים,
לְהִיּוֹת אוֹת לְגִיל וְלַמִּשְׁתֶּה;

(1) בֶּשֶׁר מִזֹּבֵשׁ.

את הנקה פוֹפּוֹק־קוּיִים.
 עָלְיוּ כְּתַנַּת עוֹר אֵילָה,
 לְכַנָּה, רַבָּה וּמְסַנֶּרֶת
 סָכִיב לָהּ עוֹר חֶלְדֵי סְנָאִים,
 וְרַקְמַת פְּנִינִים וּזְנוּנִיּוֹת;
 וּמִנְפִי עוֹרוֹת צְבָאִים
 וּמְסַנְרוֹתֶם סָכִיב עוֹרוֹת
 חֶלְדֵי־סְנָאִים וְשַׁעֲרוֹת קַפּוּד;
 מְכַנְסִים לוֹ עוֹר־אֵיל,
 בְּרַקְמוֹת פְּנִינִים וּזְנוּנִיּוֹת,
 וְשַׁעֲרוֹת קַפּוּד, וְעֵדֵי רֹאשׁוֹ
 נוֹצוֹת בְּרַבּוּר־זָמֵר יְפוֹת;
 עַל עַקְבָּיו וְנִכּוֹת־שׁוּעַל,
 וּבִימִינוֹ מִשָּׁב נִהְדָּה,
 וּבְשִׁמְאָלוֹ הַמְקַטְרֵת.
 פָּנָיו מְשׁוּחִים אֲדָם וְצָרֵב,
 קוֹי תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן,
 וְתַלְתְּלוֹי לוֹ עֲשׂוּיִם,
 בְּשַׁעֲרוֹת נָשִׁים, שְׁתֵּי מַחְלָפוֹת,
 מְשׁוּחֹת בְּשִׁמְן וּמִבְּהִיקוֹת,
 וְעַמְרֵתָן עֲשׂוֹת־רִיחַ,
 וְיִזְרְדוֹת הֵן עַל פָּנָיו הַמְצַח.
 כָּכָה הָיָה פוֹפּוֹק־קוּיִים,
 בְּקִימוֹ אִזְּ מִתּוֹךְ הַקְּהֵל,
 אֵל קוֹל עֵגֶב וּמִנְגִּינֹת,
 רַעַם תְּפִים וְשִׁאוֹן קוֹלוֹת,
 כָּכָה קָם מִתּוֹךְ הַקְּהֵל,
 וּבְמַחְלוֹת־קָבֶם יָצָא.
 וְתָהִי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ יָצָא,
 צוֹעֵד לֵאמֹר, יָקָר הוֹלֵךְ.

הַמְקַטְרוֹת, הַעֲשׂוּיּוֹת
 בְּאֶבֶן מְאֵדִימָה, מְלֵאָה
 אוֹתָן טַבַּק מִן הַנֶּגֶב.
 טַבַּק בְּלוּל קְלַפֵּת עָרֵב
 וְעֲשָׂבִים נוֹתְנִים רִיחַ.
 אַחַר אֲמָרָה: "פוֹפּוֹק־קוּיִים,
 יָצָא כְּעֵת בְּמַחְלוֹת־יָדָה,
 יָצָא "בְּמַחְלוֹל הַדָּל" לְפָנֵינוּ,
 לְמַעַן יִגְדֵּל גֵּיל הַמִּשְׁתָּה,
 לְמַעַן יִשְׁמַחוּ הַקְּרוֹאִים,
 לְמַעַן תִּעַרְבֵךְ לָמוֹ עִתָּם".
 וּמִתּוֹךְ הַקְּהֵל יָקוּם
 פוֹפּוֹק־קוּיִים יִפְהֵה־הַתָּאֵר;
 נִרְפָּה הָיָה וְאִישׁ־תְּכָכִים,
 עָלוֹ, שָׁשׁ עַל תַּעְלוּלִים,
 וְקָרָא לוֹ: אֵוִיל הַסֶּעֶר.
 וַיְדִיּוּ רַב לוֹ בְּשַׁעֲשׂוּעִים,
 וּבְמַחְלוֹת עַל פָּנָיו קָרָה,
 אַף בְּשָׁחוֹק בְּדוּרִים וְקוֹבְיָהּ,
 שָׁחוֹק הַקּוֹבְיָהּ הוּא פֶּגֶסֶן,
 וּבְשָׁחוֹק הַקּוֹבְיָהּ —
 שָׁחוֹק חֲרָצְנֵי הָאֲנָשִׁים.
 וְאִם בְּפִי כָּל הַגְּבוּרִים
 שָׁמוֹ מִנְאֶץ, וְאִם לוֹ קָרָאוּ
 כִּדְהֵלֶכֶב — שְׂדֵי הַיָּם,
 נִרְפָּה, עָצֵל, מִשְׁחָק בְּקוֹבְיָהּ —
 הוּא לֹא שָׁם לֵב לְדַבְרֵיהֶם,
 הוּא לֹא שָׁעָה אֵלָיו לַעֲנֵם,
 יַעַן אָהָבוּ הַנָּשִׁים
 וְהַנְּעוּרוֹת אֶת הַנְּאֻנָּה.

לו לעליון על המשוררים,
 לו למנעים ומיר עריצים:
 שירה לנו, משיביא בום,
 שירי אהבה ונענועים,
 למען יגדל גיל המשתה,
 למען ישמחו הקרואים,
 למען תערב למו עתם.

והערין משיביא בום
 ישא קולו, קול עדנים,
 שיר היוצא מן הלבב,
 ננינות אהבה ונענועים,
 משקיף על פני היאותה,
 משקיף על פני מינהה,
 רנן רבות ואלה דבריו:

אגוי, יונתי, עורי!
 עורי, פרח-בר ביער,
 צפור פרא, למוד-שדה,
 ועינד רכה, עין אילה!

אם תתבונני בי, אהבה,
 מה אשרתי, מה אשרתי,
 כחבצלת הערבה,
 הרוחצת בטל היורד!

ריח אפך כניחח
 פרחי-בר בעלות השחר
 וכנחוחם בערוב-יום,
 גיבחה בו העלים נושרים!

הלא תערג, תכל נפשי
 אך אליך, אך אליך,
 כנצנים אל פני שמש
 גיבחה לילות רוי-האורים!

בין אלונים נגלה, נעלם,
 בין האורות, בין הצללים,
 צועד חרש צעדי-ליש,
 אחר מהר נבהל, נחפו,
 סחור סחור דולג, קופץ
 מעל ראשי כל המסבים,
 נשא סוכב את האהל.

וירמו ויצאו
 בעקבותיו עלים נושרים,
 ועבי-אבק ורוח עזה
 פרצו אחריו במעגלים.

אחר בא עד שפת המים,
 שפת הים הגדול וחפיו,
 ויתהולל, כמשתולל,
 מכה ברגליו בעז בחול שם,
 ויפורנו אל כל עבר,
 עד היות הרוח-סער,
 ועבי-חול התפרצו בשאון,
 כאשר הסער סעת-שלג.

ויסערו אז ויכסו
 חפייים החול הנשא,
 המה נבעות גגו-ודשו.

ככה יצא במחולותיו
 מהול האביון פור-קקוים,
 וככלותו אותו ישוב
 אל המסבים, פניו שוחקות,
 ישב משיב את הרוח
 כמשבו נוצות-תבים.

אחר אמרו למשיביא בום,
 לו לרע היאותה,

יגו שקרן אין כמהו.
 מעשה רב כי שמע—ונזכר
 רב ממנו וידו באמצע;
 הללו גבורת איש—יגו
 עלתה עליו אלפי פעמים;
 ובנפלאות כי דברו,
 ספר יגו פלאי-פלאות.

ואם אך אנך קשבת,
 ולכל דבריו תתן אמון,
 אין שולח חץ כמהו,
 איש לא העלה בחכה דגה,
 איש לא הרבה לצוד רמים,
 איש לא הרבה להמית בברים,
 באשר עשה בעתו יגו.

ואין בארץ מהיר לרוץ,
 אין בארץ מעמיק לטבול,
 אין בארץ מטיב לשחות,
 אין בארץ תיר נודע,
 ואין בתבל איש, שראה
 נצורות-אל ופלאי-פלאים
 בלתי יגו איש-הפלאות.

ככה היה שמו למשל
 ולשגינה בין בני-עמו.
 וכי הרבה ציד לנשא
 מעשירי-ידיו עד שמים,
 או כי שב איש-חיל ביתה
 מן הקרב, מן המערבה,
 ולא זכר, כי יש גבולות
 גם לעלילות גבור-חיל,

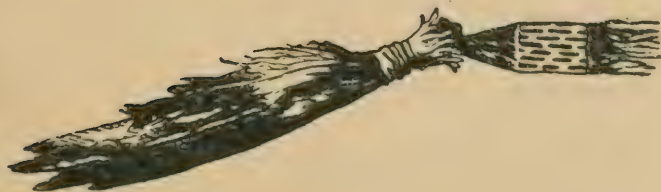
אנני! לך ירן לבי,
 ירן יגיל, כי תקרביני,
 בענפי עץ האומרים שירה
 בירח גרגרי-האדמה!
 „ובהיות פניך נונים,
 יכאב לבי, קדרה נפשי,
 באשר יקדרו פני נהר
 עבי-צל כי יאפילוהו!

„ואם פניך ארו, אהבה!
 ירחב לבי, נהרו פני,
 באשר ארו משברי-נהר
 לפני שמש ורוח נשבה.
 „תגל ארץ ושמים
 אך ישישו פני המים;
 אך נטשתי ארחות ששון,
 אם רחקת ממני, אהבה.
 „הנני, הנני, בי הביטו,
 דמי לבתי, בי הביטו!
 קומי, אהבה, התעוררי,
 אנני, יונתי, עורי!”

ככה ישיר טשיביאבוס
 שירת אהבה ונגועים.
 והמתפאר בשוא, הוא יגו,
 תיר ורעה של נוקמים,
 קנא כבד, במשורר קנא
 ובתשבות לו פורו,
 ובפני כל הנאספים,
 מבטיהם, תנועותיהם,
 הכיר הפצם שמוע בדיו,
 מהתלותיו והמון שקריו.

וַיִּגִּדּוּ לוֹ: "הוּי, יִגּוּ!
 סִפְרָה נָא מְקוֹרוֹתֶיךָ,
 סִפְר־נָא אַגְדַּת-פְּלָאִים,
 לְמַעַן יִגְדַּל גֵּיל הַמְּשִׁתָּה,
 לְמַעַן יִשְׁמַחוּ הַקְּרוֹאִים,
 לְמַעַן תִּעְרַב לָמוּ עִתָּם."
 וַיִּגּוּ מֵהָר וְכֹה עָנָה:
 "שְׁמְעוּ נָא אַגְדַּת פְּלָאִים,
 שְׁמְעוּ נָא אֵת כָּל הַקּוֹרוֹת
 אֵת אוֹסְסָאוּ, הוּא הַבְּשָׁרָה,
 אֲשֶׁר יָרַד מִן הַכּוֹכֵב,
 כּוֹכַב עָרַב, כּוֹכַב נְשִׁים".

קָרָא קָהַל הַשּׁוֹמְעִים: "יִגּוּ!
 יִגּוּ חֲדָשׁ קָם בְּתוֹכֵנוּ!"
 וַיִּגּוּ עָשָׂה אֵת עָרִיסַת
 הַיְּאוֹתָהּ, עוֹדוּ יֵלֵד,
 אֲשִׁיזוֹתֶיהָ עָשָׂה וְסִפּוֹן
 וּבִשְׂרִירֵי רַמִּים קִשְׂרָה,
 וְאַחַר לְמַד אֵת הַנֶּעֱר
 לְעִשׂוֹת קִשְׁתָּ לֹו וְחִצִּים,
 לְעִשׂוֹת קִשְׁתּוֹ בְּדִי-מִלָּה
 וְאֵת הַחִצִּים עֲנִפ־אֶלּוֹן,
 בְּכָה יֵשֵׁב יִגּוּ זָקֵן
 עַל חֲתָנָת הַיְּאוֹתָהּ.

XII.

בֶּן כּוֹכַב הָעֶרֶב.

וממעל יברק, יחרד
אור הכוכב, כוכב ערב,
בדמדומי בין-ערבים.
לא! עדי הוא מכריק, מזהיר
על חגורת אל הרוחות,
בהתהלכו בשמים
בדמי-קדש, בין השמשות.

ועיני יגו רואות אלה,
ולבו מלא חרבת-קדש
וניל עולמים, ויתעורר:
„שורו, שורו, את הכוכב,
את הקדוש כוכב-ערב!
מסרת פלאים אשמיעכם,
את הקורות את אוססאו,
הוא הבן לכוכב ערב!
„לפני ימים, ימים רבים,

הכי נוטה שמש ערב
על המים המבריקים?
או זיזשדי הוא המפרפר,
חץ אשף כי חלף כבדו,
והוא צובע את הגלים
בארנמן, בדמי לבו,
והאזיר מלא נגה,
נגה אברות זיזשדי!

אמנם! שמש ערב נוטה
וטובע בתוך המים,
ועין המים תולע-שני,
וארנמן השמים!
לא! זיזשדי הוא המפרפר,
הטובע בתוך המים;
את אברותיו פרש רומה
ודמיו צובעים את הגלים.

„מֵאַהֲבִיָּהּ הִיא בְּנֹתָה,
יִפְיֶה-הַתָּאֵר בְּעֵדֵי וּמְפֹסִים,
יִפְיֶה-הַמְרָאָה בְּעֵדֵי נֹצוֹת,
לְעֵגוֹ לָהּ, עָלֶיהָ שְׁחָקוּ.

„אֵךְ הִיא עֲנֹתָה לָמוֹ כְּכָה:
„לָמָּה לִי עֵדֵי הַיּוֹמָפֹסִים,
לָמָּה לִי הַזֶּר וְהַנּוֹצוֹת,
מָה לִי וְלַשְׁחֹק וְהַלְעֵג,
וְאֵינִי שְׂמֵחָה בְּאוֹסְסָאוּ.”

„אֵל הַמְשִׁתָּה הִלְכוּ פַעַם
בֵּין-עֲרָבִים בֵּין-הַשְּׂמֵשׁוֹת
כָּל הַבְּנוֹת עִם בְּעֻלְיָהֶן,
וְאוֹסְסָאוּ הוֹלֵךְ לְאִטּוֹ,
וְאֵינִי הַנְּאֻנָּה אֶתוֹ,
וְתָרִיעַ כָּל הָעֵדָה,
אֵךְ הַשָּׁנִים נֶאֱלָמָה שְׁפָתָם.

„בְּשִׁמְיֵים הַתְּבוּנָה הַרֵשׁ
אֹז אוֹסְסָאוּ, כַּמֶּתְחַנֵּן,
וְכַמֶּתְפַלֵּל אֵל הַכּוֹכֵב,
כּוֹכֵב עֲרָב, כּוֹכֵב נָשִׁים,
שֶׁפֶךְ שִׁיחוֹ וְכֵה אָמַר:
„הִיא, שׂוֹיֵן נִימְשִׁין נוֹזָה!
אָנָּה רַחֵם, רַחֵם, אָבִי!”

„וְהַפֶּת הַבְּכִירָה עֲנֹתָה:
„שְׁמְעוּ אֶת הַלֹּז מִתְפַּלֵּל
אֵל אֲבִיהוֹ וַיִּחַנְנוּ,
וְלֹא יִשְׁבֵּר אֶת מִפְרָקְתוֹ,
כֵּל וְכִשְׁל עַל הַמְשִׁעוֹל.”
וּבְשִׁחֹק פָּעְרוּ פִיהֶם,
וְהִיעֵר נִמְלֵא שְׁחָקָם.

לִפְנֵי שָׁנַיִם רַבּוֹת, רַבּוֹת,
וְהָאֱלֹהִים וְהַשָּׁמַיִם
יֹתֵר קְרוֹכִים אֵל הָאָדָם,
וּבְצִפּוֹן הָאָרֶץ הָיָה
גְבוּר צִיד וְעֶשֶׂר בְּנוֹתָיו
רַעֲנָנוֹת וַיִּפּוֹת-הַתָּאֵר,
זְכוּפוֹת-גְּזֵרָה, כְּעֵנֶף-יַעֲבוֹת.
אֵךְ הַקְּטָנָה בֵּין הַבְּנוֹת
אֵינִי, הִיא הַמְּחַרְיֶשֶׁה,
הָעֲצוּבָה, וְהַחֹלְמָת,
עֲלֹתָה בְּיָפִיָּה עַל כְּלָנָה.

„וְתַהֲיִינָה הָעֲלָמוֹת
לְאִנָּשִׁים, אִנָּשֵׁי-חֵיל;
אֵךְ הַקְּטָנָה, אֵינִי—הִיא,
הִיא לֹא שְׁעָתָה אֵל הַנְּעָרִים,
בְּזָה בְּלִבָּהּ מֵאַהֲבִיָּה
הַבַּחֲוָרִים יִפְיֶה-הַתָּאֵר,
וְתַנְשֵׂא לְאוֹסְסָאוּ.
וְאוֹסְסָאוּ זָקֵן עֵנִי
וְרַב־הַכֶּתֶם, יַעַן זָקֵן,
כְּפוּרְהַקוּמָה וּמְשִׁתָּעַל,
כְּאֶשֶׁר יַעֲשֶׂה הַסְּנָאִי.

„אֵךְ מֵהַיָּפָה בּוֹ הַרוּחַ,
יָפָה רוּחוֹ שֶׁל אוֹסְסָאוּ,
אֶשֶׁר כָּאֵה מִן הַכּוֹכֵב,
כּוֹכֵב עֲרָב, כּוֹכֵב-נָשִׁים,
כּוֹכֵב תְּאֻנָּה וְנַעֲנוּעִים.
וְאִשׁ הַכּוֹכֵב בְּלִבָּב בְּנוֹ זֶה,
וַיִּפּוֹתוֹ בְּרוּחַ בְּנוֹ זֶה,
תַּעֲלָמוֹתָיו בְּהִנְיָתוֹ,
וּבְשִׁיחָתוֹ כָּל הַדְּרָיו.

עדי בואם עד האהל,
 בו המשטה והכרה.
 והאהל קדוש היה
 להפוכב, כוכב ערב,
 כוכב רך, הוא כוכב נשים.
 „מלא חלמות וחיונות,
 ישב שם אוססאו מחריש,
 סביבו חדוה, סביבו אשר,
 אך אוססאו מחריש נדהם,
 גם לא טעם מן הכרה,
 גם לא שעה אל השמחה.
 באובד עצות, ישב משמים
 ומתבונן בפני אשתו,
 ובשמי-שמים עליו.

„ואחר בא קול דממה רכה,
 בקול מתלחשים במרחקים,
 בקול הבא מאפסי מרחב,
 קול מצלצל, רך ונעים,
 קול האומר: „הוי אוססאו!
 בני אוססאו, בן לי יקור!
 ראה, כי פתחו אזיקוד,
 זקן-קסמים, בכלי-כשפים,
 גם אפרוד כחות רעים;
 בא אלי, עלה, אוססאו!

„טעם מציד הכרה ואכלה,
 ברכה בו וכחות-בלא,
 ונהפכת והיית
 רוח חיה וגוף מפשט,
 וקדרותיכם וסריכם,
 לא עוד יהיו עץ מער.

„ובכרה, בו הלכו,
 אלון זקן עקור סער,
 גוע אלון עתיק, אדיר,
 ויבסוהו ויקברוהו
 עלים נובלים ואזוב אמן.
 והאלון רך, נבוב,
 ובראות אוססאו אותו;
 נתן קולו, קול חרדות,
 ויתפרץ אל חללו;
 ובקצהו זה בא זקן,
 כפוף, קמוט, שב ומכער,
 ומזה כבר יצא עלם,
 חסן, זקוף, ויפה-תאר.

„ככה שנו בני אוססאו,
 ככה שב וייה ויפרה;
 אך אהה לך, בני אוססאו!
 ואוי לאויני הנאמנה,
 כי פניה שנו, קמטו,
 ותהי אשה זקנה, בלה;
 על משענתה עשתה דרקה
 זקנה, קמוטה ומכערה;
 ואחיותיה ובעליהן
 שחקו עלה משפתיה.

„ויריעו לעמתם
 בנות-הקול בדמי-היער.
 אך אוססאו לא עזבה,
 פגר פעמיו וארה אתה,
 חבק לידה, יד שזופה,
 קמוטה, בעלה נובל באלון.
 קרא לה: יונתי נאוה!

ונגנו, נגנו של רעפי לבנה,
מבהיק בכנפי פרפר מזוהר,
„ואוססאו באשר הביט,

ראה תשע האהיות
עם בעליהן, והנה שנו,
ותהיינה לצפרים,
המבריקות בשלל-צבע;
ומקצתן קוראים ולבנים,
ומקצתן קיכלים וסיסים;
ותרקדנה, ותשרנה,
ותרנה, ותצפצפנה,
ותיטבנה נוצותיהן,
ותזהרנה ברקמות נוצה,
ותפרשנה ונבותיהן.

„אך הקטנה איני, היא
לא נהפכה לאחרת.
בפופה, קמוטה ומכערת
היא יושבת ומחרישה,
ונבטת באחיותיה,
ואוססאו נשא עיניו
השמים, נשא קולו,
באשר עשה בקר ביער
על הגוע על העתיק.

„וישובו לה נעוריה,
ויפיה הנה לה בקדם,
ובגדיה, בלויי-סחכות,
היו בגדי חלד-סנאים,
ומשענתה נוצת-בסף,
ניצת-בסף המברקת.

„וירעדי שנית מוסדי

אנניכם יהיו ומפום,
וקדרותיכם בסף טהור,
ונגה למו ויפעה למו,
וזהר למו באש בוערה.

„ולא תוספנה נשים לשאת
על עבודה על צוארן,
כי תהיינה הן צפרים,
ויהי יפין כאור פוכבים,
כיפי זהר השמים,
כיפי עבים, עבי-ערכי,
ואשר ישמע אז אוססאו
שיה, לחש ואמרים,
שמע כל הקהל--שירה,
צפצוף צפור במרחקים,
שיר עפרוני במרחקים,
רנת דרור-הליל ושירו,
המריע בחרש-מצל.

„פתאם רעד כל האהל,
ועמודיו התרופפו,
וינשא מעלה-דמעלה,
לאטו נשא השמים
מן הצל, צל ראשי עצים,
אל האור, אור הפוכבים,
שט ויעבור ראשי עצים,
והתמהו! כל בלי עין בו
הפך הנה עין-ארנמן,
והתמהו! כל סיר חרש
הפך הנה סיר הבסף,
והיתדות, יתדות אהל,
היו שבטי בסף מבהיק;

„שור האור הלז הקטן
 בערפל משמאלנו,
 כוכב קטן מכריק, מזהיר,
 שם באהל יונה בשף,
 קוסם גאדר, רוח רעה,
 והוא גם שנה את פניך,
 ראה והזהר, ולא תהיינה
 כף לרעה קרני אורו,
 כי בקרניו עוז וכשפים,
 כם יחש, יקסם קסם,
 ובדהו הם בהצים.

„ימים רבים ישב שאנן
 את אביהו שם אוסקאו,
 על הכוכב, כוכב ערב,
 ימים רבים שרו תלויים
 האחיות ובעליהן
 על הפתח בכלוב בספס;
 ויגלד בן לאוסקאו,
 ויגלד לאיני בן,
 פניו יפות, כפני אמו,
 לבו גאדר, בלבב אביו.

„והנער נער, גדל,
 ולשעשעהו עשה אביו
 חצים קטנים וקשת קטנה,
 ואת הכלוב הגדול פתח,
 ואת דודותיו שלח חפשי,
 גם את דודיו אתן שחרר,
 להיות ציד לו לנער.

„ותעושינה, ותנפנפה
 הצפרים סביב-סביב,

זה אהלם, וינשא
 בערפל ובענן,
 ובגהות השמים:
 ועל הכוכב, כוכב ערב,
 עמד, ברדת פתי שלג,
 על פני פתי שלג, וכאשר
 יפול עלה במי הנחר,
 ואבק ברקנים במים.

„ואבי אוסקאו יצא,
 באמרי-מתק בא לקראתם,
 עוטרם לו תלתלי כסף,
 ועניו אורות ועניו רבות,
 אחר אמר: „בני אוסקאו!
 שים הכלוב לו מזות כסף,
 שים את כלוב העוף, הכאת,
 עם העופות המכריקות
 על הפתח תתלה אותו.

„ואת הכלוב שם על הפתח,
 ויבאו אל האהל.

ואוסקאו יחד לקראת
 דבר אביהו: „בני אוסקאו!
 מעי המו לך, ואשיב
 געורך לך, גם יפוך,
 והאחיות ובעליהן
 פניהם פני צפרים עתה,
 יען לעגם לך, — ויראו
 אף פגיה וקנו, קמטו;
 ולא ראו ללבך רגש,
 ולעלומיך לא ימותו,
 איני רק היא הכירה
 לך זה ומאהבה.

אהל לו יתדות קספ, וְהִגַּג לֹא דְמוּת כְּנָפִים,
כְּנָפֵי פִרְפֵר הַמְזוּהִירוֹת,
נִשָּׂא הוּא עַל כְּנָפֵי רוּחַ
יֹרֵד לְאֶמֶן עַל הָאִיִּים;
אֵתוּ יֵרֵד גַּם אוֹסְסָאוּ
וְאוֹיְבֵי גַם הֵיא יֵרְדָה.

»וְתִהְיֶינָה פְּנֵי הַצִּפּוֹר

לְפָנֵי אָדָם כְּבָרָאשׁוּנָה;
אֵךְ קוֹמְתָן—הֵיא לֹא שָׁבָה.

וְתִהְיֶינָה הַצִּפְּרִים
קַטְנוֹת קוֹמָה וְנִנְסִים,
כְּמַדְרִים עִם פּוֹקֵדוֹשֵׁי,
וּבְקִיץ בְּלִילוֹת־נֶעֱם,
וְכוֹכֵב עָרֵב מִבְּהִיק, מְבַרִיק,
יָד אֵל יָד בְּמַחֲלוֹת וְצֵאוּ
עַל הָאֵי, עַל שְׁפֵת־הָאֵבֶן,
עַל הַחֹרֶף, יִשְׁחֹל בְּסָחוּ.

»אֵף אֶהְלֵם, אֶהֱלֵ אִוְרוֹת.

נִרְאָה תְּמִיד בְּאַפְלָה
בְּעָרְבֵי קוֹץ־לִילוֹת נֶעֱם,
וּבַהֲיוֹת הַדְּיָג יוֹשֵׁב
עַל הַפֶּתַח, יֵשׁ שִׁישְׁמֵעַ
קוֹל הַגִּיל, וּבְאוֹר הַכוֹכֵב
יִרְאֵם יוֹצְאִים בְּמַחֲלוֹ-מִשְׁחָקִים».

וּכְכִלּוֹתוֹ דְּכָרְיוֹ הַבֵּיט
יְגוּ בְּפָנֵי הַגְּאֻסִּים.

וְתִמְלֹאנָה אֶת הַכוֹכֵב
שִׁירוֹת־גִּיל, מִנְּגִינּוֹת חֶפְשׁ;
וְתִמְלֹאנָה אֶת הַכוֹכֵב
שְׁלַל כָּל צִבְעֵי, שְׁלַל נּוֹצִיָתָן.
אִז הַבֵּן הַקָּטָן יֵרְדֵךְ
קִשְׁתוֹ אַף הֵן הַרְת־מִנּוֹת
כּוֹנֵן, שְׁלַח בְּצִפְּרִים.
וְהַחֵץ בָּא בְּצִפּוֹר־רִקְמָה,
פְּלַח כְּבֻדָּה, שְׂדוּדָה נְפִלָה.

»וְהִנֵּה פְּלֹא נִגַד עֵינָיו!

תַּחַת צִפּוֹר עֵינָיו רָאוּ
עֲלֵמָה נְאוּה וּפִתְת־תְּאוֹר,
וּמִשְׁעֵגַת חֵץ־הַמִּנּוֹת.
וּבִנְגַע דָּם הָעֲלֵמָה
אֶת הַכוֹכֵב, אֶת הַקְּדוֹשׁ,
וַיִּנְתְּקוּ מוֹסְרוֹת קָסֵם,
וְהִנְעֵר הַרְגִּישׁ פֶּתְאֵם
וְהֵנוּ יֹרֵד מִטָּה אֶרְצָה,
הַרְדֵךְ מְרַחְבֵי עוֹלָמִים,
הַרְדֵךְ עֵבִים וְעֵרְפֵל,
וַיְדִי פְּלֹא בּוֹ תִּאֲהַוְנָה,
וַיְרַגְּלוּ עֲמָדוֹ עַל אִי יְרוֹק,
וּמִכִּסְהוֹ דִּשְׂא רַעֲנָן.

»אֶחָרְיוֹ רָאָה הַצִּפְּרִים,

הַצִּפְּרִים הַמְּבַרִיקוֹת,
וְהֵן נִשְׂאוֹת, יוֹרְדוֹת מִטָּה,
כְּעֵלֵי עֵץ בִּימִית הַבְּצִיר,
וְאַחַר יֵרֵד גַּם הָאֶהֱלֵ

עלי תלה עדי ומפום
צה משלג, כערבון.
הוי בחיר נפשי, הוי אלגו נקיין!

«אחריו אלף, לחש באוני,
אוי לי! לארץ-אבותי,
אחריו אלף, לחש באוני.
הוי בחיר נפשי, הוי אלגו נקיין!

«רחוקה מאד, מאד רחוקה,
אז עניתי לו, הארץ;
רחוקה מאד ארץ-אבותי,
הוי בחיר נפשי, הוי אלגו נקיין!

«עת הפניתי ראשי לראות
בפני דודי, יום נפרדנו,
עיניו עוד אלי הישרה,
הוי בחיר נפשי, הוי אלגו נקיין!

«אל העץ הוא נשען עמד,
אל העץ הנעקר נשען,
אל העץ השח המימה,
הוי בחיר נפשי, הוי אלגו נקיין!

«פי אשיחה בכחיר-לבי,
אוי לי! פי אף בו אהגה,
לבי יהגה בו, באהובי,
הוי בחיר נפשי, הוי אלגו נקיין!

בכה ארש הזאתה
את הנאה מיגה.

בפני שומעי האגדה
ובנאוונו ענה בכה:
«ישנם אנשירות בננו,
אנשירות וגם ידעתים,
ובני-עמם לא יפירום,
והם לשחוק ופניהם בזוים,
לולא שכתו את הקורות
את אוסקאו עשה היטיבו».

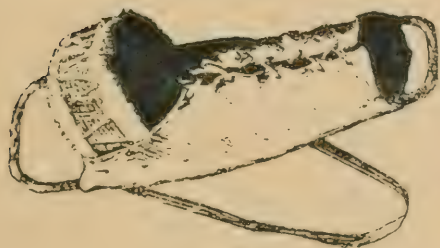
כל הבאים אל המשתה
האזינו לאשר ספר,
האזינו שבעיר-רצון,
נישחקו, ויריעו,
ניתלחשו ויאמרו:
«אם לא זה הוא איש-הרות,
נאנחנו קהל הדודים?»

וטישיב-אבוס ישיר שנית
שירת אהבה ונענועים,
ויהי שירו רך ונעים,
מלא תונה ונעצבת,
שירת עלמה, בהשתפף
נפשה בחיק אלוף-נעוריה,
הוא אהובה, הוא אלגו נקיין!

«בי אשיח במחמד לבי,
אוי לי! פי אף בו אהגה,
לבי יהגה בו, באהובי,
הוי בחיר נפשי, הוי אלגו נקיין!
«אוי לי! עת אני עובתו».

וככלותם--וישובו
 כל הקרואים איש לאהלו:
 ויותר הנאותה
 הוא המאשר בכני-אדם
 עם הליל ועם מינהה.

בקה שמחו את הקרואים
 במחולותיו פורפיק-קוים,
 בשירי אהבה משיב-אבום,
 ובספורי-בדיו יגו.
 אלה דברי גיל המשתה.

בְּרַכְתֵּי הַשָּׂדֶה.

שְׂדֵמוֹת־אֶרֶץ בִּיפִי הוֹדוּ,
 נָעוּ עָלָיו הַיְרֻקְרָקוּם,
 זָהָב תִּלְמָלָיו אוֹרִים רַפִּים,
 מִעֲשִׂירִים אֶת הַכֶּבֶד,
 וּבַהֲגִיעַ תּוֹר הָאָבִיב
 וְרָעוּ נָשִׁים אֶת הַשְּׂדוֹת,
 הִנֵּה קָבְרוּ אֶת מוֹנֵד מִן,
 וּבַהֲגִיעַ תּוֹר הָאָסִיף
 הִנֵּה קָטְפוּ אֶת הַמְּלִילוֹת,
 אֲשֶׁר בְּשָׁלוֹ, אֲשֶׁר גָּמְלוּ,
 כַּאֲשֶׁר הוֹרָה הַיְאֻנְתָּה.
 וּבַהֲיוֹת הָאֶרֶץ אָבִיב,
 אָמַר הַיְאֻנְתָּה לְאִשְׁתּוֹ
 מִיְגַהֵס— „מִיכַל־שׁוֹחֵק”:
 „בְּרָכִי אֶת הַלְּיָלָה שְׂדוֹתַי,
 מִעֲנַל־קֶסֶמִים הַתְּוִי סְבִיבָם,
 לְהַצִּילָם מִבְּלִיּוֹן,
 מִשְׁזַרְעֵשׁ, מִשְׁזַרְתוֹלָעִים.
 וּבַלִּיל עַת הֵם מִסְבִּיב,
 וּבַלִּיל עַת סְבִיב חֶשֶׁד,

רָנִי שִׁירַת הַיְאֻנְתָּה,
 יָמִים טוֹבִים, יָמִי אֲשֶׁר,
 יָמִים טוֹבִים לְאוֹנֵי בָּוִים
 בִּיפִי־נוֹף, בְּנֵאוֹת־הַשְּׁלוֹם!
 רָנִי מִסְתְּרֵי הַמִּוֹנֵד מִן,
 רָנִי בְּרַכְתֵּי־שְׂדֵמוֹת־דָּגָן!
 כִּי לֹא נִרְאָה גְרוֹן־דָּמִים,
 כִּי לֹא נִרְאָה בִּילֶף־קְרָבוֹת,
 כִּי לֹא נִרְאוּ כְּלֵי־מִלְחָמָה,
 וַיִּשְׂכַּח עֲנוֹת־גְּבוּרָה,
 נָחָה שְׂקֵטָה כָּל הָאָרֶץ,
 וּבְאִין מַכְלִים בָּא הַצִּיד,
 כָּכָל הָאָרֶץ לִבְנוֹת דוֹגֵית,
 לְשִׁלֵּךְ חֶפֶה בְּאֲנָמִים,
 לְצוּד צִידוֹ רָאם וּבְכָר;
 וּבְאִין מַכְלִים בַּעֲבוּדָתָן
 עָשׂוּ נָשִׁים דָּבֵשׁ מִקְנֵה,
 אָסְפוּ אֶרְוֶבֶר בְּאָחוּ,
 עָשׂוּ בַעֲרוֹת צְבִי וּבְכָר,
 סְבִיב הַכֶּבֶד הַשְּׂאֲנָן גָּאוּ

ובהשמיע ונגיסה
 שירת עצבו בין השיחים,
 ונגפויין שרהשנה
 סגר אחריו דלתיאהל, —
 תקום חרש מינהם
 ממשתה ותתערה,
 והליל צלה וסתרה.
 מבלי חת, מבלי הכלם
 עשתה דרפה סביב השדות,
 ועקבותיה התוו מעגל,
 מעגל-קסמים, סביב השדות.

ולא הנה איש, וזלתי
 עין הליל רואה יפנה;
 ולא הנה איש, וזלתי
 נוגיסה מאזין לבה,
 את קול לבה בדפקו לאטו.
 גסקיבו האפל הליט
 במעטהו מערומיה,
 כל תראינה עיני זרים,
 כל יתפאר איש: "ראיתיה!"

ובבקר השכם אסף
 קנגי, הוא שרהעורבים,
 כל סיעתו, כל השודדים:
 עורבים, קראים, קיכלים וסיסים,
 נותני קולם בין העצים.

ובהמון עלו, פשטו
 על כל שדמות היאותה,
 ועל הקבר, בו מונד מין,
 ויריעו: "נקום נעלה
 את מונד מין מן הקבר!"

עת נפויין שרהשנה
 יסגר דלתי האהלים,
 כל תראי לעין רואים,
 כל תשמעך און זרים,
 קומי לאטך ממשתך
 ובגדיך לך הסירי,
 ושדיתנובה, שדמות-דגן,
 סבי בלן והקיפוי;
 ומכסוך תלתליך,
 השכת-ליל למערומיה.

"בכה תברך שדמת-זרע.
 ועקבותיך מעגל-קסמים
 ולא תעברנו התולעה,
 גם קוונגיש, הוא החרגל,
 גם השקמית—סוביקשי,
 גם הצלצל—פפוקינה,
 גם התולע בעורי-הדבים
 נימוקונה—תולע עצום,
 מלך על כל התולעים".

רעבים ישבו על העצים
 סיעות עורבים ולהקות קראים,
 קנגי, הוא שר העורבים,
 וכל סיעתו, שודדים שחורים,
 נילעגו להאיותה.

ומרגום ומשחקם
 רעד כל העץ בשדה:
 "הנה בעל-התחבלות,
 הנה הנו איש-המזמות!"

ובפרש הליל בנפיו
 ונקדו קר וזער,

כָּל עֲרֻמְתָּן וְכָל תְּרֻמֵי־תָן,
וְלֹא רָאוּ בִּי מִתְנַבֵּל
הַיְאוּתָהּ לְהַמִּיתָן;
וְתַפְלֵנָה אֵל פֶּחַ יְקוּשׁ,
בְּרֶשֶׁת טָמֵן גְּאֻחוֹ.

וַיּוֹפֵיעַ בַּחֲרוֹן-אָפוֹ
הַיְאוּתָהּ מִמֵּאֲרָבוֹ,
אִזְ נִמוּגוֹ וַיִּתְחַדְדוּ
הַגְּבוּרִים בְּצַפְרִים,
כִּי לֹא חָמַל וַיִּבְמֹו
לְעִשְׂרוֹת וְלְאֱלָפִים,
וּפְגַרֵיהֶם שָׁחַט, פָּשַׁט
עַל כְּלוֹנֵסְאוֹת לְתַפְלָצָה,
לְהִיּוֹת אוֹת כִּי נָקַם בָּמוֹ,
לְהִיּוֹת אוֹת לְבְנֵי-הַמְּרִי.

אֲךָ אֵת קַנְיֵי לֹא הִמִּית,
קַנְיֵי הַמִּפְקָד צָבָאִם,
אֲךָ אֵת מִלְכָּם—עָלְיוֹ חָמַל,
לְהִיּוֹת בְּדַת-עֲרֵבּוֹת לְעַמּוֹ.¹
וַיְבִיאֵהוּ אֵל אֲהֵלוֹ,
וּבְחָבֵל עֵץ הוֹסִפּוֹן,
הוּא הַחֲבֵל „פְּתִיל לְשִׁבּוּיִם”¹,
אֶסְרָהוּ אֵל שִׂיא נְגוֹ.

”קַנְיֵי!—לוֹ עָנָה וְאָמַר—
נֵעַן זֹאת הַיּוֹתֵד מְעוֹרֵר
אֵת הַשָּׂד וְהַמַּעֲשִׂקוֹת,
וְהַמִּפְקָד לְבְנֵי-הַמְּרִי—

לְמִרוֹת מַעְגַל הַקְּסָמִים,
הַתּוֹו רְגְלֵי מִיגְהֵה,
לְמִרוֹת כָּל מַצְעָדֵי-קָדֵשׁ,
לְמִרוֹת עֵקְבוֹת „מִיכֵל-שׁוֹחֵק”.

אֲךָ הַנִּבְכוֹן הַיְאוּתָהּ
הַבֵּין שִׁיחָם וְהַגִּיגָם,
שָׁמַע לְעַנְסָם לְעִצָּתוֹ,
וְאֵת קוֹל שִׁחְקָם עַל הָעֵצִים.
”קוֹ!— בְּנַפְשׁוֹ אָמַר—רַעִי,
קַנְיֵי, שָׂר כָּל הָעוֹרְבִים,
לָךְ וּלְכָל עֲצַרְת עוֹרְבֵי
אֲסִיף לְקַחֵי וְלֹא יִשְׁכַּח”.

וּבְכַקְרֵ-הַשָּׂבָם יָקוּם
וּבְשִׂדְמוֹת טָמֵן פְּחִים
לְעֲצַרְת בְּנֵי-הָעוֹרֵב,
וּבַחֲרֻשָׁה אָרַב לְמוֹ
לְרֵאוֹת מוֹעֵד צֵאת הָעוֹרְבִים,
צֵאת הַקִּיכָלִים וְהַקְּרָאִים.

וְתַכְאֲנָה הַצַּפְרִים,
וְתַכְאֲנָה בְּהַמוֹלָה,
בְּקוֹלֵי-קִלּוֹת וּבְצַנּוּחוֹת,
וּבְנִפְיָהֶן מְאֹד מְשִׁיקוֹת,
וְתַפְשִׁטְנָה עַל הַשָּׂדָה,
וְתַנְשִׁנָה אֵל הַמִּלְאָכָה,
וְתַכְרִסְמָנָה בְּחַרְטֻמֵיהֶן,
וְתַתּוֹרְנָה אַחֲרֵי אֲרוֹן.
אֲךָ לֹא עָמְדָה כָּל הַכְּמָתָן,

¹ (החבלים עשויים מעץ הוספון, בראשונה יבשלו אותם; אחר ישימו אותם במים קרים. בקרב נושא אותם אתו המפקד, ואם צלח בידו איש חיל לקחת בשביה אחד האויבים, היה מביאו אליו והוא אסרוהו וערכו בעדו. Tanner. Narrative of Captivity and

לא אִמִּיתָהּ, וְהִיָּתָה
בְּיַד עַרְבּוֹת לִי לְעַמָּה,
וְלֹא יָשׁוּב עוֹד לְכַסְלָהּ.”

וַיִּשְׁאֶר עַל שִׂיאֵי־גִגּוֹ
סָר, וַיִּזְעַר וּמָתַע עֲבָר,
בְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, שָׁמֵשׁ בְּקָר,
מִדַּ צְוֹרַח בְּחַמְת־רוּחוֹ,
מִשִּׁיק בְּנִפְיֵי הָאֲרָבוֹת;
שָׂא הַהָאֲמִץ לְקָרָא דְרוּר לוֹ,
שָׂא גַם קָרָא לְעַמּוֹ לְעֹרָה.

חֲלַף בּוֹיֵן, וַיִּשְׁוֹנְדוּי
יֶאֱנָה בְּאֵשׁ תְּשׁוּקָתוֹ,
וּמִדְּבַת־תִּימָן שָׁלַח
נְשִׁיקוֹת־אֵשׁ וְנְשִׁיקוֹת־עֵדֶן,
וְהָאֲרוֹז גָּדַל, בְּשָׁל,
וַיּוֹכִיעַ בְּכָל הַדְּרוֹ,
עוֹמָה עֲדִיו, כְּהֵם וַיִּרוּק,
עוֹמָה עָלִים וְאֲשַׁכְּלוֹת,
וְחֲרָצְנוֹ בְּבָר מִבְּהִיקִים,
מְלֵאִים עָסִים, וְנִבְטִים
מַחְתוּלֵי זָנִים יִבְשׁוּ.

וְאֵל בְּלָתָהּ מִיַּגְהֵה
אֲמָרָה אִזְנוֹ קוֹמִים וְקָנָה:
”תוֹר הָאֲסִיף בְּבָר הַגִּיעַ,
אֲרוּבָר אֲסַפְנוּ בְּיָתָה,
עַת הָאֲסַף תִּרְוֹן־תוֹרְמִית
בָּאָה, נִצָּא נָא הַשְּׂדֵה
וְנִתְחַבְּמָה אֵל מוֹנְד־מִיָּן,
נִירֵשׁ עָלוֹ וְאֲשַׁכְּלוֹתָיו
לְבוֹשׁ הַבְּתָמִים וְהַיִּבְרָקִים.”

וּתְחַפְּזוּ מִיַּגְהֵה
וּבְדִי־גִיל מִהֲרָה לְצֹאת
אֶת הָאֵהָל עִם נוֹקוֹמִים;
וּתְקַרְאָנָה לְכָל הַנְּשִׁים,
לְבַחֲוֹרִים וְלְעַלְמוֹת
לְצֹאת אֵל הַשְּׂדֵה אֲתָן,
לְעוֹזֹר לָמוּ בְּעִבּוֹדָה.

עַל תְּכָר בְּצֹל עֲצֵי־אֲרוֹן,
עֲצֵי־אֲרוֹן נוֹתְנִים רֵיחַ,
שֵׁם נִקְהָלוּ הַגְּבוּרִים
וְהַזְּקֵנִים מִעֲלִים עֶשֶׂן;
וַיַּחְרִישׁוּ וַיִּתְעַנְּנוּ
עַל עֲמַל הָעַם בְּשְׂדֵה,
עַל עִבּוֹדַת בְּנֵי־הַנְּעוּרִים;
וַיִּתְעַנְּנוּ עַל רִנְתָם,
עַל קוֹל שַׁחֲקָם, שְׂאוֹן דְּבַר־יָהּ,
כִּי רִנְתָם—רִנְת־קִיבָלִים,
שְׂאוֹן דְּבַר־יָהּ—פְּטָפוֹט קְרָאִים
וְקוֹל שַׁחֲקָם—שְׁחוֹק הַסִּיסִים.

וְנִשְׂרָה יָפָה כִּי הִצְלִיחָה
לְמַצָּא מְלִילָה בְּשָׁלָה, אֲדָמָה,
מְלִילָה אֲדָמָה בְּאֲרָנְמָן—
אִזְנוֹ יִרְיעוּ בְּלָם יַחְדוֹ:
”נוֹשְׁקָה! בְּרוּכָה אַתְּ, הַשְּׂנָה
תְּהִי לְאִישׁ, אִישׁ גְּבוּר הָיִל!”
”אוֹג—בֵּן!”—יַעֲנוּ גַם הַזְּקֵנִים
מִמּוֹשָׁבָם בְּצֹל אֲרָנִים.

וְכִי מָצָא אִישׁ בְּשְׂדֵה
מְלִילָה גְּבֻלָה, עָבְשָׁה כָּלָה,
מְלִילָה בְּפוּפָה וְרַעַת־מְרָאָה—

ומשיא הנג אז נתן
 קנגי העורב קולו,
 מר צורה בהמת-רוחו;
 ומראשי כל העצים:
 ענו לו העורבים ברעם.
 "אוג!" אז יענו גם הזקנים
 ממושכם בצל העצים.

ויחוגו באיש זקן,
 אשר דליו לו שוקים,
 וילעגו לו ויענו:
 "וגמין! הוי שודר-לילה,
 ננב נמצא בשדיר-תרומה!"
 ויבקעו נאות השדה
 לקול העם בגיל וברעו,

XIV.

בְּתֵב־הַתְּמוּנָת.

אבותינו הם ידענו.
מי הגוי ומי השבט
לו התחשו, עליו גאונם
הלדב, או אם לנשר,
או לבקר—נעלם מנו,
אבותינו הם ידענו!"

"פה אל-פה עם אה נדברנו,
וכי ירחק איך נוליקה
את הקול אל אפסי-ארץ?
וכי דבר לאט לנו,
ידע גם איש-הבינים;
וכיכלתו לשנותו
ולגלותו באזני זרים."

בכה הגה היאותה
בחרש-מצל פי ינוע,
ומחשבותיו, כל הגינו
טובת שבטו, אשר עמו.
ומכיסו הוציא ששר,
חריצי-ששר, שלל כל צבע
ועל פני קלפה, קלפת לבנה,

ואלה דברי היאותה:
"אין לך דבר קום לעולם!
וברכות הנמים ישפה
גם הנקון שיחות-קדם,
את מעללי הנבורים,
ועלילות גבור-ציד,
הקמת-מי דים ותבונתם,
תורת וביין נבוניי-לחש,
ארף חלמות וחזיונות
דשום קי דים—בני-הנביאים."

"אנשי-שם גאספים ונשכחו,
הכמי-לב דבריהם אמת
און שמעה תהי קבורתם,
והדור הבא אחרינו,
אשר סתרו חיק העתיד,
ערפלי-ימים, ימים באים,
הישמעם, הידעם?"

"הן על מצבות אבותינו
אין כל תמונה, כל אות און.
מי בקבר—נעלם מנו,

דמות החיים—מעגל לבן,
מעגל שחור—דמות המנה.
ועליהם תבנית שמש,
הירח והכוכבים,
אדם, הנה, דג ורמש,
עז, הר, אגם ונהרות.

ולארץ אות—קו שחור,
קשת לבן—השמים,
ואם המרחב צח בינתים
אות כי אור היום, ואם לילה—
ומלאוהו בוכביינגה;

ואם לשמאל הקשת נקדה
אית לבקרה, וכי תימין—
אות לערב, ובהיותה
על מרום שיאו—צהרים.
קנים רצועים כעין הגלים—
אות למטר וליזם סגריר.

חמק אתות, רשם תמונות,
תוידרזים, תמונות-פלא.
תמינה-תמונה ופתרונה,
צלם-דמות הגיון היו.

גִּיטְשֵׁי־מַיטָה הַנְּאָדָר,
אל-החיים—לו דמות ביצה,
דמות קרנים לכנפותיה,
לארבע רוחות השמים.
זהו הסמל—זה פתרנו:
"כל העולם מלא כבוד-אל".

גִּיטְשֵׁי־מַיטָה הַנְּאָדָר,
שר הרוחות והשדים,
דמות תבניתו—נחש גדול,
מראה תנין נאדר דמותו,
לאמר: "ערים ומאד עצום
כחה של הסטרא-אחרא".

ועל עזר חנה תמונות רבות,
 סמל חיון לבם ושידם;
 שיר ושר ודמות תבניתו,
 סמל-פלאים, תויריום;
 תמונה-תמונה והגינה,
 סמל-סמל ופתרנו.

ג' ט' ש' י' מ' נ' י' ט' ה' ה' ב' ר' א'
 מלאים אורו השמים;
 פה הנחש, נחש-אדירים,
 עם כרב-לחם, כרב-לדמים,
 נושא עיני השמים;
 שמש-דום בנכה-שחקים,
 הירח מת בלקויו;
 יגטוף, נשר, שלף ואיה,
 קאת, צפור נכון-הלחש;
 ובני-אדם כרות-ראשם,
 המתהלכים בשמים;
 פגרים המטענים חצים,
 ויד-מות נוטפות דמים;
 קברים, אנשי-חיל גברו
 בשמים ובארץ.

אלה המה הציורים
 על פני קלפה ועל עור-חנה.
 שירי-קרבנות, שירי-ציד,
 שירי-רפאות, שירי-כשפים,
 סמל-סמל והגיגו,
 תמונה-תמונה ופתרונה.
 גם לא שקחו שירי-אהבה,
 העדינים משיר רפאות,
 העצומים משיר כשפים
 ואימים מקל מגור.

משעול נוטה אל האהל—
 אות למקדיש את הקרואים
 אל המשטה, אל הכרה;
 וכפים פרושות מעלה,
 ומנאלות נוטפות דמים—
 אות כליזן ומשטמה.

ובבלותו את מלאכתו,
 הראה הואתה לעמו
 את התמונות הנפלאות,
 ואת פתרוןן גלה למו.
 אחר אמר: „על קברינו
 תבנית, סמל וכל אות אין;
 וחקותם על הקברים
 איש-איש סמל בית-אבותיו,
 איש-ואיש אות חותם-שכטו,
 למען ידע גם דור יבא,
 למען יכיר למי הקברים“.

ויקומו ויחקו
 על כל קבר ומצבה
 איש-איש תבנית חותם-שכטו,
 איש-איש סמל בית-אבותיו.
 תבנית צבי ודמות הבקר,
 תבנית צב, ודב ושלף;
 דמות ותמונה אף הפוכות,
 להיות אות כי מת הנקר.
 כי אבי השבט נפטר,
 ומנוחתו עפר ואפר.

בני הנביאים—דשוסקידים,
 האשפים, הובינים
 והפידים, הם הרופאים
 התוו על פני קלפות עצים,

נערה שלמה ופתתאר.
 זה פֶּרֶשֶׁת דְּבַר הַסֵּמֶל:
 "ואם רחוקת עד קצויתבל,
 ואם עד אייִם תנועי,
 באיני אהבתי
 כה רחוקת, ואם חפצתי
 חיש אמשכך אל לבתי."
 אחר תבנית שלמה נמה
 ואהובה לוחש באונה:
 "ואם רחוקת ממני אהבתי,
 ותניעי אפסי־ארץ,
 קרן־שנת ונאות־ההדממה,
 קול האהבה בא אחרוך."
 ולדמות האחרון תבנית
 לב ומעגל יקיפהו,
 והמעגל—מעגל־קסמים.
 היא התמונה וזה פתרונה:
 "לבך ערום נגדה עיני,
 אל הלב הלז אשיחה."
 ככה הורה היאותה
 את העם וילמדו דעת
 את כל מסתרי כתב־התמונות,
 וחרשת הצוירים
 על הקלפה קלפת לבנה,
 על העור הצח, עור צבאים,
 על כל מצבות חצר־המנות.

מגור־קרב וחתת־ציד.
 ככה צירו שיר האהבה,
 סמל, תמונה ופתרונם:
 לראשונה צלם אדם,
 פניו משוחים בארגמן;
 הוא האהב, הוא המשורר,
 ופתרונו: "צבע פני
 יעלני על בני־גילי."
 אחר—תבנית צלם אדם
 מכה בתך ואמר שירה,
 ופתרונה: "האיני
 שירי, קולי בא עדיף!"
 ועוד הפעם האדמוני,
 יושב תחת קורת אהל.
 הוא הסמל וזה פתרונו:
 "הנני בא ולימינד אשב,
 יען קשורה נפשי בנפשך."
 אחר איש ואשה עומדים,
 אף ידיהם חברו יחדו
 עד אין לראות אם ידיים,
 או יד אחת יש לשניים.
 הוא הסמל וזה פתרונו:
 "ללבכתך אני ראה,
 ולחייך אדמו בשתי."
 ואחר אי באי בתוך

XV.

קינת היאוֹתָהּ.

וְשִׁחֹק יֵלֵד, שְׁחֹק שְׂאֲנַנִּים,
לוֹ מְרַחֵף עַל שְׂפָתַיִם:
„אַל נָא תִירָא, אָחִי לִי יִקְרֵי!
כִּי לֹא יִגְעוּ בִּי לְרַעָה.”

וּבְהַיּוֹת הַסֶּתֶר בְּאַרְץ
תִּבְרִיךְ קְרַח בְּסֶה פְּלָגִים,
פְּתִי-שְׁלֵג נָעוּ, שָׂרְקוּ
בְּצִמְרַת אֵלּוֹן קוֹדֵר,
וְלֵאלוֹת מִרְאָה אֶהְלֵ,
וְהָאֲרֶץ נִאֲלָמָה—
וְטִשׁוּ בִּיאֲבוּם יִצְאָ לְצוּר,
אֶתוֹ לָקַח אֲוִנָהוּ,
וְלֹא זָכַר דְּבַרֵי רַעוּ.

אִז תִּכְרַתְנָה בְּרִית הַרוּחֹת
וְהַמְזִיקִים, כִּי יִרְאוּ
חֲכַמַת הַיְאוֹתָהּ וְרַעוּ
טִשׁוּ בִּיאֲבוּם וּפְעֻלָּמוּ,
פָּעַל אֲמַת וְרַדְפָם צֶדֶק;
וְתִאמְרֵנָה לְקִשּׁוֹר קֶשֶׁר,
וְיִתְנַבְּלוּ לְהַמִּיתָם.

וְהַיְאוֹתָהּ הָיוּ דְבַרְיוֹ
עִם רַעוּ טִשׁוּ בִּיאֲבוּם:
„אַל נָא, אָחִי תַעֲזֹבֵנִי,
כִּי הַרוּחֹת אוֹרְכוֹת לָנוּ!”
וְטִשׁוּ בִּיאֲבוּם יַעֲנֵנוּ,
וּבִתְלַתְלֵיו מְנַעֲנַעוּ.

„הוי, כי מת, כי מת, כי מת המשורר!
 מת ויעל נעים זמירנו,
 ויעזבנו לעולמים.
 רוחו שב אל אל-השירים,
 למנצח במנגינות.
 אויה, אחי, טשיביאבוס!
 ויניעו שרעפותם,
 ויניעו בפתוריהם,
 הארניים העצובים,
 ויאנהו ויתאבלו.

שב האביב, אך שוא הכו
 יערי-עד לטשיביאבוס.
 ויאנה סבישה,
 ויאנה סוף-הנחל.
 על העצים שר אויסה,
 שר אויסה—ירגו כחל:
 „טשיביאבוס, טשיביאבוס!
 הוי, כי מת נעים זמירנו!“

על האהל שר אפטישי,
 שר אפטישי—חכליל-גרון:
 „טשיביאבוס, טשיביאבוס!
 הוי, כי מת נעים זמירנו!“

וכיער במחשבים
 בא הקול, קול דרור-הליל,
 נוגה, הוגה, כל הלילה:
 „טשיביאבוס, טשיביאבוס!
 הוי, כי מת נעים זמירנו,
 הוי, כי הלך—ואיננו!“

כי לא ירא את הרוחות.

כחץ מקשת בא לפניו
 ורץ הצבי על פני הקרח,
 אך בשלג ובסער
 דלק אחריו טשיביאבוס
 על הקרח על האבוב,
 וכעים הציד שכה
 את רעהו ואת עצתו.

ובמים לו תארבנה
 כל הרוחות, כל הרעות;
 ותנפצנה את הקרח,
 ונרפוהו אל המים;
 ובתהום, בחול קברוהו.
 אנקטהי—אליל דקוטה,
 הוא גרפהו אל המצולה,
 מצולת מי הים הגדול.

ויגידו להיאנתה...
 ובהשבר לבו קרבו,
 נתן קול—וירגו רמים,
 ויילילו ואבי-ערב,
 ובגלגל יעננו
 קול הרעם: „ביס-ונה!“

אחר משה פניו שחורים,
 ובאדרתו עטה ראשו,
 ובאהלו ישב, בקבה,
 שבעה או שבעות אבל,
 קונן מרה ואת הקינה:

קראים לבנים התאספו!
 רעם ירעם—מגן ישעי,
 רוחות-פלא יעזרוני,
 ומלא רחב השמים
 אשמע קולם יקראוני.
 קומה, החלף בתי, אחי,
 קום הרפא, היאותה!"

—הי-או-ה!— הקהל ענה,
 —ני-ה-וי!— קהל הפשפים.

"כל הנחשים ממקרכי,
 האזינה כי אנידה,
 כי אניעה בעור התחמם!
 מנ-הטבלן—אכד נפש,
 בלבד אשלח בני-אשפתי.
 קומה, החלף בתי, אחי,
 קום הרפא, היאותה!"

—הי-או-ה!— הקהל ענה,
 —ני-ה-וי!— קהל הפשפים.

"הנני, הנני הנביא!
 ארים קולי ואחזו סער
 מוסדי אהל—וירעדו,
 כי יד פלי היתה פמו.
 ואם דרבתי—ונמוגו
 כל עמודי השמים,
 קומה, החלף בתי, אחי,
 שא נא קולך, היאותה!"

—הי-או-ה!— הקהל ענה,
 —ני-ה-וי!— קהל הפשפים.

ויבאו האשפים,
 בני-הנביאים והרופאים,
 לראות את שלום היאותה.
 אז גם יבנו אהל קדוש
 לרפא לו ולנחם אותו.
 ויסבו את האהל,
 הולכים דומם, הולכים לאטם,
 וכידיהם שקי-תרופה,
 ערות כפר וערות נמר;
 ובשקים סמיר-פאות,
 ובשקים עשבות-קסמים.

שמע היאותה בואם
 ומפר אנהותיו עמד,
 ומקרא את רעו עמד;
 מאום לא שאל, מאום לא ענה
 אך את ראשו אבל גלה,
 ומצבע האבלים
 רחץ פניו לאטו דומם,
 דומם לאטו בא כאהל.

וישקוהו סמיר-קסמים,
 משרת-סמים, מסך-פשמים,
 הכו בתפי הפשפים
 ויריעו במצלתיים,
 ובשיר את קולם נשאו,
 אחר, אחר ובמקהלה—
 והשירה שירת-פשפים:

"הנני, הנני, שא עיניך!
 הנני גשר קרבות אדיר;
 שמעו קראים והאזינו,

וּלְחַטִּימוֹ עֲצָמוֹ, עַד בִּי
 שָׁמַע אוֹתָם טְשִׁיבֵי אַבּוֹם
 תַּחַת מִי הַיָּם הַגָּדוֹל.
 מִן הַחֹל אִזְּ יֵצֵא לְאוֹיֵן
 אֶת הַשִּׁירִים וְאֶת הַנְּגִינּוֹת,
 עַד מְבֹא הָאֵהָל נִגַּשׁ,
 אֲדָּ לֹא יָכוֹל לְבֹא פְּנִימָה.
 וַיּוֹשִׁימוּ לוֹ גַּחְלֵת
 אִישׁ בְּעֵרַת בְּעַד הַדָּלֵת,
 וַיַּגְדִּלוּהוּ, וַיִּשְׂימוּהוּ
 עַלִּיזוֹן, שְׁלִיטָה עַל הַמַּתִּים,
 וַיִּצְוּהוּ לְהַעֲלוֹת נִרְוֹת
 לְכָל הַמַּתִּים בְּשֵׂאוֹל מְטָה,
 מְקוֹם מְקוֹם שֵׁם יְלִינוּ,
 בְּעִשׂוֹתָם דְּרָכָם בּוֹדֵד
 אֲלֵי תַחוּם מְלָכוֹת פְּנִימָה.

וּבְמַחְלוֹת הָאֲשָׁפִים
 הַקִּיפוּהוּ סְבִיב, סְבִיב,
 וַיִּנְעוּ בְּעֵרוֹת בְּשָׁפִים;
 וַיִּתְנַעַר הַיְּאוֹתָהּ,
 כְּאִישׁ הַנְּעוֹר מִחֲלֻמוֹתָיו,
 וּמִחֲלָתוֹ כָּרָה מְנוּ.
 כְּאֲשֶׁר יִפְנוּ הַעֲנָנִים
 מִשְׁמַיִם, — פְּנִתָה עֲרֶפֶה
 כָּל מַחְשְׁבֵה הַרְתִּימוֹן;
 כְּאֲשֶׁר יִתֶּם קַרְחֵנְקָר
 לְפָנַי אָבִיב, — פְּנוּ עֲרָפִם
 סְבִי-תוֹנָה וְעֲצָבָה.
 וַיִּשְׁבִּיעוּ אֶת הַמַּיִם
 לְמַעַן יַעֲלֶה טְשִׁיבֵי אַבּוֹם
 מִן הַיָּם, מִחֹל הַמְּצוּלָה.
 וַתִּרְבִּינָה הַהִשְׁבָּעוֹת,

מן הכפר בו נולד, גדל,
 מן המקום שם מחמדיו
 הרחיק לכת ט' ש' ב' א' ב' ו' ס';
 ובניער געלם חרש,
 בעשן דק מתאבד לאטו.
 באשר דרדך החשו בדים,
 באשר בא לא גדו שיחים,
 ולא רעשו העלים,
 עלים נובלים של אשתקד,
 תחת רגלי ט' ש' ב' א' ב' ו' ס'.
 כה ארבעה ימים עשה
 דרכו, דרדך כל המתים,
 זאת היאור העכור עבר
 על הגוע, על השוחה;
 "י' עד הנקה,
 גהר-הבסקר, ובסירה,
 סירת-אבן, שט ויעבר
 את הנדר עדי עמדו
 פשער איי המאשרים,
 נאות הרוחות והצללים,
 ובעשותו דרכו פגש
 רוחות רבות בשלות, נענות,
 שחות תחת עול סבלן.

משיא נשק, גטל בגדים,
 פארור, סירות, וקלחות,
 מלאים צידה ומעדנים,
 כל הטרף שהביאו
 מרעהם ציד לדרכך.
 והרוחות נאנחות:
 לקמה הרעותם לנו,
 כי תעמיסו זאת עלינו,
 את העל הנה הקשה
 לו ערומים מבלי בגד,
 לו רעבנו אז טוב לנו,
 מהיותנו כה עמוסים
 בדרכנו זה הקשה".
 והיאותה עזב ביתו.
 פניו שם למסעותיו;
 ניתהלך קדמה שמש,
 ניתהלך אפסי מערב;
 ובמקום היותו הורה
 את העם עשות בפמים,
 סמיר-מרפא, בשמיר-רפאות;
 אז גם החל דעת אדם
 סתרי-מרפא, רזיר-רפאות.

XVI.

פּוֹק־קִיּוּיִם.

וּלְשִׁמַח אֶת הַקְּרוּאִים
 יֵצֵא אִזּוּ בְּמַחֹל־הָאֵבִיוֹן.
 וַיִּתְהוֹלֵל וַיִּשְׁתַּלֵּל.

שׂוֹאֵף לַחֲדָשׁוֹת יֵצֵא
 פּוֹק־קִיּוּיִם מִן אֶהְלוֹ,
 נִחְפֹּז בָּא אֶל תּוֹךְ הַכְּפָר, בּוֹ
 מֵצֵא אֶת כָּל בְּנֵי־הַנְּעוּרִים,
 כָּל־סָם בְּאֶהְל יִגּוּ מֵצֵא,
 מְאֻזְנִים לְאֲשֶׁר סִפֵּר
 סִפּוֹר בְּדִים, מַעֲשֵׂה־נְסִים.

וַיִּגּוּ מִסִּפֵּר אֶת הַקְּרוֹת
 אֶת אוֹדוֹיִג הַמִּבִּיא קִיּוֹן,
 אֵיכָה עָשָׂה הוֹר בְּשִׁחְקִים,
 אֵיכָה עָלָה הַשָּׁמַיִם,
 וְאֶת הַקִּיּוֹן מִשָּׁם הוֹצִיא,
 קִיּוֹן גַּעִים, קִיּוֹן תְּדִיר.
 אֵיךְ הִתְאַמֵּץ גִּב הַנְּמִר

הָאֻזְנֵי אֵיכָה פָּרַע
 פּוֹק־קִיּוּיִם יִפְהֶה־תַּאֲרָה,
 וְקָרָא לוֹ אֹיִל־הַסַּעַר,
 אֵיכָה פָּרַע לְשִׁמְצָה כְּפָרוּ;
 שָׁמְעוּ מַעֲשֵׂי כָל תְּעֻלוֹלָיו,
 נוֹסוּ מִפְּנֵי הַיְּאוֹתָהּ,
 כָּל נְדוּדָיו הַנְּפֹלְאִים,
 וְאֶת אַחֲרִיתוֹ שָׁמְעוּ עֲתָה.

עַל הַחוּף, חוּף גִּימְשֵׁי־גוּמִי,
 עַל שְׂרָטוֹנֵי גְּגוֹן־שׁוֹ,
 נִכַּח מִי הַיָּם הַגָּדוֹל
 נָטָה אֶהְלוֹ פּוֹק־קִיּוּיִם,
 הוּא הַשָּׁם הַחֹל לַגְּבָעוֹת
 עַל פְּנֵי חִפֵּי גְּגוֹן־שׁוֹ,
 בְּהִתְהוֹלְלוֹ בְּמַחְלוֹתָיו,
 כְּאֲשֶׁר קָם מִתּוֹךְ הַקְּהֵל
 בְּיוֹם הַתְּנִית הַיְּאוֹתָהּ.

אָבּהל כּמוּסר הַיְאֻנְתָּה.
דְּבַר יֵשׁ לִי מְשִׁיב נְפֶשׁ,
טוֹב מִתְשַׁעָּה קִבִּין דְּכַרְיוֹ.

וּמִשְׁקוֹ עֲרוֹת־זְאִיִּים
הוֹצִיא, נֶעַר כְּלִי־הַמְשֻׁחָק,
הֵן שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה תְמוֹנוֹת הָיוּ.
לְבָנִים פְּגִיחִין, וְאַחֲזִירִיחִין
מְאֲדִימִים, כְּאַרְגָּמָן,
שְׁנֵי קִינֵי בֵּיק—שְׁנֵי תַנִּינִים,
שְׁנֵי אַנְיָגֵג אוֹ רַגְלִים,¹
גִּרְזֵן קִרְבוֹת—פּוֹגֵגוֹן
וְסִלְתָּנִית קִטְנָה—קִיגָה,
וְאַרְבַּע אֲזִנְבֵּיק—גְּלִילִים,
וְשֹׁלֵשׁ שֵׁי שִׁי בִּג אוֹ לְבָבוֹת
כָּלֶם מְשׁוּחִים צְבֵעֵ הָיוּ,
וְעִשׂוּיִם עֲצֻמוֹת חָיָה;
אֶךְ הַגְּלִילִים—גְּלִילֵי־נַחֲשֵׁת
וּמְמַרְטִים מְצַד אֶחָד.

וּבְכֹלֵי עֵץ שָׁם כְּלָמוֹ,
וַיִּנְעֲנְעֻמוּ, וַיִּטְלַטְלָמוּ,
וְעַל הָאָרֶץ הַשְּׁלִיף אוֹתָם,
וְכֵה דְבַר לְהַסְפִּיר שְׁחֻק־וָה:
פְּגִי אַרְגָּמָן פְּגִיחֵם כָּלֶם,
אֶחָד הוּא הַתִּנִּין נֶצֶב
עַל פְּגִי גֵלַת הַמִּתְכַּת;
וּמִסְפָּרָם עוֹלָה שְׁמוֹנָה
וְשֹׁלֹש־עֶשְׂרֵה פַעַם עֲשָׂרָה.

שְׁנֵית שָׁם כְּלִי־שְׁחֹק בְּכִלֵּי־עֵץ
וַיִּנְעֲנְעֻמוּ, וַיִּטְלַטְלָמוּ,

לְעִשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂהוּ, וְאַחֲרָיו
הִחְרָה הַחֲזִיק נָם הַתַּחֲשׁוּ,
וְהִנְמַר וְהַבְּבַר,
עַל שִׂיא הָרִים עָלָה עָלוֹ,
זָבְכַפִּיחֵם הַבּוֹ, הַבּוֹ
הַשָּׁמַיִם, וּבְמַצְחֻתָם
כְּחֵאוֹ שְׁחֻקִים וַיִּמְרָקְרוּם,
אֶךְ לֹא יָכְלוּ לְהַדִּיקָם—
הַשָּׁמַיִם אֶךְ הַתְּבַקְעוּ.
אַחַר נִוְעֵז נָם הָאָקוֹ,
זְכַסְנָאֵי פְרַע, קָרַם,
פְּרֶשׁ כְּפִיּוֹ, הַשְּׁתַרְעֵי.

נִתַּר פַּעַם—סִפְרֵ יְגוֹ—
גִּתַר פַּעַם—רָאָה זֶה פְּלֵא!
כִּי נִכְפוּ הַשָּׁמַיִם
כְּאַשֶׁר יְכוּף קִרְחַ נְהַר,
עַת הַמַּיִם יִנְאוּ תַחְתָּיו,
שְׁנֵית נִתַר—רָאָה זֶה פְּלֵא!
כִּנֵּי הַשְּׁחֻקִים הַתְּבַקְעוּ,
כְּקִרְחַ נְהַר לְפָנֵי סִפִּיתָי.
שׁוֹב הוּא נִתַר, רָאָה זֶה פְּלֵא!
הַשָּׁמַיִם הַתְּפוּצָצוּ,
זֶהוּא בָּם נִבְנָם וַיַּעֲלֵם;
אֶךְ אוֹדֵי יִג הַנְּמִיָּה אַחֲרָיו
נִשְׁיִגוּ כְּהַרְרֵי־עֵין.

הַרְרֵי!—קָרָא פּוֹר־פּוֹקִיזִים,
כְּאַשֶׁר עָמַד עַל הַפֶּתַח—
כְּבָר שְׁבַעֲתֵי הָאֲנָדוֹת,
כִּדֵּי יְגוֹ נִשְׂא גְלֵאִיתָי,

פּוֹרְפוֹק־קוּיִם בְּאוֹצְרוֹתָם,
בְּבִגְדֵיהֶם הַחֲמוּדִים,
בְּקִתְנוֹת עוֹרוֹת צְבָאִים וְחֶלֶד,
בְּנֹזְרֵי נּוֹצוֹת, בְּעֵדֵי וַמְּפוֹם,
בְּמִקְטָרוֹת וּבְשִׁיקוֹת,
עֲשָׂרִים עֵינֵי לֶהֱב אוֹרוֹ
בּוֹ הַבִּיטוֹ בְּעֵינֵי זָאבִים.

עָנָה פּוֹרְפוֹק־קוּיִם וְאָמַר :
"בְּדָד אֲנִי בְּתוֹךְ אֲהֲלִי,
בְּמִסְעוֹתַי, בְּנִסְיוֹנוֹתַי,
אֵין אִישׁ אִישׁ אֶתִי מִתְרוֹעֵעַ,
וַיֵּשׁ לִי חֶפֶץ בְּעֹזר כְּנַגְדִי,
מְשַׁרְתָּ, נוֹשֵׂא אֶת מִקְטָרוֹתַי.
כָּל הַחֲפָצִים, נִעְרְמוּ סְבִיבִי,
עֵדֵי וַמְּפוֹם וְהַנּוֹצוֹת
כָּלֵם אֶעְרוֹף: פֶּעַם אַחַת
כְּנַגְדִי צָעִיר זֶה הַיּוֹשֵׁב."
בֶּן שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה
צָעִיר זֶה, בֶּן אַחֲוֹת יָגוֹ.
"בְּנִי־עֶרְפֵּל" שְׁמוֹ קָרְאוּ.

וּכְאֵשׁ הַמִּתְלַקַּחַת
אֲדָם־בָּהָה בְּאֵמֶר קִטְמָת,
בֶּן הַתְּנוּצָצוֹ עֵינֵי יָגוֹ
תַּחַת שְׁתֵּי עֲבֵי גְבוֹתָיו.
אוֹג — בֶּן! — עָנָה בְּעִבְרַת־זְרוּן.
אוֹג! — גַּם יִתֵּר אֹרְחָיו עָנּוּ.

בְּיָדָיו, שָׁפוּ עֲצֻמוֹתֵיהֶן,
אָחוֹ יָגוֹ בְּלִי־הַעֵץ, בּוֹ
בְּלִי־הַשְּׁחוֹק, וַיִּטְלַטְלוּהוּ,
בְּחִמָּה בְּאֵר, וַיִּזְרְקוּהוּ.

וְעַל הָאָרֶץ הַשְּׁלֵיךְ אוֹתָם,
וְכֵה דָבָר לְהַסְבִּיר שְׁחוֹק־זֶה:
"לְבָנִים פָּנֵי שְׁנֵי הַתְּנִינִים,
לְבָנִים גַּם פָּנֵי שְׁנֵי הַרְגָלִים,
יִתְרָם פָּנֵי אֲרַגְמָן בְּנֵיהֶם, —
שְׂמוֹנֶה הֵמָּה וַחֲמִשִּׁים".

כָּכָה הוֹרֵם אֶת הַמְּשַׁחֵק,
כָּכָה לְמַדָּם וַיְבִיגְמוּ,
כָּלֵל וּכְלָל וּפְרָטָיו אֶתּוֹ,
כָּלֵל וּכְיוֹצֵא בּוֹ לְדַגְמָא.
עֲשָׂרִים עֵינֵי חוֹמְדֵי דַעַת
בּוֹ הַבִּיטוֹ, הַתְּבוֹנְנּוּ.

"שְׁחוֹק לֹא אֶחָד כָּבָר לְמַדְתִּי —
עָנָה יָגוֹ — בְּמִסְעוֹתַי,
וּמְשַׁחֵקִים רַבִּים וְשׁוֹנִים
לְאַרְצוֹתָם וּלְגוּיֵיהֶם ;
וְהַמִּתְהַרִים גַּם עִם יָגוֹ
צָרִיכִים לְאַצְבָּעוֹת מְהִירוֹת,
וְאֵף אִם יִשָּׂה מִשְׁלָה נִפְשָׁה,
כִּי חֲכַמָּת מְאֹד, הַנְּנִי
וְאַעֲרָבָהּ, פּוֹרְפוֹק־קוּיִם,
בְּיָדֵי עוֹד לְאַלְפָה דַעַת
גַּם בְּשְׁחוֹק הַקּוֹבֵינָה עֲתָה".

כָּכָה יִשָּׁבוּ הֵמָּה וְחֲדָיו
הָעֲלָמִים וְהַזְּקֵנִים,
כָּכָה שְׁחָקוּ עַל הַבְּגָדִים,
עַל כְּלִי־זוֹן וְעַל עֲדָנִים ;
וְכָל הַלִּילָה הַהוּא שְׁחָקוּ
וְעַד עֲלוֹת עֲמוּד־הַשְּׁחָר,
וְהָיוּ שׁוֹחֲקִים, עַד שְׁזָכָה.

דבר פוֹק־קוּיִם קשׁוֹת,
 מוֹרָה בְּמִשָּׁב, מִשְׁכ־נוֹצוֹת —
 אֵל אֱהִי בְּמוֹרַח־שָׁמַשׁ,
 עַל שְׂרִטוֹנֵי נְגוּ-וְדָשׁוּ׃

מִן הַשְּׁחוֹק, מִהוּיֹתוֹ מִקְטִיר,
 אֲדַמּוּ עֵינַי פוֹק־קוּיִם,
 בְּאֲשֶׁר יָצָא מִן הָאֱהֵל,
 וְהָרוּחַ צָח וְקָרִיר
 עַד עֲלוֹת עֲמוּד־הַשָּׁחַר
 הַצְּפָרִים פָּצְחוּ רִנָּה,
 הַמְעִינִים נָהְרוּ לְאִטָּם,
 וְלִבּוֹ זֶה שֶׁל פוֹק־קוּיִם
 רִנָּן קָרְבוֹ, בְּרֵן צְפָרִים,
 דָּפַק בּוֹ כְּהַמּוֹן מְעִינִים ;
 בְּאֲשֶׁר בָּא בְּכַפָּר מִתְהַלֵּךְ
 בְּעֵנַן־הַבֶּקֶר וְהַשָּׁבוֹ,
 בָּא בְּמִשָּׁב נוֹצוֹת־תְּכֵימִים
 וְעַדִּי הַנוֹצוֹת עָלָיו,
 בָּא וְקָרַב עַד קֶצֶה בְּפָרוֹ,
 עַד הָאֲחֵרוֹן בְּאֱהֵלִים,
 וְהוּא אֱהֵל הַיְּאוֹתָהּ.

וְהָאֱהֵל שָׁקֵט, שָׁמֵם,
 אִישׁ לֹא הָיָה עַל הַפֶּתַח,
 אִישׁ לֹא בָּא לְבָרְכוֹ לְשָׁלוֹם,
 אֵךְ מִקְהֵלוֹת הַצְּפָרִים
 שָׁרוּ סְבִיבּוֹ, פָּצְחוּ רִנָּה
 עָלָיו, תּוֹכוֹ וְעַל סְבִיבוֹתָיו ;
 שָׂרְקוּ, צְבָצְפוּ, שָׁחְרוּ לְטָרֶף,

וְכָל הַתְּמִינּוֹת הַתְּפֹרוֹ,
 פָּנֵי אֲרָגְמָן לַתְּנִינִים,
 וְאֲרָגְמָן פָּנֵי הַרְגָּלִים,
 אֵף הַלְּבָבוֹת הָאֲדִימוֹ,
 שְׁחוּרִים כָּל הַגְּלִילִים הָיוּ ;
 אֵךְ הַקִּינָה פָּנִיָּה לְבָנִים,
 סֵד־הַכֹּל — חֲמֹשֶׁה הָיוּ.

וּבְשְׁחוֹק עַל שְׁפָתָיו לָקַח
 פוֹק־קוּיִם אֶת הַסֶּפֶל,
 וְאֵת הַתְּמוּנּוֹת זֶרֶק הַרֶשׁ,
 וְתַפְלָנָה סְבִיבּוֹ; שְׁחוּרִים
 וּמְזֹהָרִים פָּנֵי הַגְּלִילִים,
 לְבָנִים מְאֲדִימִים וְתֵר
 כְּלֵי הַשְּׁחוֹק, בִּיגִיחַן נָצַב
 אֵךְ הַרְגָּלִי, בְּאֲשֶׁר נָצַב
 פוֹק־קוּיִם בֵּין הַמְּשַׁחֲקִים,
 שָׁח: „חֲמֹשִׁים הֵם, זְכִיתִי!“

עֲשָׂרִים עֵינַי לַהֵב אִזְרוּ
 בּוֹ הַבֵּיטוֹ, הַתְּנוּצָצוֹ,
 כְּעֵינַי זְאֵבִים, בּוֹ הַבֵּיטוֹ,
 בְּאֲשֶׁר הַפְּנֵה שִׁבְמוֹ לְצֵאת
 מִן הָאֱהֵל, וְהַנְּעֵר,
 עֶלֶם זְקוּרָה וַיִּפְהַתְּאֵר,
 נוֹשֵׂא אֲחֵרָיו מִה שְׁזָכָה ;
 כְּתָנוֹת עוֹרוֹת צְבָאִים וְחֵלֶד,
 עַדִּי וּמִפּוֹם וּכְלִיזוֹן,
 הַמְּקַטְרוֹת וְהַשְּׁקִים,
 „שָׂא הַכֹּלִים, וְהַכִּיאוֹתָם —“

אות הבוֹן לְמִינְהָהּ.

עָלוּ עֲשֵׂה דְרָכֹוּ נִכְחוּ,
 שָׁר וְרָן בֵּין בְּמוֹת יַעַר,
 שָׁר וְשׁוֹרֵק אֶל הַסְּנָאִים,
 אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְּנִהְלוֹלִים
 וּזְרָקִים עָלָיו קִלְפוֹת אֲגוּז.
 עָלוּ עֲשֵׂה דְרָכֹוּ נִכְחוּ,
 שָׁר וְרָן אֶל הַצְּפָרִים,
 אֲשֶׁר עָנּוּ לוֹ בְּנִינּוֹת
 גִּיל מִתּוֹךְ צְמֶרֶת עֲצִים.
 אַחַר עָלָה פוּרְפּוֹקִיּוֹם
 עַל הַסְּלָעִים הַנְּשָׂאִים,
 הַשְּׁתַרְעַע עַל מְרוֹם שִׂיאָם,
 וַיְהִי נִשְׁקָף מִמְרוֹם שִׁבְתּוֹ
 עַל פְּנֵי מִי הַגִּיט שִׁיגוּ מִי,
 חוֹרֵשׁ רָעָה יֵשֵׁב, חֲכָה
 לְהִיאֹוֹתָהּ וּלְתִשׁוּבָתָהּ.

מִשְׁתַּרְעַע פְּרָקָדָן שָׁכֵב,
 תַּחְתָּיו רָעִשׁוּ, הָמוּ גְלִים,
 סָעְרוּ מִי הַיָּם הַחֹלֵם;
 עָלָיו טָסוּ, חֲלָפוֹ עָבְרוּ
 עַרְפְּלֵי טַהַר, שְׁחָקִים חוֹלְמִים;
 סָבִיבוּ נִשְׂאוּ, עָפוּ, טָסוּ
 כָּל צְפָרֵי הִיאֹוֹתָהּ,
 סִיעוֹת־סִיעוֹת כִּתְרוּ אוֹתָהּ,
 וּבְמַעֲוָן בְּכִנְפֵיהֶן
 עוֹד מְעֵט וְבוּ פְּגָעוּ.
 וַיִּשְׁחִיתֶנָּה וַיִּשְׁמִידֶנָּה
 לְעֲשָׂרוֹת וּלְאֲלָפִים.

וְאֵךְ עַל שִׂיא הַגַּג שָׁם יֵשֵׁב
 קַנְנֵי, הוּא שָׁר הָעוֹרְבִים,
 וְעֵינָיו בּוֹעֲרוֹת פְּנֵהָלִים,
 שׁוֹרֵק וּמְשִׁיקוֹת בְּנִפְיֹו
 נִכָּה אֶל פְּנֵי פוּרְפּוֹקִיּוֹם.
 „כֹּלָם יֵצְאוּ אֶת הָאֵהֶל”,
 אָמַר פוּרְפּוֹקִיּוֹם בְּלִבּוֹ,
 (וּבְלִבָּתוֹ הָרַשׁ רָעָה) -
 „הִיאֹוֹתָהּ הוּא אֲיֹנּוּ,
 אֵין הַטְּפָשִׁית מִינְהָהּ,
 גַּם נוֹקוּמִים זְקֵנָה בְּלָה
 כְּבָר אֲיֹנְנָה בִּי הַלְכָה,
 אֵין אִישׁ לְשִׁמּוֹר אֶת הָאֵהֶל”.
 וּבְגֵרוֹן הָעוֹרֵב אָחוּ,
 וַיִּטְלַטְלֵהוּ סָבִיב לְרֵאשׁוֹ,
 כְּשִׁקְוֵי רַפְאוֹת טְלַטְלֵהוּ,
 וְאֶת הַפֶּגֶר הַשְּׂאִיר תְּלוּי
 מִן הַגַּג עַל חוּט הַיֶּתֶר,
 לְהִיּוֹת אוֹת הַבוֹן וְהַקְּלוּן,
 קָלוּן הוּא לְהִיאֹוֹתָהּ.

וּבְפְסִיעוֹת קָלוֹת נִכְנַם
 תּוֹךְ הָאֵהֶל, וַיִּסִּיעַ
 כְּלִי־הַבִּית וּמְכַשִּׁירָיו,
 וַיִּשְׁלִיכֵם מִבְּלֵי סְדָרִים,
 וַיַּפְרְמוּ סָבִיב־סָבִיב;
 סַפְלִיעַן, וְסִרְי־חֶרֶם,
 כְּתָנוֹת עוֹרוֹת, עוֹרוֹת בְּכָר,
 עוֹרוֹת חֶלֶד, נִמְר וְתַחַשׁ,
 לְהִיּוֹת קָלוּן לְנוֹקוּמִים.

הורג בנו לאלפים.
איפה הוא אחינו עתה?
שלחו מלאך להואותה,
ויתפטר הואותה.

ואת בנייהן השליך ארצה,
עד שבא בני שן השחר
ומקרום הצור ראהו
הורג בם, וישא קולו:
"אחי, זה הוא פופוק-קוים"

XVII.

בַּעֲקֵבוֹת פִּי-פּוֹק־קוּיִים.

דַּבְּרֵי נֶקֶם, אִמְרוֹת עֲבָרָה:
 "יְדֵי תְהִי בְּפִי-פּוֹק־קוּיִים,
 בַּעֲוֹשָׁה כָּל הַשְּׁעֵרוּרִיָּה!
 וְאִם עַד קִצְוֵי-תֵבֶל תָּבֹא,
 אִינִי כָּל דֶּרֶךְ תִּקְשֶׁה מִנִּי,
 חֲרוֹץ-אֲפִי עוֹד יִשְׁנֶה,
 וְנִתְתִּי בְּךָ נִקְמָתִי!"

וַיִּקְוֶמוּ הַיְאֻנָּה
 וְעָמוּ קָהָל צִיָּדִים רַעֲיוֹ
 לְדֶרֶךְ אַחֲרֵי פִי-פּוֹק־קוּיִים

וַיִּתְאַנְּף הַיְאֻנָּה,
 כַּאֲשֶׁר שָׁב אֶל כְּפַר-מְנֹרֹו
 וְאֵת הָעַם הַנְּבוֹד מָצָא,
 רָאָה אֵת הַשְּׁעֵרוּרִיָּה,
 אֲשֶׁר עָשָׂה פִי-פּוֹק־קוּיִים
 אִישׁ-הַתְּכָכִים וְאֲשֶׁר עוֹלָל.

וּבֹאפוּ עָלָה עֵשֶׂן,
 הָנָה, וְנָהֵם לוֹ וּשְׂאָנָה,
 כַּצֶּרְעָה זוֹ לְבִשְׁתֵּת־עֵפֶר,
 דֶּרֶךְ שְׁנֵי הַתְּמַלְטוֹ

חבצלות פורשות עליה,
ואגמון דובב חרש בנועו.

ועל השכר עתה עמד
פופוק-קוים, על השכר,
בנין גזעים ושריגים,
ובנקקיו פרצו מים,
עוברים, שוטפים על פני ראשו,
מן חללו בא הבכר,

ועיניו תמהות ומסתבלות,
עיניו גדולות וכמתפלאות
נשא אל הור הנצב.

על השכר עמד עתה
פוק-פוק-קוים, ועד קרסליו
עלו, גאו מיסתכלו,

מים זבים בעין הכסף,
ואל הבכר נשא משלו,
בשחוק קל לו ענה בכה:

”הה, אה מיק הבכר ידידי

צנונים, נאים פני מימכם;
תנני ואטבל תוך הפים,
תנני יאבא בצל קורתכם,
ועשני בכר כמותכם!”

והבכר שומר נפשו,

נוהר בדבור, וככה ענה:

”הכה, ואשאל את כהל אחי
:אנען את הבכרים.”

ובמים צלל טבע,

כאשר תטבע אבן קשה,

צלל תחת עלים חומים,

ותחת כפית עץ אמצות.

דרך יער, בו הוא הלך,

עד ההרים נח עליהם;

אך לא מצאו את הנער,

רק בדשאים רמסו, קמטו

ובסבך, סבך-הגרגרים,

מצאו רשמים הותר אחריו,

בם הפירו את עקבותיו.

מני מורד הגיאיות,

מני משקודה האחו

פנה אחריו פופוק-קוים

בהענות הצפה ורחב,

בהענות בוז וקלסה;

ומראש הדרך אחריו

קרא מלא האוהה:

”ואם עד קצויתבל תבא,

אין כל דרך תקשה מני,

חרון-אפי עוד ישיגה,

ונתתי בך נקמתי!”

דרך סלעים, דרך נהרות,

דרך סבכים, יער וחדש

חש לו מפלט פופוק-קוים,

נשא רגליו באגלה

עד הגיעו עד הסלג,

אוכל שוקט בלבב יער,

אשר צף ויבם אפיקו;

עד הגיעו עד השכר,

שכר מים, בנין בכרים,

ברכה קמנה ומי-מנחות,

מי-ברבים, וכמים

עצים מלבבלבים ורקים,

ותהיננה ונכות-שועל
 על עקביו—ונב שחור
 מאחוריו, ויהי בפר.

אחר—אמר פוֹפּוֹק־קוּיִים—

נא נדלוגי ואהיה גדול
 מני כל הבברים אחי!
 "בן! — ענהו שר הבברים —
 כי תבואה אל משכנך
 תגדל ועשרת מונים
 גדלך בגדלך עתה".

בכה צלל פוֹפּוֹק־קוּיִים,
 לאטו צלל במים זבים;
 ובמים גזרי-עצים,
 גזעים, זמורות ודליות,
 אוצרות-בר ואסמי-טרף,
 לעמוד בפני כפן ורעב,
 ועד מבא השער באו
 מבא החדרים המרווחים.
 ויגדלוהו פה הבברים,
 גדול מכל בני הבברים,
 פי-עשרה בגדלם המה,
 ויצוהו: "מושל אתה!
 ראש וראשון לכל הבברים".

אך לא ארכו ימי-שלותו
 וימי שבתו בין הבברים.
 מהר בא הקול הקורא,
 קול העומד על משמרתו
 בין הסוף והחכצלות,
 עונה: "הנה היאותה,
 היאותה והצידים!"

על השקר עמד חכה
 פוֹפּוֹק־קוּיִים, מיהברכה
 עלו, גאו עד קרסליו,
 ובנקיקים עלו, פרצו,
 רועשים בין אבני-הצן,
 שומפים, עוקרים אורים, צחים;
 ואור השמש והצללים,
 באים, נופלים כתמים; אורים;
 נפלות רציעות-אוזות הרף
 העפאים המתנודרים.

מן התהום הבברים עלו
 לאטם עלו הנבשה;
 עלה ראש, ואחריו שני,
 ותמלא כל הברכה
 פנים שחורים ומכהיקים.

ויתחנן פוֹפּוֹק־קוּיִים
 אל הבברים, וכה ענה:
 "הה, מהטבו אהליכם,
 משבנותיכם השאננים!
 המכם יבצר, אחי,
 כי חכמתם, כי נבונותם,
 לעשות אותי בפר במותכם?"

"בן! — לו ענה שר הבברים—
 יש לאל ידי—ענה ואמר—
 רד ביום אלינו, אחי,
 אל המים, מיהמנחות!"

ובכלג צלל אתם,
 טבע לאטו פוֹפּוֹק־קוּיִים.
 ויהי כהנת עורו שחורה,
 שחורים הפכו היו בגדיו

נשאו כמוטות וכדליות;
 אך זה רוחו קרבו חי עוד,
 קש וחושב כפופוק-קוים.
 ויתגודר ויתעקל,
 אחת הנה ואחת הנה,
 כפרכת ומסך אהל
 לפני ריח סתו נושבת.
 ויתעודר, ויתאושש,
 ויהי צלו דמות תבניתו,
 תבנית פופוק-קוים וצלמו,
 וימלט אל היער.

אך העוזו היאנחה
 ראה צלם פופוק-קוים
 והנה געלם בצל היער,
 בצל ארנים, צללי תכלת,
 נחפו לנוס אל הארות
 ואל קרחתו של היער,
 כרוח שפיים הרועשת
 ומכרעת הענפים;
 ואחריו, כבא הגשם נחפו,
 באו פעמי היאנחה.
 ויגיע פופוק-קוים
 עד יאור זרוע איים,
 כל עוד בו נשמתו עמד.
 בין חבצלות מים שטה
 סיעת אוני מדבר שחה,
 שוחרים טרף בין סוף ואגמון.
 יש משפשפים הרטמיהם;
 יש מטבלים בתוך המים,
 יש משחירים בין הצללים,
 ויש מזהירים באור השמש.

אחר שמעו קול וצנחה,
 שמעו רעש והמולה,
 שמעו שאון ומהפכה,
 ויחכרו מי הפלג,
 והגלים הכו סביבם,
 ויבינו הרס שכרם.

ויתחזקו הצידים,
 ויסעו מוסדות אהלם,
 ותחדנה, קרני אורה
 בין תבקיעים, וימלטו
 בעד הפתח כל הבקרים,
 בנבכי מים באו בלם,
 ובתעלה של השטף.
 אך הנאדר פופוק-קוים
 הוא לא יצא בעד הפתח,
 יען שמן, התנפה,
 מלא כרשו, גאות לכש,
 ויתנפה כשלהופית.

דרך חור הג הסתכל
 היאנחה ויריע:
 פופוק-קוים! שוא פעלך,
 שוא תרמיתך, שוא תתחפש,
 אתה אתה פופוק-קוים!

ויבוהו בקרדמותם,
 ויהלמוהו עד להצמיתו,
 ידושהו, כאשר ידוש
 את הארו, מחצוהו
 ואת גלגלתו הכו רסיסים.

מגבורי הצידים
 גו הכבר נשאו בששה.

ונשאות ברוח תימן,
 הנושבת באון ובחזקה,
 וישמע קול המולה,
 וישמע קול הקרא,
 קול בני-אדם באהליהם,
 קול הקהל ברעו נשמע,
 יען ראה כל הקהל
 הצפירים פורשות כנף,
 ראה כנפי פופוק-קוים,
 כשהן מנפנות ברומי-שחקים,
 גדולות כשני מסכי אהל.
 ואת הקול, קול היאנותה
 הכיר פופוק-קוים בעופו,
 וגם קול יגו שמע והכיר,
 ולא זכר את כל דברי
 הצפירים ואזהרתן,
 ראשו פנה, הביט אחריו.

והרוח הנושבת
 שברה כנפי פופוק-קוים,
 צנפה אותו ותהפכנו,
 ותורידנו על הארץ.
 שוא התחזק על עמדתו
 פופוק-קוים ולא יפול,
 בצנפתו ראה בפרו,
 ובהפכו—שפעת אווים,
 ראה את הכפר והוא קרב
 ואת הפיעה מתרחקת,
 היטיב שמע קול הקוראים,
 את הצחוק ואת כל הקריאות,
 ולא יסר ראות הפיעה;
 אך הארץ ראה תחתינו.

אחי! קרא פופוק-קוים—
 נא עשוני אור-מדבר,
 ואהיה צפור בעלת-כנף,
 נוצה לה וחרטום מכריק;
 נא גדלוני ואהיה גדול
 עשר פעמים מכל אהר.
 ויעשוהו לאור-מדבר,
 אברות שתים לו משחירות,
 הנה לבן, עגל, בולט,
 וחרטום גדול כמשוטים,
 ויעשוהו עשר ידות
 לו על גדל הצפירים.

והיאנותה בא מרוצו,
 בא ועמד על הפלג;
 וירמו בקולי-קולות
 וכנפיהם מאד משיקות,
 וירמו מן האוים,
 מן הסוף והחכצלות
 ויגידו לפופוק-קוים:
 אל נא תפן לראות תחתך,
 ראשך זקוף, נכחה תביט,
 ולא יקרך פגע ואסון!"

ותעופינה הצפירים,
 ותעופינה ירבתי-צפון,
 ותעופינה באור וענן,
 ותתורנה אחרי טרף,
 באגמים ובמדמנות,
 ותלונה בין סוף וכפה.

ובהיותן עושות דרכן,
 טובלות, רוחצות ברוח תימן,

שׁוֹא פֶּעֶלְהוּ וְעַן מֶה־
פּוֹק־קוּיִם וַיִּתְּחַפֵּשׂ,
הַפֶּךְ הָיָה שְׁנֵית אָדָם;
וּבְרוּחַ וּבִסְעָרָה
חִלַּף עֵבֶר יָמָה, יָמָה
עַד הַחוּף, חוּף גֵּיט שׁוֹיִגוּ מִי.
כָּא עַד שְׁפַת הַיָּם הַגָּדוֹל,
עַד הַהָרִים, הַרְרֵי סְלַע,
סְלַע־יָגִיר, צוּרֵי־צְבָעוֹנִים,
הַנְּשָׁקְפִים פְּנֵי הַכֶּפֶר.

וְאֵת הַפְּתָחִים, בְּתַח־צוּרִים,
אֵת מְעֻרוֹתָיו, מְעֻרוֹת סְלַע,
פְּתַח לוֹ זֶה זָקֵן הַהָרִים,
נִתַּן מִקְלֵט לְפוֹק־קוּיִם,
תוֹךְ הַמְעֻרוֹת הָאֶפְלוֹת,
כָּלֵב הַסְּלַע בַּמַּעֲמָקִים.

וַהֲיֹאנְתָה עוֹמֵד נֹצֵב,
לִפְנֵי הַר הַסְּלַע נֹצֵב,
יַעַן סָגְרוּ בְּתַחֲיוּ מִבֵּא.
בְּתַחֲיָדָיו מִגְדָּוָן קוּוֹן
הַצֵּב מְעֻרוֹת־אֵל בְּהָרִים,
וּבְקוֹל עוֹז הַרְעִים רָעַם:
"פְּתַח, אֲנֹכִי הַיֹּאנְתָה!"
אֵךְ לֹא שָׁעָה זָקֵן הַהָרִים,
אֵל קְרִיאָתוֹ וְאֵל צוּחָתוֹ,
וְלֹא עָנָהוּ מִן הַסְּלַע,
מִמְעֻרוֹתָיו כָּלֵב הַצּוּרִים.

אִז שְׁמִימָה יֵשָׂא כַפָּיו
וַיִּתְחַנֵּן אֵל הַסְּעָרָה,
וַיִּתְפַּלֵּל אֵל הַבְּרֶק

וּמְרוֹם שָׁמַיִם נִפְלָה,
מִתָּה נִפְלָה אִז הַצִּפּוֹר
בְּמַהְלוּמָה כְּבֹדָה אֲרַצָּה,
בֵּין הָעַם הַקְּרֵא מְלֵא,
מִתָּה וּכְנֻפֵיהָ שְׁבוּרוֹת.

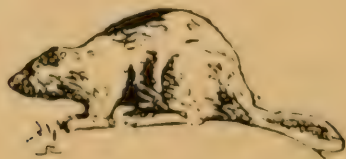
אֵךְ נִשְׁמָתוֹ, רוּחוֹ, צִלוֹ,
טָרַם בַּת בְּמוֹת פּוֹק־קוּיִם,
כִּי הוּא חַי וְדַמוֹת־תְּבִנָתוֹ
צִלָּם דְּמוֹת הַנַּעַר הָיָה,
וַיִּמְלֵט עַל נַפְשָׁהוּ
וַהֲיֹאנְתָה דוֹלֵק אַחֲרָיו:
"וְאִם עַד קְצוּי־תִבֵּל תִּבֵּא
אִין כָּל דְּרָךְ תִּקְשֶׁה מְנִי,
חֲרוֹן־אַפִּי עוֹד יִשְׁיָגֶה,
וְנִתְתִי בְּךָ נִקְמָתִי!"

וַיִּדְבִּיקוּ הַיֹּאנְתָה,
וַיִּדְרוּ שְׁלַח וַיַּחֲזִיקֶנָה,
אֵת יָמִינוּ וְלֹא תִרְפְּנוּ,
וְאִישׁ הַמְּזוֹמֹת פּוֹק־פּוֹק־קוּיִם
צָנָף עֲצָמוֹ בְּמַעֲגָלִים,
הִכָּה גְלִי רוּחַ סְבִיבִיו,
צָנָף צָנְפָה חוֹל וְעָלִים,
וּבְמַהוּמָה יִבְסָעָרָה
גַּעֲלָם תוֹךְ הָעֵץ הַנְּכוּב,
הַפֶּךְ הָיָה נַחֵשׁ מְהוּר,
יִהְיֶה־סָבֵא בֵּין שָׂרְשִׁים.

וּבִימֵינוּ הַלֵּם, הִכָּה
הַיֹּאנְתָה אֵת הָאֵלוֹן,
וַיִּשְׁיָגֶהוּ שְׂבָבִים שְׂבָבִים,
וַיַּעֲשֶׂהוּ שְׂבָרִים, גְּזָרִים.

או גם יקח היאותה
 נפשו, רוחו, הוא הוא צלו,
 וכה לו ענה: „פופוקיונים,
 לא עוד תוסיף בדרמות אדם
 להשתוקק למקרי פלאים,
 ובשחוק במחול-מחנים
 לא עוד תצנוף חול ועלים,
 כי ממעל למו תדא
 במעגלים ברומי-שחקים,
 והיית נשר-קרבות
 הוא קנאי שר הנשרים,
 שר כל בעלי-הכנף,
 שר צפרי היאותה.“
 בכה חי שם פופוקיונים
 בפני העם ובפני המשורר,
 בפני כל הזכר ספור-בדים,
 ובהיות הסתו בארץ,
 פתי שלג יורדים, שורקים
 סביב האהל, ורוח סועה
 נשאת בשאון והמילה,
 נושאת קולה בארצה—
 בני הכפרים או נדברים:
 „הנה הנה פופוקיונים!
 סביב הכפר במחולות יוצא,
 בשבילו כל השאון!“

יאל הרעם אני מי קי
 ויבאו באפל-לילה
 חלפו על פני גיטשי-גומי.
 מני צורירעם רחוקים
 או גם ישמע פופוקיונים,
 פלמי הרעם שמע,
 נילפת-ויבראותו
 עיני להב, עין הברק,
 נמוג לבו, בשלו ברפיו.
 ובכילפו נפק, שבר
 או הברק פי המערות,
 ואת הפתחים מכא הצורים,
 ואת הצוקים הדיק, עקר;
 ובמערות הדר, פרץ
 קול הרעם, בא ואמר:
 „איה איפה פופוקיונים?“
 ניתפוררו הרגבים
 ובין נפצי סלע שכב
 פגה מת-הוא פופוקיונים
 רב המזמות, יפה-התאר,
 בא הקץ למקרי פלאים,
 בא הקץ לתעלולותיו,
 בא הקץ לאון ולתרמית,
 בא הקץ למזמות רשע,
 לשעשועים ולמחולות,
 לחזרות אחרי נערות.

XVIII.

מות קנוינדה.

ככה נוסדו הננסים
על האיש, על קנוינדה נוסדו,
ניתנבלו להמיתו,
לקרא דרור לקל הארץ
מן הצר ורע המעללים,
קנוינדה, הוא איש ריב ומדון.
בקרדוד קנוינדה כל גבורתו,
ובקרדודו גם רפיונו;
ושם אף הנה להמיתו,
שם אף היתה בו יד נשק.
כל בלי-קרב לא צלח עליו,
בלתי אם פרי עץ האלה,
פרי האלה, פרי התבלת,
ואיש לא ידע סוד המנות,
בלתי אם הגוי הקטן
והרע, הוא עם פוקנדושי,
המה ידעו סוד המנות.
ויאספו אז ויאגרו
פרי האלה והארץ

ובמלא הארץ יצא
שמע קנוינדה ויהלתו,
איש לא נעזו תחרות אתו,
איש לא יכול לעמוד בפניו;
אך העם הרע פוקנדושי,
הננסים, הננסים
נוסדו עליו להמיתו,
נוסדו יחדו וכה נדברו:

”קנוינדה זה הצר והנבל
אם עוד ישנו חי בארץ,
הורס כל ומחבל הכל,
באשר אף מנעת ידו,
מפליא לעשות בגבורתו,
מרה אחרית בני פוקנדושי,
כי אין חולה על פוקנדושי,
מרמס גהנה לכפות רגליו,
ועד המים ירדפנו,
ואת בשרנו יתן מאכל
לנבנו בג שד המים.

כשֶׁאוֹן וְרָמִים בְּמַרְחָקִים,
כְּאַנְחוֹת רוּחַ בֵּין אֲרָנִים.
אִז גַּם יִרְגֵשׁ מִהַלְמוֹת
כְּלֵי־הַלְהָם, כָּל כְּלֵי רוּחַ,
כִּי יַד גְּדוּדֵי חַיִל גְּפוּיִן
הֵיטָה בּוֹ וַיַּחַנּוּ עָלָיו.

בַּמַּהְלוּמָה הִרְאֵשׁוּנָה —
נִפְלָה עָלָיו הַתְּרַדְמָה;
וּבְשֵׁנָה — עָמַד קַוּוִינָה
מִהֲנִיעַ אֶת הַמְּשׁוּמִים;
וּבְשֵׁלִישִׁית — גַּעֲלָם מִנּוֹ
כָּל הַכְּפָר וְעֵינָיו סָגְרוּ.

כְּעוֹר יָשַׁב תוֹךְ סִירְתּוֹ,
וְהוּא נִשְׂאת עַל הַגְּלִים,
שָׁטָה לְאַטָּה וְעוֹבְרַת
אֶת הַיְעָרִים וְעַרְיֵלֶכְנָה,
אֶת הַסְּלָעִים עַל הַנְּהָר,
וְאֶת הַמְּקוֹם, שֶׁם הַתְּאֵסְפוּ
הַנְּנָסִים בְּגִי פֹו קַוּוִינָה שִׁי.

וְשֶׁם לוֹ חֲבוּ הַנְּמָדִים,
וַיִּמְטִירוּ עָלָיו סָכִיב
פְּרֵי אֲרָנִים וּפְרֵי אֱלֹהִים
עַל כְּתֻפּוֹתָיו וְעַל קַדְקָדוֹ,
וַיִּרְעִעוּ: "מוֹת לִקְוּוִינָה!" —
כְּכָה קָרְאוּ הַנְּנָסִים.

מֵלֹא־קוֹמָתוֹ נָפַל קַוּוִינָה
מִן הַסִּירָה בְּשִׁבְלָתָהּ,
וּבִיאֹר בְּנֶמֶר טָבַע;
וּבַמּוֹרֵד טַקְוּוִינָה

עַל הַיְאֹר עַל טַקְוּוִינָה,
כְּנֶסוּ אוֹתָם עַל הַנְּהָר,
עַל הַסְּלָעִים הָאֲדָמִים,
וְשֶׁם גַּם יָשַׁב הַמְּאָרְכָם
הַנְּנָסִים הָאֲקָרִים.

כַּחַם הַיּוֹם בַּצְּהָרִים,
עַת הַרוּחַ שׁוֹקֵט, לוֹהֵט,
וְהַנְּהָר נִזְלַת כְּרִימָה,
וְהַצְּלָלִים נָמוּ שְׁנָתָם;
וּבַגְּהוֹת שֶׁמֶשׁ יָצָאוּ
בְּמַחְלוֹתָם בֵּית־הַרְמֵשׁ
עַל הַמַּיִם וַיִּזְמַזְמוּ.

וַיִּרְעִעוּ שִׁירֵי קַרְבּוֹתָהּ,
תוֹךְ סִירְתּוֹ יָשׁוּט קַוּוִינָה
עַל הַנְּהָר יָשׁוּט קַוּוִינָה,
עַל פְּנֵי מוֹרֵד טַקְוּוִינָה,
עֵיף מִן כַּחַם הַנּוֹרָא,
גַּם מִהֵיּוֹת בּוֹ יַד הַדְּמָמָה.

מִן עֶפְאִי עֵץ הַלְּבָנָה,
מִשְׁלַחֹתָיו גָּטוּ מִיָּמָה,
חֲרַשׁ יָרַד שַׁר הַשְּׁנָה,
הוּא גְּפוּיִן שַׁר שֶׁל שְׁנָה,
הוּא וּמִשְׁרָתָיו עוֹשֵׂי דְבָרוֹ,
כָּל עֲבָדָיו הַגְּעֵלְמִים;

וַיִּתְעוֹפֵף סָכִיב רֹאשׁ קַוּוִינָה,
כְּאִשֶׁר יַעֲשֶׂה הַצְּלָצֵל
הַשְּׁקִנְיָ שִׁי — הוּא הַצְּלָצֵל.

שָׁמַע קַוּוִינָה קוֹל הַלַּחַשׁ,
כְּקוֹל הַגְּלִים לְחוּף יַמִּים,

בָּא מְתוּחָלָל בְּנְאוֹת־יָעַר,
 מְרַנֵּן וּמְנִיעַ עֲצִים,
 פּוֹרֵק בְּיָדָיו וּמְדִיקָם,
 "קוֹנֵי נֶדֶד הוּא! — הָעַם יִרְעוּ—
 קוֹנֵי נֶדֶד הוּא הַמְּקוֹשֵׁשׁ עֲצִים!"

שָׁטָה הָרֶשׁ עַל הַמַּיִם
 זֹאת סִירְתוֹ הַהַפּוּכָה,
 וְאִישׁ לֹא הוֹסִיף רְאוֹת אֶת קוֹנֵי נֶדֶד.
 אֵד לֹא כָּסוּ בְּמִשְׁאוֹן
 שָׁמַע קוֹנֵי נֶדֶד וַתְּהַלְתּוּ.
 וּבְהִיּוֹת בְּפִתּוֹ הַסַּעַר

XIX.

הַרוּחוֹת.

לְרֵאשׁוֹנָה אֵךְ צֵל עוֹבֵר,
אַחַר יְגוֹן, וּבִינְתִים
חֲשֹכּוֹ, קָדְרוּ הַשָּׁמַיִם.

עַל כֹּל יִרְבְּתִי צַפּוֹן שִׁפְדֵי
אֶת מַמְשַׁלְתּוֹ שׁוֹרֵחַחֲרָה,
פָּבּוֹ אֵן הַסְתֵּי הַנְּאֹדֵר
בָּא, וַיִּפַּח בְּאַנְפִּים,
וּמִימֵיהֶם קָפְאוּ בְּאֶבֶן;
וּמִדֵּלֶת רֵאשׁוֹ נֶעַר
פִּתֵי שֶׁלֵג, וַיִּלְבְּנוּ
נְאוֹת הַדָּשָׂא וְהָעֶרְבָה,
כְּאֵלוֹ צוּר עוֹלָמִים צִעָה,
וְעֲלִיהֶם הָעֵבִיר כְּפוֹ.

וּבֵין כְּמוֹת־יַעַר נֶאֱנָח
בָּאוּ בְטַח הַצִּידִים,
וּבְכַפְרִים יָשְׁבוּ נָשִׁים.

וּבְנֹפֶל הַדִּיהַ פְּתָאוֹם
עַל פְּנֵי טְרַפְפָה בְּעֶרְבָה,
עַל הָרֵאִם הַחוּלָה לְמוֹת,
לְעוֹלָם אֵינָה בָּאָה אַחַת.
הַיֵּשׁ תְּשׁוּרְנָה עֵין הַשְּׁנֵיָה
מִמְאָרְכָה בְּשָׁמַיִם;
בְּרִדְתָּהּ הִיא, הַשְּׁנֵיָה בָּאָה,
אִז אַחֲרֶיהָ תֵּט הַשְּׁלִישִׁית
מְרוֹם גְּעֵלָם מַעִין רוֹאִים,
דְּמוֹת הַנְּקֻדָּה לָהּ, הַיֵּשׁ מֵהַר
דִּיהַ נִרְאִית—וּבְכַנְפֵיהֶן
תִּאֲפֹלְנָה פְּנֵי שָׁמַיִם.

גַּם לַצָּרָה אַחַ יִגְלַד!
נִרְאוֹת הֵן, כִּי־שׁוֹבוֹת בְּכַתֵּר,
לְרֵאוֹת כְּבֵאָה הָאֶחָת, מֵהַר
יַעֲטוּ אֶתְּהָ אֵל קָרְבָּנָן,
בָּאוֹת, עוֹטְרוֹת בְּהַמוֹנִים.

ויהי דמות האש המאירה
 בעין נוקמים כאור הלכה,
 אורה כהה, חזרה, מימית;
 ויהי דמות האור בעיני
 מינה, כאור השמש,
 שמש מכריק תוך המים.
 וצל תבניתן יתנועע
 על התקרה וכונית,
 ועשן האח מתאבד,
 וצא דרך הארבה.
 וינשא מסך האהל,

דשות ארו ועושות בעורות,
 ובשחוק הבדוד שחקו
 העלמים על פני קרח,
 ובקר במחולות יצאו.
 בא השמש, היום פנה,
 ובאהלן ישובות בטח
 מינה את נוקמים
 ותחלנה להואותה,
 יען בושש שוב מצידו.
 עלי פניהן אש המדורה,
 המאדימה בארנמן,

ובשלום איש-איש לא דרשו,
 אף לא נתנו אותותיהן,
 ותשבנה בקרוניות
 עם הצללים שבזויות.
 בקוות פניהן ובלבושן

שפי הורם ביד נעלמה,
 רגע גדל אור המדורה,
 רגע עמדה מעשונה,
 ותבאנה שמים נשים,
 חרש באו ואין מזמין.

הוא אך ברך את הבאים
 ויבקשמו לחלוק אתו
 אשו לחמו ואת אהלו.

ובהיות המשטה עשוי
 ואת הצבנה בתרו חלקי;
 ויקומו שני הנכרים
 ממושכם בקרן-זווית
 ויתגבלו על הנתחים,
 על המזבים שבנתחים,
 והמה חלק מינהם,
 חלק אשת הנאמה,
 ויברסמו את הבשר
 מבלי שאול ומבלי הודות,
 וישוכו אל הצללים,
 אל מושכם בקרן-זווית.

מאום לא ענה הנאמה,
 מאום לא דברה אף נוקמים,
 מאום לא עשתה מינהם,
 מראה פניהם גם לא שנה;
 אך הנאמה מינהם
 אקרה חרש: "הנח למו!
 יעשו מה שלכם חפץ,
 יען נפשם תרעב ללחם!"

ימים רבים אורו חשכו,
 לילות רבים נער שמש,
 באשר ינער ארן אדיר
 פתי שלג מליל בדיו.
 יוס-יום ישבו שני האורחים
 תוך האהל ויחרישו,
 אך בלילה, ליל-ככבים,

התנכרו, זרות היו.
 פניהן דלים ומאד חורים,
 נחשבה והן מחרישות
 ונחבאות בקרן-זווית.

אם קול רוח הוא והמיתו
 בארבה שבאהל,
 או הנשוף קוקו-קוהו
 הליל, נאנק בלב הער,
 פי קול נשמע וקול דברים:
 "מתים המה בתכריכים,
 רוחות קמו מקברותן
 מממלכת-עד פני מה."

ביתה ישוב הנאמה
 מן הציד בנאות-יער,
 על תלתליו נערם שלג,
 ועל פתפותיו צביה מתה.
 לפני רגלי מינהם
 שם את צידו, את הצביה,
 נתראנו עולה בפינו
 משקה כאשר יבא
 להתחתן, עודה נערה,
 ואת הצבי שם לפניה,
 להיות אות פי נפשו חשקה
 בה, וכאות ברית-עולם ברותה.

ובהתבונן הנאמה
 אל האהל, ראה זרים,
 המתחבאים בקרן-חשכה,
 ובלבתו אמר: "מי הם
 אורחי מינהם אלה?"
 אך לא שאל על אודותם,

והיא אותה ער ושוקד ;
 ובאהל אור, אור קמון,
 מן המדורה טרם כבה,
 מן האש המתלקחת.

ומיצועיו, מצע עורות,
 קם התעורר היא אותה,
 ואת הסדין הסיר מנו,
 ואת האורחים, את החורים,
 את הצללים, ראה יושבים
 על יצועם ומילילים,
 בוכים חרש בדמי לילה.

ואת משלו נשא: "אורחי,
 מלכם כי תראב נפשכם,
 כי נאנחתם כל הלילה?
 הנוקמים מבלי משים,
 או זאת אשתי מינהה
 הבאיבתכם מבלי הקמה,
 ותבאבנה משפט אורחים?"

ותעמדנה שתי הרוחות
 מנאקתן ומחיליל
 ובקול רך לו ענו בכה:
 "רוחות הנבטרים נחנו,
 נפשות אדם היו אתכם
 מממלכת טשיביאבוס
 באנו הנה לנסותכם,
 באנו הנה להזהירכם.

"קולות גגון ואנחות
 יעקינו בגן עדנים,
 קול החיים אל המתים

ולילות-סעה, יצאו כחפזם
 אל העזר, ונביאו
 עץ-הסקקה, פרי הארץ,
 בניהם נוגים והם מהרישים.

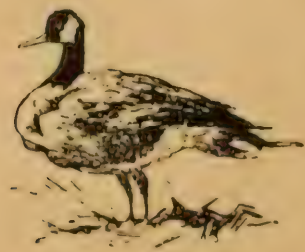
אך מדי בא היא אותה
 מן הציד, או מדוגו,
 יבהיות הלחם עשוי,
 ואת הציד בתרו, חלקו -
 היו יוצאים ממושבים,
 שם בנות בין הצללים,
 ויתנבלו על הנתחים,
 על הטובים שבנתחים,
 והמה חלק מינהה,
 מבלי שאול ומבלי הודות,
 ישובו אל הצללים.

ואף גם פעם לא הניאם
 היא אותה ממעשיהם,
 ואף גם פעם לא התאנפה
 בם נוקמים שוקנה,
 ואף גם פעם לא התקצפה
 מינהה על האורחים;
 הכל סבלו בדומיה,
 ולא יפרו משפט אורחים
 ולא יבאיבו מדת רחמים
 בעין צרה, בעין רעה,
 בדבור קשה מכאיב לבב.

ובדמי הליל פעם
 שמע היא אותה פתאים
 בקול אנחה מתפרצת,
 אנחות-תונה, אנקות שבר.

ובפשות הנפשות דרךן
 לא תהייתה במאפליה
 ולא תחסרנה אור משוכב.
 (שירי שלום, האנחה)
 כך בחרנו לנסותה,
 ולדעת ארד-אפה,
 כי על בן אמרנו נמרד
 את סוף בחיך ללב.
 ונבכה עדין אתה,
 ונפשו רצה ועזרת
 בנשיון אם גם יבול,
 ונבחת על כל ארצה!
 ואלמנו וחסדה
 נמלה פתאים על האהל,
 ואון האנחה תבון
 בעש, באשר דעש בנה,
 ושאוץ מסוף, מסוף האהל,
 בחרבו ביד נבלה
 ויום לילה חגיגש רגע,
 רגע ראה אור פכבים;
 ולא יסר ראות לעולמים
 את הנפשות הנדחות,
 נפשות דאולין ערמילאין
 מני תחום מלכות בני מה,
 נפשות מן העולם-הבא.

לאשר הלכו לעולמים,
 בתונת שווא גם ימרונו,
 ורים נהנו על אדמות,
 מעמקה לקל החיים,
 עתה ראו זאת עינינו,
 כי אין חלק בקר למתים
 בין החיים על אדמות.
 (ובכרת האנחה)
 ודברת באוני עמה,
 כי מעתה ועד העולם
 אל ידאיכו באנחותיהם
 את הנפשות אשר הלכו
 לעולמן בעדן-גמים.
 אל תעמיסו למעמקה
 על הנפשות, אתם קוברים,
 משא עורות ועדין-מפוס,
 משא יעות וקלחות,
 צידה, ציד החרדה, תתנג,
 אש תבעירו לאור למו,
 ובפשות הנפשות דרךן
 עד הארץ, שם הרוחות,
 הן ארבעה יום תלכנה,
 ארבע פעמים ביה תלנה,
 ארבע פעמים אש תבערנה,
 ארבע פעמים אש תבעירו
 לילה-לילה על הקברים.

XX.

זִלְעָפוֹת רָעֵב.

שָׁם בְּלֹא-כֶחַ נָפַל, נוֹעַ,
 מֵת בְּקוֹר זִלְעָפוֹת רָעֵב.
 מִצָּקוֹת רָעֵב, אֵשׁ קִדְחַת!
 הַקִּדְחַת וַחֲבִלֶיהָ!
 צִירֵי רָעֵב וּמִצָּקוֹתָיו!
 מֵר תִּשְׁתַּפֵּד נַפְשׁ עוֹלָל!
 מֵר תִּתְנַיֵּג נָשִׁים נוֹגוֹת!
 וַיִּרְעֵבוּ נְאוֹת-אֲדָמָה,
 גַּם הָאֵוִיר סְבִיבָה רָעֵב,
 וַיִּרְעֵבוּ הַשָּׁמַיִם,
 וּמִזִּירְרָעֵב גַּם כִּכְבִּים
 כְּעֵינֵי זֹאכִים הִתְנוּצְצוּ.
 וַיּוֹפִיעוּ עוֹד הַפֶּעַם
 בְּאֶהֱל הַיְאוֹתָה אֹרְחִים.
 אֹרְחִים שְׁנַיִם, אֹרְחִים זָרִים,

סָתוּ אֵינן קָצָה, סָתוּ מָה נוֹרָא!
 חֲרָף קָר, הוּי חֲרָף אֲכֹר:
 יוֹס-יוֹם עָצֹם עָצֹם קָרַח,
 קָרַח עָב עַל יוֹם וּפְלָגִים;
 יוֹס-יוֹם עָמַק עָמַק שְׁלֵג,
 שְׁלֵג רָב בְּהָר וְעֵמֶק.
 וְסוּעַת שְׁלֵג תִּסְעֵר, תִּמְר
 בְּיַעֲרֵי-עַד וּסְבִיב הַכְּפָרִים.

אֵךְ בְּדִי-עֵמֶל יֵצֵא צִיד
 מִן הַיּוֹי גַּם, קָבְרוּ שְׁלֵג,
 בְּכַתִּי-יָדָיו וּבְמַנְפוֹ,
 שָׂוָא בְּיַעֲר תְּעֵה, בְּקֶשׁ
 עֲקֹבוֹת צִיד, עוֹף אוֹ חִיה.
 כְּלוּ עֲקֹבוֹת צְבִי וְשִׁפָּן
 מִן עַרְמוֹת-שְׁלֵג סְבִיבָיו.

עם הקשת עץ המילה,
עם האשפה מלאת חצים,
בבת-ידי—מי נדו! קיון,
באדרתו ובמגפיו
היאותה בא היערה,
יער שמם מאין חיים.

„גיט שי-מני טה הנאדר!“—
לו בצר ממצוקות נפשו
קרא היאותה מרה:
„אבי! מזון תנה פן ננוע,
מזון תנה ל מיגה,
לגוססת מיגה!“

ואל היערים חדר קולו,
חלף עבר במשכנותיו,
בנאות-יער השוממים,
בא הקול, קול אנקת-יאוש.
ענה לו רק הד אנהתו,
אך הד הרים יעננו:
„מיגה! מיגה!“

כל היום שהוא ינוע
היאותה שם בישימון,
בו ביער תחת צאליו
נהג אשתו הר ענה
מני ארץ הדקו טים;
ובסבך צפרים רנו,
המענינים המו שחקו,
והאזיר נתן ריה.
או הנאנה מיגה

המחרישים והקודרים,
באשר היו הראשונים.

הם לא חבו עד יזמינם,
ובפתח לא שאלו,
ובשלוש איש-איש לא דרשו,
ועל יד „מיכל-שוחק“ ישובו
ואת עיניהם, עיני חורים,
שנמקו בצוק הרעב
שמו בפני „מיכל-שוחק“.

ענה לה הראשון: „שורי,
אני הרעב בוקדוין!“
ענה לה השני: „שורי,
הקבחת אקוויין!“

והנאנה מיגה
התפלצה פי ראתם,
התפלצה לקול מליהם,
דומם שכבה עלי ערשה,
כסתה פנים, ומחרישה;
שכבה, רעדה וחליפות
אכליה חם וקרה—
מני עין חדרה לבה,
מני מלה—והפרפרנה.

בעז נאדרי היאותה
יבד אל עבי-היער.
אימת-מנת הגתה רוחו,
לבנת שיש על פניהו,
ועת פחד כסתה מצחו
ויקפאו רסיסיה.

את הקול המר בא אליו,
שמע את קול מיגהה
קוראת לו במאפליה:
"היאותה! היאותה!"

בין שדות שלג באין כל משעול
תחת בדים טעוני שלג,
מהר לשוב היאותה,
ידיו ריקות, לבו חלל.
מר נוקומים מתנפחת:
"נהוננו מיין! נהוננו מיין!
לו אנכי תחתך מתי,
לו כמודד זה מתי אני —
נהוננו מיין! נהוננו מיין!"

ויתפרץ אל הויגנום,
ואת נוקומים ראה לאטה
בהתנפחה מתנועעת,
את הנאנה מיגהה
ראה קרה ורוח אין בה,
ובהשבר לבו קרבו
נתן קול, — ויחברד יעה,
ויאנחו מר פארותיו,
גם ככבים בשמים
חיל ורעדה אהזתם.

או על מטת מיגהה
ישב דומם, נדהם, מחריש,
אצל רגלי "מיכל-שוחק",
אל רגליה קלות, — הנה

ענתה לו וקולה תוק:
"בו, אחריה, אלכה, אישי!"

ובויגנום שם נוקומים,
שם הרוחות העציבות,
שם הרעב והקפחת,
שם הנעמה והנאהבה
קרעה למות מיגהה.

"שמעי — ענתה — הן אקשיבה
רעם ורעש, שאון אדירים,
קול מי-אשדות מיגהה,
מפרחקים יקראוני."
— אל נא — תשיב לה נוקומים —
ליל הרוח את שומעת!"

"שורי — ענתה — הנה אבי,
גלמוד נצב שם בפתח,
רומז לי מתוך הויגנום
הרחק בארץ הנוקומים.
— אל נא — תשיב לה נוקומים —
תמרות-עשן יתאבבו."

אזיה, — קראה — עיני פונוק
במחשבים לי תקרצנה,
ואצבעותיו, אצבעות-קרה,
בי מהזיקות בחשקה.
היאותה! היאותה!
ובנאות היער הרחוק
בין הקרים בין הרחוקים
שמע היאותה פתאם

אֲשֶׁר הִלְבִּין כְּעוֹר הַחֹלֵד.
כָּבֶה נִקְבְּרָה מִיָּגֵהָ.

וַיִּצִיתוּ אֵשׁ עַל קִבְרָהּ
אֵשׁ מֵאִירָה לֵּה הַדְּרֹךְ
עַד הָאֵיִם הַמְּאִשְׁרִים,
לִילָה-לִילָה אַרְבַּע פְּעָמִים.
כְּעַד הַפֶּתַח הַיְּאוֹתָהּ
רָאָה אֶת הָאֵשׁ בַּעֲרַת
וּמֵאִירָה הָאֱלוֹנִים
עַתָּה הוּא קָם, כִּי נִדְדָה שְׁנַתוֹ,
מִנִּי עָרַשׁ מִיָּגֵהָ,
יָקוּם, וְשָׁקוֹד עַל הַפֶּתַח,
לְכָלִי תִכְבֶּה אֵשׁ הַמֵּאִירָה,
כִּן תִּשָּׂאֵר בְּאֲשֵׁמַיִם.
שְׁלוֹם-קָרָא מִיָּגֵהָ!

לֹא תוֹסֵפְנָה רוּץ לִקְרֹאתוֹ,
לֹא תוֹסֵפְנָה אַחֲרָיו לְכַתּוֹ.

וּבִשְׁתֵּי כַפּוֹתָיו הִסְתִּיר
אֶת פְּנֵיהוּ. שְׂבָעָה יָמִים
וְשְׂבָעָה לַיְלוֹת הוֹחִיל יָשֵׁב,
כְּמוֹ לֹא הָיָה בּוֹ עוֹד כַּחַ,
אֱלֵם. לֹא זָע, גַּם לֹא יָדַע
בְּאוֹר הַיּוֹם וּבְכֹא הַשֶּׁמֶשׁ.

וּתְקַבֵּר מִיָּגֵהָ...
קִבֵּר חֲפְרוּ לָהּ בְּשֵׁלֵג.
בְּנְאוֹת יֵשֶׁר, יֵעַר קוֹדֵר,
בְּצַל הַבְּכָאִים קָבְרוּ אוֹתָהּ,
בְּכַנְרֵיהָ הַחֲמוּדִים,
וּבְפְדוּיָהּ בְּעוֹרוֹת חֹלֵד,
וּבְפֹסֶה שֵׁלֵג לְבָן.

יַעֲקֹב, יַעֲקֹב גִּוֶּף וְנִשְׁמָה.
 "מִהַר מִהַר אֲשֵׁלִים פָּעֵלִי,
 אֲזוּ אֲצַאֲהָ בְּעִקְבוֹתַיךָ,
 אֵל הָאֵיִם הַמְּאֻשְׁרִים.
 אֵלֵי תַחֲוֹם מַלְכוּת פְּנֵי מַה,
 אֵל הָעוֹלָם-הַבָּא אֵלֶיךָ."

שְׁלוֹם לָךְ, הוּי "מִיבֶל-שׁוֹחֵק!"
 בְּקִבְרֶךָ אֲתִיךְ לְבִי קְבוּרָה,
 לְעַד אֲלֶיךָ תַעֲרוֹג נַפְשִׁי.
 אֵל תְּשׁוּבִי גֵיא־הַתְּלָאוֹת,
 אֵל תְּשׁוּבִי גֵיא־הַבְּקָא,
 שֵׁם הַרְעֵב וְהַקְנִיחַת

XXI.

עֵקֶב הַלְבָּנִים.

אֵשׁ הָאֵחַ כִּי הִלְכָה וְדַעוּי;
וּבִפְתַח בַּא אִישׁ—עֵלָם;
קָלִים פְּעָמָיו, עֵינָיו רַבּוֹת,
כַּפְכָּבִים כִּימֵי אָבִיב;
אָדָם נָעַר אֲדָמוֹ לְחַיּוֹ,
זֶר עֲשָׂבִים עָטַר מְצָחוֹ,
זֶר עֲשָׂבִים מַעֲלִים בְּשָׁם,
וְעָלִי שִׁפְתָיו שִׁחוּק הַיּוֹפִי,
אֲשֶׁר מִלֵּא אֶהְלוֹ אֹרֶיָה,
וּבְיַדֵּיהוּ צָרוּר שֶׁל פְּרָחִים
אֲשֶׁר מִלֵּא אֶהְלוֹ רֵיחַ.

„בְּנֵי, מָה אַחַד רְאוֹת פְּנִיךָ!—

תוֹךְ אֶהְלוֹ עַל שִׁפְתַי נַחַל,
עַל הַנַּחַל כְּסוּי־הַקְּרַח,
יָשֵׁב זָקֵן גַּלְמוֹד, עֲרֵעֵר;
שִׁעְרוֹ הַלְבִּין כְּפִתֵי שָׁלֵג,
אֵשׁ מְדוּרְתוֹ כְּהָה, כְּבָה,
חֵיל וְרִמְט אֶחֻוּהוּ,
וַיִּתְפַּסֶּה בְּמַעֲיַל עוֹרוֹת,
עוֹרוֹת חֵדָה, כְּלוּי־סִסְכּוֹת;
מֵאֲזִין אֶדְ יְלִיל־הַסּוּפָה,
כְּהֶאֱנַחָה בְּנֵאוֹת־יָעַר,
וּמִסְתַּכֵּל בְּסוּעַת שָׁלֵג,
כְּהִתְחַלְלָהּ בְּהַמּוֹלָה,
כִּיחַ לָבֵן כְּסָה פְּחָמָיו

מִרְפֵּי עֲצִים חַיֵּשׁ אֲמַלְלֶהָ
 נִבְלַל קָמְלוּ וַיִּסְעֶרֶוּ
 כִּי אָפִיחַ בָּם — וַאֲיַנְמוּ
 מִן אֲנָמִים וּמִדְּמֹנֹת
 יְנוּד אֲזוּדָר וְאַנְפָּה
 פּוֹרְשִׁים כָּנָף אֶפְסוֹ-אַרְעָן —
 כִּי אֲנִכִּי שָׁח — וַאֲיַנְמוּ
 וּבִמְקוֹם כַּף רִגְלִי דְרָכָה
 פְּרֹאֲרֵעַר נָס מִכָּנִי
 כָּא כַּצּוֹר וּמַחְלוֹת-עֶפְרָה
 כְּאֶלְנָכִישׁ הַיְתָה אֶרֶץ.

„אם נערתי שער תלתלי
 עָנָה לוֹ בְּצַחֲוֹק הָעֶלֶם —
 וְשֵׁם בְּרָכָה יִרְטִיב אֶרֶץ
 צִיץ וּפְרַח יָרִים רֹאשׁוֹ
 אֵל בְּצַתָּם וְאַנְמִיחָם
 יָשׁוּב אֲזוּדָר וְאַנְפָּה
 כְּחֵץ מִקְשֶׁת כָּא דְרוֹר מוֹעֵר
 יִרְגִּוּ-דְּבַחַל יִתֵּן קוֹלוֹ
 חִבְלֵי-לִצְרוֹן יִפְצַח רִנָּה
 וּבִמְקוֹם כַּף רִגְלִי דְרָכָה
 מְלֹאוּ כָרִים צִיץ וּפְרַח
 כְּמַתִּירֵעַר שִׁיר וְרִנָּים
 וְעֵץ הַיַּעַר מְרָכָה עֲלִים.

וַיְהִי הֵמָּה מִדְּבָרִים כְּכֹה
 וְהַלְיָלָה חֲלַף עֶבְרָה.

מִנֵּי רְחוּקִים יִרְבְּתִי וּבֹוֹן
 מִן אֶהְלוֹ אֶהֱל כְּסָף
 כְּאִישׁ-מְלַחְמָה בְּשִׁלְל-צָבָעִים
 בְּנִבְוֹרָתוֹ יֵצֵא שְׂמִישׁ.

קָרָא לוֹ בְּזִמְנוֹ — אָנָּה
 עַל מַחְצֵלְתוֹ שְׂבָה לִימִינִי
 אֵל הָאֵחָ שְׂדַעַף אִשׁוֹ
 עַד שִׁנְאוֹר בְּקָר לָנוּ
 כְּפָרָה לִי אֵת קְרוֹבִיךָ
 וְאַרְצוֹת שְׂרָאִית
 וְאֲנִי אֶסְפְּרָה עִוֵּי
 וְעֵלִילוֹת יְדֵי עֲשֵׂתָהּ.

וּמִפִּי מִקְטָרְתוֹ הוֹצִיא —
 וְהַמְקָטָרְת מְאֹד נִפְלְאָה
 וְעִתִּיקַת-יָמִים רֹאשָׁה
 עֲשׂוּי אָבֵן מְאֹדִימָה
 קָנָה אֲנִימוֹן עוֹטָה נוֹצוֹת
 וְאֵת מִקְטָרְתוֹ מִלֵּא קִלְפָּה —
 קִלְפַת-עֶרְב — עַל גְּדוֹתֶיהָ
 גַּחְלִיר־רְתָמִים שֵׁם עֲלֶיהָ
 וְלוֹר לְעֶלֶם נִתְנָה
 וְאֵת מְשָׁלוֹ נָשָׂא כְּכֹה:

„אם נשפתי ברוח אפי
 בְּרוּחַ אָפִי עַל פְּנֵי אֶרֶץ
 נִצְבּוּ נוֹזְלִים מִי מַעֲנִיִּים
 נַעֲרָמוּ מִיָּם כְּאֵבֶן קָבֹאוֹ׃
 וּבְצַחֲוֹק הַנַּעַר יַעֲזוּ:
 „אם נשפתי ברוח אפי
 בְּרוּחַ אָפִי עַל פְּנֵי אֶרֶץ
 יָשִׁישׁ אָחוֹ וַיִּגַּל עִמָּךְ
 כַּף מִי מַעֲנִיִּים יִמָּחֲאוּ׃

„אם נערתי לבן-תלתלי —
 נֹאוֹם הַשֶּׁבֶט וּפְנִי קָדְרוּ —
 תִּכְרִיד שְׁלֵג יָכֵס הָאֶרֶץ.

עם קול צפור ועם שלל צמחים,
עלים, פרחים ועשבים.

עפים, כחץ מקשת באו,
כחץ ענק בקע עבות,
להקות, להקות הכרבורים,
הנקראים מנביזים,
שזו להגם כבני-אדם.
קו לקו, קו נע, קו ארץ,
כחוט הנתר, חוט שנקרע,
באו, מסו האזנים,
זיגות-זיגות ואחד-אחד:

מנגן-הטבלן על אברותיו
המרעישות השושונה —
האנפה הכסלחלת,
ושכונער מישקו בנה,
בחרש מצל ובאחו
שר הגרגוו הוא אויסה,
על שיא גנות שרוק שרק
האפטישי הכליל-גרון,
ובסקר, בצמרת ארץ,
הנתה אמי מי היונה.

ובמר נפשו תואנה
תוך אהליו ישב, ידום,
לבו בוי, חלל קרבו.
ובהשמע קול השירה
המתהלך על פני ארץ,
ידי נצב דלתי אהליו,
אשר אנו ואכלו פתחיו;
ידי נשקת השמימה,
על פני ארץ ועל פני מים.

בא ואמר: "בי הביטו,
בי בדיזים, שמש נאדר!"

מלים נעתקו מן הוקן.
ריחות רבות סחרו סביב,
על הג הנעומו נמר
גם הגרגוו, גם השלה,
האפיקים שבו לפמפט,
ובאהל ריחות עדן
לעשבים רעננים,
ובהיות הבקר הביט
אז סגרון הדר העלם
בן כפני השב שסמרו,
בבואן הסתו אז הכיר.

עיניו נגרו נחלי דמע,
כאפיקים שנמסו,
ובל גוו הלה ונמוג,
כל ונמוג עד התעלם
מעין רואים בשמים.

ובאהל על הרצפה,
מקום נחליו היו לוחשות,
רצה אז סגרון הנער,
רצה והנה ציץ האביב,
עולה מן האח בהדרו,
מסקו דיד בפינו ראה,
ראשון הוא לפרחי-אביב.

ככה שב, בן בא האביב,
בא האביב, והלפה קרת
תור הסתו הנורא וועמו,
שב האביב בהדר-אוננו.

ניוסיטה — הוא הכרך.
 וקול הרעם — אנמי קי.
 כל הנשים ואישה-חול
 שחקו עליו בלעג-מעוג:
 "קו! — לו ענו — לא ואמן!"

ובסירה בעלת-כנף —
 הוסיף גו — באו לוחמים,
 מאה לוחמים חורי-פנים,
 פאת סנטרם הקוף שער.
 כל הנשים ואישה-חול
 שחקו לו ושרקו עליו,
 בלהקות עורבים בראשי עצים,
 בסיעת קוראים בין הבכאים:
 "קו! הטרם תלא גו,
 הלאותנו בכנבוף?"

היאנקה — הוא לא שחק,
 כבכד-ראשו ענה ככה
 אל קול שתקם ואל קול לעגם:
 "אמנם גו בן הוא דובר.
 עיני ראו בחוץ,
 ראו סירה בעלת-כנף,
 ראו עם שפניו חורים,
 ראו גוי צמח שערו,
 בא בספינות-עץ מרחוק
 בני ירפתי מוכח-שמש,
 מממלכת אור של גו בן."

"גייטשי-מניטה הנאדר
 שלחם הנה, הם מלאכיו.
 באשר ילכו בא לפניהם
 וכובר-העקן, הוא-היא אטה."

ממסעיו הדמה שמש,
 מני ירפתי גבולי מזרחה,
 מממלכת אור של גו בן,
 עתה ביתה ישוב גו,
 רבי-התהלה ורבי-הנסיעה,
 וביו מלא פלא-פלאות,
 מעשי ידיו ועלילותיו.

כל בני כפרו שרתו סביבו,
 האיניו לאשר ספר
 קמי ואל הקרות אותו,
 לענו לו ונענו ככה:
 "איג! הן אמנם והיהוא גו,
 כי מי איש וראה כמותו?"

מים ראה — ספר למו —
 רבים מן הגיטשי-גומי
 ועוים מן הים הגדול,
 מים קרים עד אין לשמות.
 אז נדברו הגבורים,
 כל הנשים התלחשו,
 שחקו לאמר: "היתכן?
 קו! — לו ענו — היתכן?"

ובמים — ראה — סירה,
 סירת-הוניה בעלת כנף,
 סירה טסה באברותיה,
 גדולה מקל עין הארץ,
 גבוהה מן העץ ביער.
 והזקנים והנשים

באשר שמעו בן תמהו:
 "קו! — לו ענו היתכן?"
 ומפיה — הוסיף — וצא

רבים ושונים ללשונוֹתם,
 אף לב אחד פֶּעַם קִרְבָּם.
 ובין כמות־עַר עֵלָה
 שאין אדירים כִּרְדֵמוֹתם,
 כְּגֵיָא וְגֵיָא עֵשֶׂן עֲרִיקָם,
 ובִּנְחָלִים, ובִּנְחָרוֹת
 אֲנִיָּתָם הִתְדַדְּעָם.

„ואחר קדר החיון
 וערפל התולדתו.
 עיני ראו גלות שבטינו,
 את תורתֵי וְנָחוּ, שְׂכָחוּ,
 דְלִים, גַּעְנִים, מִבְּלֵי תוֹמָךְ
 אף נִמְקִים כְּרִיבוֹתֵיהֶם.

„אז ראיתי לשאֵר עֲמִי
 והני נִרְדָּךְ, נִדְחָ יָמָה,
 כְּשִׁכְרֵי עֵבִים לִפְנֵי סוּפָה,
 כְּעֵלִים בָּלִים כְּתוֹר הַבְּצִיר!“

היא הדבורה רבש אוֹסְפֵת;
 ובמקום כְּהִדְרָגֶלֶם תִּדְרוּךְ
 נִנְץ צִיץ שְׁלֵא וְדַעְנוּ,
 נִנְץ צִיץ „עֲקֵב־הַלְכָנִים“.

„אל הארץ כי יבאו
 שְׁלוֹם שְׂאֵי לָהֶם וּבְרָכָה,
 שָׁבֵת אֱהִים וְרַעִים תִּשְׁבוּ
 עִם הַגּוֹי הַכָּא הַנִּכְרִי!
 גִּיטְשִׁי מִנִּיטָה הַנֶּאֱדָר
 צָנָה לִי בַמַּחְזָה כְּכָה.

„ובחלום כְּחִזְיוֹנֹת־לִילָה
 רָאוּ עֵינֵי רְזִי עֲתִיד,
 תַּעֲלָמוֹת יָמִים בָּאִים.
 עֲרִבוֹתֵיהֶם רָאִיתִי וְהִנֵּה
 שָׂרְצוּ עַמִּים וְעַמִּמִּים,
 גּוֹים זֶה מִקְרוֹב בָּאוּ.
 כָּל הָאָרֶץ מְלֵאָה אָדָם,
 עוֹבְדִים, יַגְעִים וְעַמְלִים,

.XXII

הַיְאֹנֶתָה נֹסֵעַ.

מִשְׁתַּרְעַע עַל הַמַּיִם.

קָרַן עוֹר פָּנַי הַיְאֹנֶתָה,
עֲבִיר־תוֹנָה פָּנָי, נָסוּ,
כָּעֶרְפֵּל לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ,
כָּעֲנָנִים מִן הַנְּחָלִים;
לְבוֹ יָגִיל, עֵינָיו אֹרֹחַ,
כָּעֵינִי בְּעַל־הַחֲלָמוֹת,
יִשׁוּרְנֵנוּ וְלֹא עֲתָה.

נָצַב חֲכָה הַיְאֹנֶתָה,
אֵל הַשֶּׁמֶשׁ נָשָׂא בִפְיוֹ,
בִּפְיוֹ פְרוֹשׁוֹת הַשָּׁמַיִם.
בֵּינֹת אֲצַבְעוֹתָיו חָדְרוּ
קַרְנֵי־שֶׁמֶשׁ וַיֵּאִירוּ
פָּנָיו וּכְתַפָּיו הָעֲרוֹת,
כִּן יֵאִירוּ אֵלֶיךָ גֵּאֲדָר
קַרְנֵי־שֶׁמֶשׁ מִבֵּין עָלָיו.

וּבְמַרְחֵק עַל הַגְּלִים
אֵיזָה דְבָר מוֹעֵף נָשָׂא,
בְּמַרְחָקִים כָּעֶרְפֵּל,
נִגְלָה עָלָה מִן הַמַּיִם,
יֵשׁ בְּשׁוֹחָה וַיֵּשׁ בְּמַעֲוֶפֶת,

עַל הַחֹף, חוֹף נִימְשֵׁי־גוּמִי,

עַל הַמַּיִם הַמְּבָרִיקִים
הַיְאֹנֶתָה חֲכָה נָצַב
עַל הַפֶּתַח, פֶּתַח אֲהָלוֹ,
וְהַיּוֹם יוֹם כְּהִיר, מוֹץ.

רוּחוֹת קָרוֹת אִט נִשְׁכּוּ,
וּבְנִגְהוֹת־שֶׁמֶשׁ מִזְהִיר
אֹרֹחַ, צָהָלוּ פָּנַי הָאָרֶץ;
עָפִים אֵל הַיַּעַר כָּאוּ
נַחִיל שֶׁל דְּבוּרִים, כָּעֶדֶר זָהָב,
וּתְשַׁרְנָה, וּתְרַנָּה
וּתְזוּמְזוּמָה כְּאוֹר הַחֲמָה.

וַיּוֹפִיעוּ הַשָּׁמַיִם,
וַיִּהְיוּ מִי הַנְּהָר,
וּמַחִיק הַמַּיִם עֲלֶתָה
וּתְתַהַלֵּל הַשְּׁבוּטָה,
הַמְּזַהֶרֶת וּמְבָרִיקָה
כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁמֶשׁ בְּקָר.
וְעַץ הַיַּעַר נִבְטָא, נִשְׁקָף
תוֹךְ הַמַּיִם, מִי הַנְּהָר;
עַץ וְעַץ וְצִלוֹ טוֹטָה

לא! לא אֶזוֹ נָם לֹא שְׁלָךְ,
 אֶף לֹא טָבֵלְךָ וְלֹא קָצַת
 בְּמַרְחָקִים בְּעָרְפֶּל.
 לֹא, כִּי סִירְתְּ לִבְנֵה בָּאָה,
 עוֹלָה וְיִוְרְדָה תוֹךְ הַמַּיִם,
 וּבְנִגְהוֹת עֲרַפְלֵי-בִקְרָה
 הִיא נוֹעֶרֶת אֲגִלֵי-קֶצֶף.
 וּבְסִירָה בָּא עִם נִבְרֵי

נִהְיָ חוֹתֵר הַנְּבִשָּׁה,
 נִרְאָה קָרֵב, קָרֵב, קָרֵב.
 הֲכִי בָּא הַקָּצֵת-שֶׁיָּהּ?
 אִם הוּא שְׁנַגְבִּיּוֹ הַצְּפוֹנִי
 אוֹ הַשְּׁלָךְ הַשּׁוֹשׁוֹנֵה?
 אוֹ הָאֶזוֹ וְיָ-בִי-וַיָּהּ,
 בָּא וְנוֹעֵר אֲגִלֵי-קֶצֶף
 מִנְצוֹתָיו הַמְּכִסִּיפוֹת?

חֶבְהָ לָמוֹ הַיְּצוֹנָתָה.
 בְּכַה בְּרַךְ אֶת הַבָּאִים,
 חֶבְהָ רָגַע בֹּא הַסִּירָה.
 וּבְעֵמִיד בַּחוּץ הַסִּירָה
 נִשָּׂא מִשְׁלוֹ הַיְּצוֹנָתָה:
 בְּרַךְ יוֹם בְּאִכְסֵי הַגֶּת,
 מִמְּרַחְקִים בְּנִיגְהוֹת

מִמְּרַחְקִים, אֶפְסֵי-קֶדָם,
 מִנֵּי גְבוּל מוֹרְחֵי-הַשָּׁמַשׁ.
 וְהַמְּפַקְדָם חוֹרֵי-פָנִים,
 הוּא הַנְּבִיא, הוּא הַכֹּהֵן,
 עוֹטָה שְׁחוּרִים בָּא עִם רַעְיוֹ
 וְעִם-הַמּוֹרִים לָמוֹ דָּרָךְ.
 בְּפִיּוֹ פְרוּשׁוֹת הַשְּׁמִימָה,

אחר גַם מִקְטַר־שְׁלוֹם,
מִלֵּאָה קְטַרְתָּהּ, מֵעֵלָה אִשָּׁה.

וַיָּבֹאוּ כָּל הַיְּהוּדִים,

כָּל הַרוֹפְאִים וְהַאֲשָׁפִים,

כָּל אִישׁ־חֵיל וְהַנְּבִיאִים

לִקְרֹא שְׁלוֹם אֶל הַבָּאִים,

וַיִּרְעוּ: "טוֹב כִּי בָאתֶם

בְּגִבּוֹלֵנוּ מִמֶּרְחֻקִים!"

וַיִּקְטִירוּ אֶת מִקְטַרְתָּם,

וַבְּדוּמָּה יֵשְׁבוּ נֹכַח

כִּי הִפְתַּח בְּהִצִּירְתָּךְ,

וַיִּזְחִילוּ לַהֲבָאִים,

וַיִּזְחִילוּ לְתוֹרְתָם,

עַד הוֹפִיעַ לְבוֹשׁ הַשְּׁחוּרִים

וַיִּבְרַכְמוּ—וַיַּעֲנוּהוּ:

"טוֹב כִּי בָאתֶם מִמֶּרְחֻקִים!"

וַיִּשְׁמִיעַ לְבוֹשֵׁי־הַשְּׁחוּרִים

אֶת תּוֹרְתוֹ וְאֶת חֻקוֹתָיו.

וְאִבּוֹת הַשְּׂבָטִים עָנוּ:

"הֵן שָׁמַעְנוּ אֶת תּוֹרְתָךְ,

אֲמַרְרוּ־חֻכְמָה הוֹדַעְתָּנוּ,

עַתָּה נַחֲשֵׁב עַל אֲדוֹתֶם.

מִהֲטוֹב אַתָּה אַחֲרֵי בָאתֶם

בְּגִבּוֹלֵנוּ מִמֶּרְחֻקִים!"

וַיִּקְוּמוּ וַיָּשׁוּבוּ

אִישׁ לְאַהֲלוֹ לְהוֹדִיעַ

אֶת הַנְּעֻרִים וְאֶת הַנָּשִׁים

אֶת כָּל דְּבָרֵי בְּנֵי־הַנֶּכֶד,

אֲשֶׁר שָׁלַחם אֶל־הַרוֹחוֹת

מִנְּאֹת וּבֹן מִמֶּרְחֻקִים.

כָּל הָאָרֶץ פִּה לַפְּנִיכֶם,

בּוֹאוּ בְּצֵל כָּל אַהֲלֵינוּ,

כָּל הַדְּלָתוֹת לְכֶם פְּתוּחוֹת.

בְּרוּכִים תְּהִיוּ בְּנֵי־הַנֶּכֶד!"

וּמַעֲוֹלָם לֹא עוֹד פָּרְחוּ

שְׂדֵמֹתֵינוּ כְּיוֹם בְּאַכֶם;

וּמַעֲוֹלָם לֹא הִנְפִיעַ

שִׁמְשׁ מִזְהִיר, כְּיוֹם בְּאַכֶם

בְּגִבּוֹלֵנוּ מִמֶּרְחֻקִים."

גַּם הַיּוֹם הַגָּדוֹל טָרַם

רַגְעַי, שָׁקַט, כְּיוֹם בּוֹאַכֶם;

סִלְעֵי־מַגּוּר וּשְׂרָטוֹנִים

פָּנוּ דֶרֶךְ לְסִירְתְּכֶם,

כִּי נִמְזַגּוּ בְּפִנִּיכֶם!"

גַּם לֹא נָעַם עֵשֶׂן טַבַּק,

כְּאֲשֶׁר יִנְעַם, וַיִּמְתַּק הַיּוֹם;

וְלֹא נָאוּ טַרְפֵי דָגָן,

כְּאֲשֶׁר נָאוּ כְּיוֹם בּוֹאַכֶם

בְּגִבּוֹלֵנוּ מִמֶּרְחֻקִים!"

וְעַתָּה לֹא עֲטוּף־הַשְּׁחוּרִים,

בָּכָה עָנָה לְהִיאֹתָהּ:

"שְׁלוֹם, שְׁלוֹם, הִיאֹתָהּ!

שְׁלוֹם לָךְ וּשְׁלוֹם לְעַמְּךָ!"

אִזּוּ יוֹבִילִם הִיאֹתָהּ

אֶל אַהֲלוֹ, וַיִּצִיעַ

עֲרוֹת רַמִּים וְעֲרוֹת חֵלֶד

וַיִּנְוָחוּ, וַיִּקְוּמוּ

חַיֵּשׁ הַגִּישָׁה לָמוּ צִידָה,

מִיָּם נִתְּנָה בְּסַפְּל־לְבָנָה

וּמַטְעָמִים בְּכָל־י וּסְפֹן

אלה אורחי יהיו אתכם.
שְׁרַתִּי אוֹתָם, הִיוּ סַתְרֵם,
כָּל יָדְעוּ שְׂאת וּפְחַד
תַּחַת קוֹרַת הַיְּאוֹתָהּ.

וְאֵל הַכֶּפֶר שֵׁם דְּרָבּוֹ, שְׁמָה
כִּרְדָּ אֶת כָּל אִישׁ-הַחֵיל,
כִּרְדָּ אֶת כָּל הַבַּחֲוֵרִים,
נָחַם אוֹתָם וְאֵלֶּה דְבָרָיו:

עֲמִי, עֲמִי! הֲנִנִי הוֹלֵךְ
לְמַסְעוֹתַי לְיָמִים רַבִּים...
קוֹץ יָבֵא חֲרָף יַחְלֹף,
יָמִים רַבִּים, מְאֹד רַבִּים,
טָרַם אָשׁוּב, אֲרֹאֶה אֶתְכֶם.
אֵלֶּה אוֹרְחֵי יְהוָה אֶתְכֶם!
שָׁמְעוּ לְקַחְסֵם דְּבַר-יַחֲקִימָה,
שָׁמְעוּ תוֹרַת אֱמֶת יְהוָה,
אֵל הַחַיִּים שְׁלֹחַם הִנֵּה
מִנְאוֹת-אוֹרָה, מִנְאוֹת וְבוֹן.

עוֹד הַפַּעַם טָרַם יִסַּע
יָבֵן פְּנֵי הַיְּאוֹתָהּ,
כִּרְדָּ אֶת כָּל הַנְּאֻסִּים,
אַחַר הֶעֱתִיק אֶת סִדְרֹתוֹ
עַל הַגְּלִים הַמְּכַרִּיקִים:
מִן הַצּוּרִים הַדֹּף אוֹתָהּ
אֵל הַמַּיִם, אֵל הַגְּלִים.
"יָמָה!" לֹאֵט אֵל הַסִּדְרָה—
וַתִּשָּׂא בְּחִין מִקְשָׁתָהּ.
וַשִּׁשְׁ-עֶרֶב בָּא וַיֵּצֵא
אֶת הַעֲבִיבִים, וַיִּלְחָטוּ:
הַשָּׂבִיבִים הַעֲרִבָהּ.

שָׁמַשׁ לֵהֵט בְּצַהֲרָיִם;
סָבִיב אֶהְלֵי בְּכַר הַהוֹדִים
עֲצֵי הַנֶּזֶר הַתְּלַחֲשׁוּ,
בְּחוֹלְמֵי חֵלוֹם, וּבְצֵל בְּדִימוֹ
הֲרַשׁ נִהְרוּ מִי הַנֶּהָר;
וּבִקְמָה נָתַן קוֹלוֹ
פֹּה-כֹה-קִינָה הוּא הַצֶּלְצֵל...
וַיְנַוְמוּ בְּנֵי-הַנֶּהָר
אוֹרְחֵי הַיְּאוֹתָהּ שְׁנָתָם.

לֹאֵטָם פָּרְשׂוּ אֶת בְּנֵי-יָהִם
צֶלְלֵי-עֶרֶב וַיִּנְחֹחֶם
עַל הַכֶּפֶר הַיָּנֵעַ,
וַתֵּאֲרֹכְנָה בְּרֵנֵי-שָׁמַשׁ,
וַתֵּאֲרֹכְנָה בְּאֵלְכֶסֶן
וַתִּרְבְּנָה אֵל הַנֶּזֶר,
וַתַּחְדֹּרְנָה צֵל מְנַנְיָו,
בֵּין הַצֶּלְלִים חֲדָרוֹ בָּאוּ;
וַתִּפְרָצְנָה אֵל מַסְתְּרָיו:
פְּאוֹרוֹת, נִקְוִים וְצַמְרַת...
וַיְנַוְמוּ בְּנֵי-הַנֶּהָר
אוֹרְחֵי הַיְּאוֹתָהּ שְׁנָתָם.

וַהַיְּאוֹתָהּ קָם מִיְצוּעָיו,
קָם וַיִּכְרַד אֶת נוֹקוֹמִים.
הֲרַשׁ דְּבַר, כִּי לֹא הַפִּין
לְעֵזֶר אוֹרְחָיו מִתְנַוְמָתָם.
הוּא נוֹקוֹמִים! הֲנִנִי הוֹלֵךְ
לְיַשְׁעֵי לְיָמִים רַבִּים
אֵל מַמְלַכַת בְּבֵאֵי-שָׁמַשׁ
אֵל מַמְלַכַת הַקִּינָה
הִם צְבִינֹת-מַעֲרָבִית.

יַעֲרִי-עוֹלָם וַיֵּאָנְחוּ:
 "שָׁלוֹם, שָׁלוֹם, הַיְאוֹתָה!"
 וַיְרוֹמוּ הַמִּשְׁכָּרִים,
 וַיִּנְכָּצוּ אֶל הַצּוּרִים,
 וַיִּנְכָּצוּ וַיִּלְלוּ:
 "שָׁלוֹם, שָׁלוֹם, הַיְאוֹתָה!
 וְהֵאָנְפָה—הַשׁוֹשׁוֹנָה
 מִתּוֹךְ קִנְיָה בַּמִּדְמָנָה
 נֵאֱנָקָה: "שָׁלוֹם, הַיְאוֹתָה!"
 כָּכָה נֶעְלַם הַיְאוֹתָה,
 הַיְאוֹתָה מִשׁוֹשֵׁל-לִבְנוֹ,
 תוֹךְ עֶרְפֶּל הָאֲרֻנָּמִן,
 תוֹךְ נִגְהוֹת בֵּין-הַשְּׁמָשׁוֹת;
 כָּכָה הִלֵּךְ אֶל קִינֵדֵי יָן,
 רוּחַ צְפוֹנִית-מֵעֶרְבִית,
 אֶל הָאִיִּים הַמְּאֻשָּׁרִים,
 אֶל־י תַּחוּם מַלְכוּת פְּנִימָה,
 אֶל הָעוֹלָם-הַבָּא הַלֵּךְ.

וְעַל מִרְחָבֵי פְּנֵי הַמַּיִם
 נִכְרוּ עֵקֶבּוֹת שָׁמֶשׁ יוֹרֵד—
 זָרֵם פְּלֻדוֹת, זָרֵם מִכְרִיק,
 וּבְזָרֵם עָשָׂה דְרָבּוֹ
 הַיְאוֹתָה יָמָה, יָמָה,
 בִּינּוֹת עֶרְפֶּלֵי הָאֲרֻנָּמִן,
 כְּשֶׁלֶּהֱבֵת, כְּאוֹר הַנֶּשֶׁךְ,
 כְּדַמְדוּמֵי בִּדְהַשְּׁמָשׁוֹת.
 וְהָעַם הַנֶּאֱסָף רָאָה
 אֶת הַפִּסְרָה עוֹלָה וַיּוֹרְדָה;
 פִּתְאוֹם רָמָה בַּיָּם הַנִּגְהוֹת
 וַתֵּעַלֶם בְּעֶרְפֶּל,
 כַּמְּאֻפְלֵיָהּ, בִּינָהּ,
 הַטּוֹבֵעַ לְאִטּוֹ, לְאִטּוֹ
 תוֹךְ מִרְחָקֵי הָאֲרֻנָּמִן,
 וַיִּרְעַע: "הַיְאוֹתָה!
 שָׁלוֹם, שָׁלוֹם לְעוֹלָמִים!"
 וַיִּחַרְדּוּ וַיִּלְפָּתוּ

אודיססה—הירלברג.

מלון

הַיְאֻנְתָּה—הַנְּבִיא, הַמּוֹרָה.
 נְבוֹן—רוּחַ קְדִים.
 נְבוֹן אֲנוּנָה—אֵילֵת־הַשְּׁחָר.
 וּבִי־וְנָה—אוּז לֶבֶן.
 נָפִין—אֶשֶׁף.
 נְפִסָּה—הַשֶּׁפָּן, יִרְכְּתִי צִפּוֹן.
 נְהַנְמוּמִין—אוּיָה, הוּי.
 וְנָה—אוּז־הַמְּדַבֵּר
 дикий гусь
 נְדִי־מִיּוֹן—תּוֹלַעַת יוּחָנָא.
 свѣтлякъ, ивановъ червячокъ.
 נְוִבִיק, נְוִבִיק—סַלַּע.
 נְוִנִיסָה—דְּרוֹר הַלִּיל.
 נְוִסִימָה—הַבְּרַק
 וַיְנָם—אוּהֵל.
 נִימְקֻנָּה—תּוֹלַעַת גְּדוּלָה.
 נְמָפּוּם—עַדֵי לוֹחֲמִים וְעַדִים כִּכְלָל, בֵּיתוֹד
 אֵלֶּה שְׂמֻכְרִיקִים.
 נְנָנָה, וְנָנָה—הַבַּת הַכְּבִירָה.
 נְסָפּוֹן
 Липа, Linde
 נְשִׁימְוִבֶק—הַשּׁוֹרֶק
 буреветникъ
 נְשִׁימִיּוֹן—דּוּגִית לִבְנָה.
 נָנו—מַתְמָאָר, מַתְהַלֵּל.
 נְנִדִיּוֹן—מַתְהַדֵּר כְּלִשׁוֹנוֹ, עֶצֶל וּמִשְׁחַק
 בְּקוֹבִיא.
 נֶרַח כּוּ הַעֲלִים נוֹשְׂרִים—סַטְטִמְבֵּר.
 נֶרַח הַנְּצִנִים—יֶרַח הַעֲלִים—מָאִי.
 יֶרַח נֶרְנְרִי הַאֲדָמָה—יוּנִי.
 יֶרַח הַלִּילוֹת הַיָּפִים—אֶפְרִיל.
 יֶרַח סַנְדְּלִי הַשְּׁלָג—נוֹבֵמְבֵּר.
 מְרִים—הַרוֹפְאִים.
 מְדִי־אוֹשְׁקָה—קוֹל הַגְּלִים.

אַרְשִׁדוּמָה—הַסְּנַאי
 бѣлка
 אֶהֱמִיק—כִּיבֵר
 бобръ
 אוּג—כֶּן.
 אוּנְרוּשׁ—דֵּג הַשֶּׁמֶשׁ
 луна рыба
 אוּקְהִים—חֵילַק סוֹלְטָנִית
 сельдь
 אוּרְוִינ—נְמִיָּה
 куница
 אוּנְה־אֵיָה—שִׁיר עֶרֶשׁ.
 אוּיִסָּה, אוּיִסָּה—יֶרְגוּז כַּחֹל
 синица
 אוּנָה—בוֹשׁ, הַכֶּלֶם!
 אוּמִי־יוּנָה.
 אוּנִי—קוּמִי, עוּרִי.
 אוּנִימִקִי—הַרְעַם.
 אוּנְקָטָהִי—אֵילֵל הַמַּיִם.
 אוּפְטָשִׁי—הַכְּלִילִי גְרוֹן
 красногрудка
 אוּפְקָהִי—נְמִי
 шпажникъ
 אוּשְׁקוּרָה—כִּכְב־שְׁבִיט.
 בִּימְנוּשׁ—הַנְּסָן.
 בִּימ־וְנָה—קוֹל הַרְעַם.
 בִּינָה—הַפְּסִיּוֹן
 фазанъ
 בְּלֶקְסִיט—(שְׁחוּרֵי הַרְגֵל) שְׂכַט הוֹדִים.
 גִּטְשִׁי־נּוּמִי—הַיָּם הַגְּדוֹל אוֹ הַיָּם הַעֲלִיוֹן,
 הַגְּדוֹל בֵּין חֲמֶשֶׁת הַיָּמִים
 שְׂבֻאמְרוּקָה הַצִּפּוֹנִית.
 Верхнее озеро.
 גִּטְשִׁי־מְנִיטָה—אֵל הַרוּחוֹת, אֵל הַחַיִּים,
 הַרוּחַ הַטּוֹבָה.
 גֶּשְׁקִינָה—הַאֶפֶל.
 הַהִנְדָּה—הַצִּפּוֹרֵדַע הַגְּדוֹל.
 הַשּׁוּסְקִידִים—הַרוֹאִים, בְּנֵי הַנְּבִיאִים.
 הַשִּׁיִּים—שֶׁמֶשׁ.
 הַשְּׁקוּנִישִׁי—הַתְּחִיל.
 стрекоза

סנדקיש—השממית.	מרו'סגנון—אלול העשר, רוח רעה, נוצת הפנינים.
סנדקיש—טהה—לב נכורים.	מרו'קיוים, מדשקיוים—רוח מערבית, אבי היאותה.
סבואן—סתו.	מזנדמין—ארו-תורמית. maxь
סונוק—מות.	מזקסניים—נעלי ההודים עשויים עור חיה שלמה, מפוארים במחטי קפור, פנינים ונוצות.
סופוקקניים—אויל הסער.	מיטשימניטה—הרוח הרע, שר השדים.
סוק'ודשי—אנשי יער קטנים, ננסים.	מילה—ясень, Esche
סוקסים—(שועלים) שבט הודים.	מינהה—מיכל שוחק, מים שוחקים, אשרות מים גדול בארץ דקומה הנופל לתוך הנהר מיסיסיפי בין Fort Snelling ואשרות המים סט. אנטוני. כשמו קראו לאשת היאותה.
סוימקן—בשר ראם או צבי מיוכש ומכותש.	מיני'ווה—קול הרוח בין זולאים.
סנימה—החיים אחרי המות, העולם הבא.	מיסקוירד—Claytonia virginica
ספוקינה—הצלל	פרח—יפי האביב.
סרחי חומצית—	מישהמקנה—הדוב הגדול.
קביבונקה—רוח צפונית.	מישהנמה—השבוטה הגדולה.
קנגי—עורב.	ממה—רחמה
קגו—יהי כן, אל תגע בו.	מנביון—ברבור זמר
קגי—קפור	מנג—הטבלן האמריקני
קז—לא.	מנג'טיוי—לב הטבלן, נכור.
קונישי—החרגול.	מנדוקון—בתי ידים של היאותה וכשפים במ
קונינד—העו.	מנומוני—אורו הכר.
קיקוקרהו—הינשוף.	מניטה—אליל, רוח.
קינה—הדג.	מסקנוזה—זאב המים (מן הגדולים)
קינדין—רוח צפונית-מערבית.	משקורנה—שכוי-היער
קינדיק—הנחש.	נג'ודשו—השרטונים בים הגדול.
קישק—השחף	נושקה—ראה!
קנאי—גשר המלחמה.	ני'ב'נד'בג—שדי מים.
קנוזה—זאב המים (מן הקטנים)	נמה—שבוטה
קנדיה—ירא ורך-לכב.	נפיון—השינה.
קודה—קאת	סבוישה—נחל מים.
סונשי—הסרטן.	סגוון—האביב.
סושונה—האנסה התכלותית	
סונדוי—רוח נגב.	
סונביו—(צפור) הטבלן	
סודה—הסנונית	
סשה—ירחי קדם.	

רשימת הציורים הקטנים:

עמוד:

58	קערת עץ
62	מִשְׁבַּע עֲשׂוּי נּוּצוֹת
63	זיון שדי
70	כל לשאת בו ילדים
71	מחנה של הודים
75	כתנת לוחם משחורי-הרגל
76	אליל
79	ציור של הודים
80	שק אשפים
84	תוף אשפים
85	איש מלחמה
90	גרזן קרבות ומאכלת
91	חוף הים
97	הביבר
98	איש חיל משבט המוהיקים
100	אשפה של הרקוטים
101	איש חיל
105	און בר הוא ונה
106	קבר
110	כתנת נשים עם זגוגיות
111	כובע של אשף
115	מגן של הסיוקסים
116	ספל עשוי עץ לבנה
120	שק-עורות, כלי לבשר

עמוד:

	תוף
	דוב
1	אנפה
3	ראם
4	מראה הרי הסלע
7	מקטרת השלום
8	ציור נוף
13	מפוס
14	ציור נוף
19	עריסת ילדים
20	כילף קרבות
25	שכוי היער
26	ביער
31	אָרְזוֹ תּוֹרְמִית
32	איש חיל
35	מִנְקְסִינִים של מוהיקים
36	חוף הנהר
39	סנאי
40	ציור דגים
44	השחף
45	כובע, מִנְקְסִינִים ואזור
51	הרחמה
52	אשרות מינהה
57	כנף עשויה קרן ראם

רשימת הציורים הגדולים:

עמוד:

	היאותה רושם-תמונות על
77	קליפת לבנה
83	קום, שא קולך, היאותה
102	„ותשבנה בקרן זוית“
109	היאותה על מטת מינהה
117	עם נכרי בא בסירה

עמוד:

	העמים רואים עשן מקטרת השלום
18	היאותה כונן את חצו
	היאותה עושה את הסירה בעמק
38	על הנהר
49	היאותה נלחם עם מדזיסגון
56	מינהה הולכת אחרי היאותה

לוח התקונים.

אחר הרפסת הגליונות הכנים בהם המתרגם כמוה תקונים והגהות, ואנו נותנים אותם בזה. ומראוי שהקורא יתקן גוף הספר על פי לוח זה קודם הקריאה.

צ"ל	ב מ ק ו ס	ש ו ר ה		עמוד
		מלמטה	מלמעלה	
בְּעִקְבוֹת רַמִּים בְּעִרְבָה	בְּאֲשֵׁרֵי עִקְבוֹת רַמִּים	4		1 ב
וּמִקְרַבְכֶם אָקִים נָבִיא	נָבִיא אָקִים לָכֶם מִקְרַבְכֶם		3	7 א
}	}		7	11 א
			8	" ב
		4		" "
			2	12 א
}	}		5	" "
		14		" "
וְעֵינֵי נֶפֶן	וְנֶפֶן עֵינָי	1		" "
שׁוֹחֵק	שׁוֹחֲקִים	1		25 א
וּבִינֵיעָה	בִּינֵיעָה רִבָּה		12	28 א
נִגְדִינִי	וְנִגְדִינִי		7	34 א
אֶרֶן	הָאֶרֶן		5	37 ב
וְאֵת הַכֶּפֶר	לִי וְהַמֶּזֶן כְּפָרֶד		6	" "
}	}	8		46 ב
		10		" "
}	}		4	47 א
			6	" "
שֵׁם הַנְּחָשִׁים	הַתְּנִינִים		10	48 א
בְּטַבּוּרָה	בְּטַבּוּרוֹ		10	65 א
עַל	עָלֵי		8	68 ב
הַכֶּסֶף	כֶּסֶף		1	" "
עַם	עַם		13	" "
בְּלִילוֹת	לִילוֹת		7	" "
אָרוֹ	תָּרוֹ		5	74 א
נָחַשׁ	תַּנִּין		3	77 א
מִיִּטְשֵׁי	נִיטְשֵׁי		6	" "
לְבָנָה	לָבָן		8	" ב
נְחָשִׁים	תְּנִינִים		9	86 "
הַנְּחָשׁ	הַתַּנִּין		6	" "
--- מְשֻׁחֲרוֹת	--- מְשֻׁחֲרוֹת		10-8	95 א
כְּמִשׁוּמִים, וְחֶרְטָם גְּדוֹל,	חֹהָה לָבָן עֵגֶל בּוֹלֵט			
חֹהָה לָבָן עֵגֶל בּוֹלֵט	וְחֶרְטָם גְּדוֹל כְּמִשׁוּמִים			
וַיַּחֲזִיקֵנוּ	וַיַּחֲזִיקֵנוּ	14		96 א
הוּא קָנִיז שָׁר כָּל	הוּא קָנָאֵי שָׁר		11	97 ב
וּבִשְׂבִילוֹ	בְּשִׁבִילוֹ	1		" "

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO

by

MIRIAM SCHNEID-OFSEYER
DR. JACOB SCHNEID
ADAM SCHNEID

3 1761 05273811 9

PS
2267
A64
1921
c. 1
ROBA